Oversigt over initiativer i en beskæftigelsesreform

Februar 2025

Elementer i beskæftigelsesreformen - udleveringsnotitser

1. Forenkling af målgrupper

1.0. Fem nye indsatsgrupper

1.1. Borgere skal have indsats på samme ydelse - afskaffelse af ressourceforløb

1.2. Sammenhængende indsats for sygemeldte - afskaffelse af jobafklaringsforløb

1.3. Afskaffelse af revalideringsordningen

1.4. Individuelt fokus i indsatsen for unge i kontanthjælpssystemet

1.5. Ledighedsydelsesmodtagere og jobparate kontanthjælpsmodtagere samles i en målgruppe

1.6. Førtidspensionister, ledige selvforsørgende og unge under 18 år samles i en ny målgruppe

1.7. Styrket fokus på job i visitationen af kontanthjælpsgruppen

1.8. Forenkling af reglerne for unge dagpengemodtagere uden en uddannelse

2. Individuelt tilrettelagt indsats for borgeren

2.1. Nye kontaktforløb med færre proceskrav

2.2. Mere fleksible rammer for indsatsen

2.3. Fremrykket og udvidet afklaring for borgere længere fra arbejdsmarkedet

2.4. Bedre mulighed for pause fra beskæftigelsesindsats og enklere regler om fritagelse

2.5. Fri organisering af den tværfaglige indsats og afskaffelse af krav om rehabiliteringsteam

2.6. Ensartet sundhedsfaglig rådgivning og vurdering

2.7. Afskaffelse af jobrotationsordningen

2.8. Sygemeldte fra beskæftigelse flyttes ud af beskæftigelsesindsatsen

2.9. Bedre mulighed for digital indsats for sygemeldte

2.10. Afskaffelse og harmonisering af særregler i beskæftigelsesindsatsen

2.11. Afskaffelse af pulje til uddannelsesløft

2.12. Statslig VEU-koordinering bortfalder

2.13. Opkvalificering af medarbejdere og ledere

2.14. Styrket fokus på beskæftigelsesfaglighed i relevante uddannelser

3. Værdigt sanktionssystem i balance

3.1. Borgere længere fra arbejdsmarkedet skal i udgangspunktet ikke sanktioneres

3.2. Automatisk påmindelse og agterskrivelse ved manglende registreret jobsøgning

3.3. Sanktion ved manglende meddelelse af afbud

3.4. Lempelse af sanktion ved manglende indsendelse af oplysningsskemaet

3.5. Sygemeldte sanktioneres som udgangspunkt ikke inden første samtale
3.6. Lempet sanktion ved forhaling af helbredelse til en så-længe-som sanktion fremfor at sygedagpengene helt bortfalder
3.7. Færre krav til udvidet partshøring
3.8. Skærpet rådighedssanktion forenkles
3.9. Afskaffelse af pligt til rådighedsvurdering ved gentagne sygemeldinger
4. Nedlæggelse af jobcentre og frihed i organisering
4.1. Nedlæggelse af jobcentre og frihed i organisering
4.2. Kommunalpolitisk forankring i overgangen til en ny organisering
4.3. Arbejde for bedre datadeling på tværs af forvaltninger
4.4. Bedre hjælp til jobsøgning med kunstig intelligens
4.5. Bedre virksomhedsindsats til bæredygtighedsrapportering gennem data
5. Mere plads til a-kasser og private aktører
5.1. Bedre sammenhæng mellem private og offentlige selvbetjeningsløsninger
5.2. Fremme innovation og udvikling af private løsninger baseret på data om indsatsen
5.3. Forøg med frit valg til aktør i 0-4 måneder
6. Fra proceskrav til resultatstyring
6.1. Ny resultatbaseret opfølgning og afskaffelse af skærpet tilsyn
6.2. Målretning af puljer
6.3. En ny gennemskrevet hovedlov om en aktiv beskæftigelsesindsats
6.4. Reduceret brug af ØVO, mentor samt besparelser på drift af jobcentrene
6.5. En ny rolle til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering i opfølgningen på beskæftigelsesindsatsen
7. Yderligere forslag
7.1. Supplerende finansiering
7.2. Ændring af regler for stop af forsørgelsesydelser for retspsykiatriske patienter
Bilag
Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

1.0. Fem nye målgrupper

Februar 2025

Den nuværende struktur med 13 målgrupper i beskæftigelsesindsatsen bidrager til et indviklet regelsæt med en høj grad af kompleksitet og særlige regler for hver målgruppe, som kan være vanskelige for borgere og sagsbehandlere at navigere i. Mange målgrupper øger desuden risikoen for knopskydninger i form af særregler og særordninger, som gælder for nogle målgrupper og ikke andre.

Forslag

Det foreslås, at forenkle målgruppestrukturen i beskæftigelsesindsatsen ved at reducere antallet af målgrupper fra 13 til 5. Dette vurderes at give en mere sammenhængende indsats for de mange borgere, som i dag skifter mellem målgrupperne i beskæftigelsesindsatsen. Med en målgruppestruktur på 5 målgrupper, vil borgerne i højere grad kunne blive på deres nuværende ydelse, hvor de vil kunne få en indsats, som de i dag får på forskellige ydelser, fx med henblik på at udvikle arbejdsevnen.

Det foreslås, at de nuværende 13 målgrupper i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats reduceres til 5 målgrupper*, jf. figur 1*. Det skal ske ved at afskaffe nogle målgrupper, *jf. forslag 1.1, 1.2 og 1.3* (revalidering, ressourceforløb og jobafklaring) og sammenlægge andre målgrupper, *jf. 1.4, 1.5 og 1.6*.

De nye målgrupper grupperes på baggrund af behov for indsats og ikke alene på baggrund af ydelse. Det betyder, at personer med forskellige ydelser kan indgå i samme målgruppe.

De fem nye målgrupper i beskæftigelsesindsatsen er:

- Dagpengeindsats (dagpengemodtagere)
- Jobsøgningsindsats (jobparate kontanthjælpsmodtagere og ledighedsydelsesmodtagere)
- Jobhjælpsindsats (aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere)
- Sygedagpengeindsats (sygedagpengemodtagere)
- Indsats for øvrige borgere (førtidspensionister, ledige selvforsørgende og unge under 18 år)

Derudover omfatter lov om aktiv beskæftigelsesindsats også beskæftigede personer (§ 7), der kan få indsats efter regler i denne lov. Personer ansat i fleksjob lægges op til at indgå i denne §, *jf. forslag 1.5*.

Med sammenlægningen af målgrupperne lægges op til, at reglerne for indsats i videst muligt omfang ensrettes mellem målgrupperne inden for den enkelte målgruppe, for at det skal medføre en reel forenkling. I de nye målgrupper vil der dog være enkelte steder, hvor reglerne fortsat er forskellige mellem

ydelsesmålgrupperne. Fx vil unge under 18 år ikke kunne komme i løntilskud, da de ikke er berettiget til en ydelse.

Som led i etableringen af de nye målgrupper foreslås det, at de nuværende visitationskategorier for kontanthjælpsgruppen skifter navn, så målgruppen for jobparate kontanthjælpsmodtagere fremover hedder *jobsøgningsindsats* og målgruppen for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere fremover hedder *jobhjælpsindsats, jf. 1.7*. Dertil kommer forslagene om at afskaffe uddannelsespålæg for unge under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse i kontanthjælpssystemet, som i stedet skal have indsats som øvrige kontanthjælpsmodtagere, *jf. forslag 1.4* og sammenlægge ledighedsydelsesmodtagere med jobparate kontanthjælpsmodtagere, *jf. forslag 1.5*. Jobhjælpsindsatsen er således for borgere, der er længere fra arbejdsmarkedet og ikke vurderes i stand til at påtage sig et ordinært job og forsørge sig selv inden for seks måneder.

Baggrund

Lov om aktiv beskæftigelsesindsats er i dag bygget op om 13 målgrupper, med varierende regler for beskæftigelsesindsatsen fx i forhold til hvilke typer af tilbud de kan modtage og hvilke indsatser de har ret til. Med aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats fra 2018, blev krav til samtaler (kontaktforløbet) og indsats de første 6 måneder ensrettet for en del af målgrupperne. Der er dog fortsat mange særregler, som varierer målgrupperne imellem.

Økonomiske konsekvenser

Se forslag 1.1-1.8.

Figur 1

Fra 13 til 5 målgrupper i beskæftigelsesindsatsen

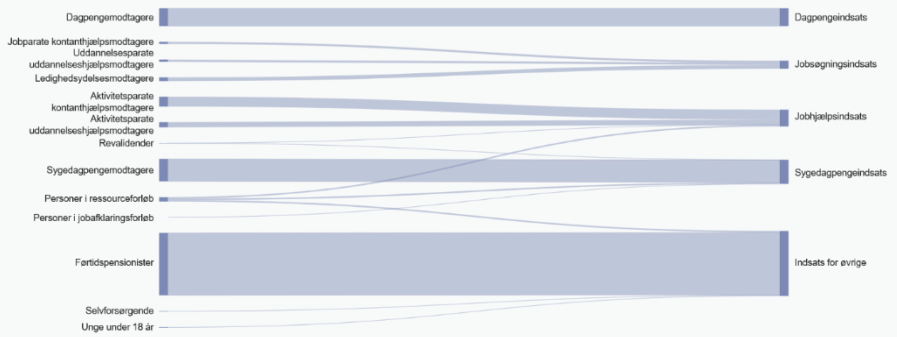

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

1.1. Borgere skal have indsats på samme ydelse - afskaffelse af ressourceforløb

Februar 2025

Den nuværende struktur med 13 målgrupper i beskæftigelsesindsatsen bidrager til et indviklet regelsæt med en høj grad af kompleksitet og særregler, som kan være vanskelig for borgere og sagsbehandlere at navigere i.

Visitation til ressourceforløb kræver mange ressourcer i kommunerne til at dokumentere og placere borgeren i den rette ordning. Samtidig medfører overgangen til ressourceforløb skift i ydelse og indsats og bidrager derigennem til usammenhængende forløb for borgerne.

Forslag

Det foreslås, at ressourceforløb afskaffes. Det betyder, at målgruppen i højere grad kan få en indsats med henblik på at udvikle deres arbejdsevne og forebygge marginalisering på den ydelse, de allerede modtager.

Kommunerne har siden indførelsen af ressourceforløb fået styrket fokus på at arbejde med at sikre helhedsorienterede indsatser for personer på kontanthjælp, bl.a. gennem *Flere skal med*-indsatserne. Borgere på kontanthjælp og i sygedagpengesystemet har mulighed for at få en tværfaglig indsats på samme måde som borgere i ressourceforløb. Det følger derudover af formålsbestemmelsen med beskæftigelsesindsatsen, at beskæftigelsesindsatsen skal være sammenhængende med sociale- og sundhedsmæssige indsatser

En afskaffelse af ressourceforløb vil forenkle den samlede beskæftigelsesindsats og målgruppestruktur og lette administrationsbyrden i kommunerne. Samtidig vil det gøre beskæftigelsessystemet mere gennemskueligt for både borgere og sagsbehandlere, idet der vil være færre ydelses- og sagsbehandlerskift. Endelig vil flere af de målgruppespecifikke proceskrav og rettigheder, der gælder for ordningen, bortfalde, herunder indsatsgarantien, ret til personlig jobformidler og ret til samtale med sundhedskoordinator i forbindelse med et konkret tilbud.

Afskaffelsen af ressourceforløb vil ikke få betydning for personer, som allerede er visiteret til ressourceforløb. Ved afskaffelse af ressourceforløb er der dog nogle, som i fremtidens beskæftigelsessystem ikke forventes at have ret til en ydelse, fx når de ikke længere er berettiget til sygedagpenge. Det skønnes således, at knap 10 pct. (ca. 1.700 fuldtidspersoner ud af de ca. 17.300 fuldtidspersoner, som i 2023 var på ressourceforløb) ikke ville være berettiget til kontanthjælp fx, hvis de har formue eller kan forsørges af ægtefælle, og derved ville stå uden ydelse ved afskaffelse af ressourceforløb. Disse personer vil kunne få indsats og afklares som selvforsørgende, *jf. forslag 1.6*.

Kriterierne for tilkendelse af førtidspension ændres ikke, hvorfor der ikke forventes at være flere unikke personer, der tilkendes førtidspension. Det skønnes

dog, at borgere, der tidligere ville være overgået til førtidspension efter ressourceforløb, i gennemsnit vil overgå til førtidspension ca. 27 måneder tidligere. Dette skønnes med betydelig usikkerhed, at indebære at bestanden af fuldtidspersoner på førtidspension vil stige med ca. 6.400 i 2030, svarende til en stigning på knap 3 pct. Heraf forventes ca. 40 pct. at være under 40 år.

Da særlig støtte primært anvendes af ressourceforløbsmodtagere efter, at den er afskaffet for kontanthjælpsmodtagere i *Aftale om et nyt kontanthjælpssystem* lægges der op til, at afskaffe særlig støtte, som konsekvens af afskaffelsen af ressourceforløb. Dette vil indebære, at ledighedsydelsesmodtagere og andre[1], ikke længere vil kunne modtage særlig støtte.

En udfasning af ressourceforløb er forligsbelagt i *Aftale om en reform førtidspension og fleksjob* (S, V, M, RV, SF, K og LA).

Baggrund

Ressourceforløb og den dertilhørende ressourceforløbsydelse blev indført med reformen af førtidspension og fleksjob fra 2012. I 2023 var der ca. 17.500 fuldtidspersoner i ressourceforløb. Borgere visiteres til ressourceforløb med henblik på at udvikle den enkeltes arbejdsevne via en tværfaglig indsats, og derved forebygge tilgangen til førtidspension, eller forberede evt. tilkendelse af førtidspension eller fleksjob.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget medfører en samlet besparelse på 600 mio. kr. fuldt indfaset *jf. tabel 1*. Heraf skønnes afskaffelse af ressourceforløb at medføre offentlige mindreudgifter på i alt 530 mio. kr. Hertil skønnes det, at forslaget vil medføre en tidligere overgang til førtidspension og deraf også mindre indsats og færre samtaler. Forslaget skønnes samlet set at medføre en afledt ydelsesbesparelse på 150 mio. kr. inkl. afskaffelsen af særlig støtte, som primært gives til ressourceforløbsmodtagere efter den er afskaffet for kontanthjælpsmodtagere med seneste aftale om kontanthjælp. De ydelsesmæssige konsekvenser i afskaffelsen af ressourceforløb består af flere bevægelser, hvilket illustreres i figur 2 i nedenstående bilag.

Tabel 1
Økonomiske konsekvenser i mio. kr. (2025-pl)

	2030	Varigt
Afskaffelse af ressourceforløb og særlig støtte		

[1] Fx personer, der modtager a-dagpenge, sygedagpenge og personer, der ikke modtager ydelser. Det er et krav for at modtage særlig støtte efter gældende regler, at de vil skulle opfylde betingelserne for at modtage kontanthjælp, dvs. opfylde betingelserne i § 11 i lov om aktiv socialpolitik

Ydelse	150	150
Indsats mv.	310	310
Drift af jobcentrene	140	140
Beskæftigelseseffekt i mio. kr.	0	0
I alt	**600**	**600**

Anm.: Der er foretaget afrundinger til nærmeste 10 mio. kr.
Kilde: Egne beregninger.

Forslaget skønnes at medføre få midlertidige it-udgifter, som indregnes i forbindelse med den generelle justering af it-understøttelsen på beskæftigelsesområdet. Dette fremgår af *Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter*.

Bilag. Illustrationer over følger af afskaffelse af ressourceforløb

Figur 1 illustrerer et muligt forløb, hvor borgeren visiteres til ressourceforløb og efter endt forløb afklares til førtidspension eller fleksjob under de nuværende regler, samt et muligt forløb, som tager højde for øvrige forslag i beskæftigelsesreformen, hvor der ses færre målgruppeskift for borgeren.

Figur 1
Eksempel på mulige forløb for ressourceforløbsmodtagere i dag og med forslag 1.1, 2.3, 2.5 og 2.6

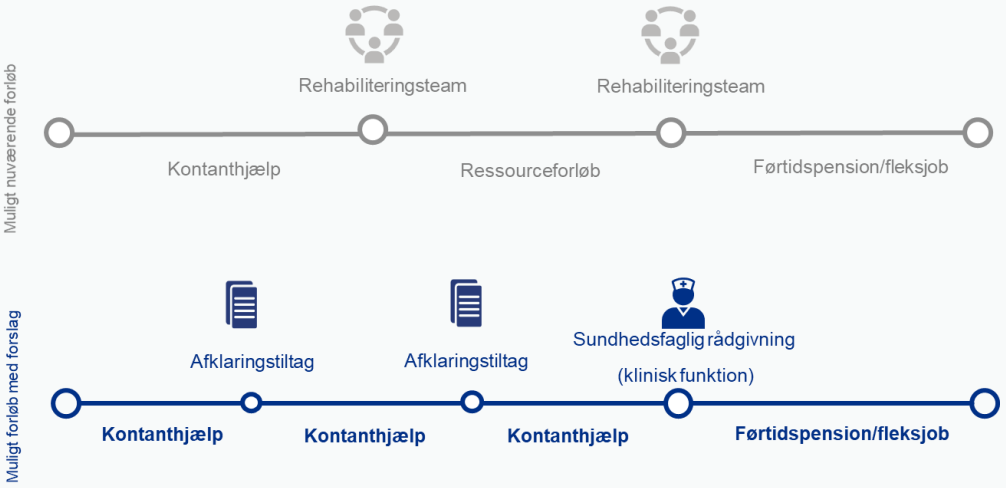

Figur 2 viser skøn over ydelsesmæssige bevægelser ved afskaffelse af ressourceforløb.

Figur 2
Skøn over ydelsesmæssige bevægelser ved afskaffelse af ressourceforløb

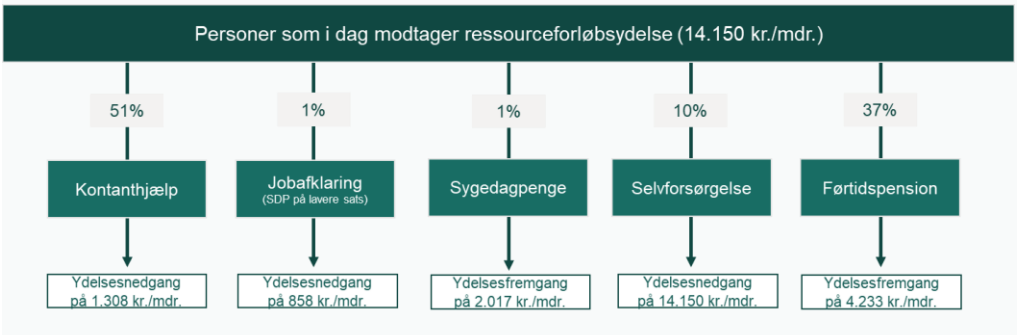

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

1.2. Sammenhængende indsats for sygemeldte – afskaffelse af jobafklaringsforløb

Februar 2025

Den nuværende struktur med 13 målgrupper i beskæftigelsesindsatsen bidrager til et indviklet regelsæt med en høj grad af kompleksitet og særregler, som kan være vanskelig for borgere og sagsbehandlere at navigere i.

Overgangen fra sygedagpenge til jobafklaringsforløb indebærer et målgruppeskift for den sygemeldte med nye regler, indsatser og proceskrav. Denne overgang kan være ressourcetung for kommunerne og kan indebære sagsbehandlerskift for borgeren, der kan udfordre den sygemeldtes progression tilbage mod arbejdsmarkedet.

Forslag

Det foreslås at afskaffe jobafklaringsforløb (med ressourceforløbsydelse) for at understøtte en mere sammenhængende indsats for sygemeldte. Sygemeldte vil i stedet skulle blive på sygedagpenge, men vil efter en periode overgå til en reduceret sygedagpengesats.

Medmindre man kan få sine sygedagpenge forlænget efter de nuværende forlængelsesregler, vil man overgå til den reducerede sats når man har modtaget sygedagpenge i 22 uger, inden for de 9 forudgående kalendermåneder. Det foreslås, at den reducerede sats følger satsstrukturen i sygedagpengesystemet i øvrigt, så ydelsen ikke afhænger af forsørgerstatus. Det bemærkes, at der ikke er tale om én fast sats, da den konkrete udbetaling er individuel og udgør en procentandel på 75 pct. af den hidtidige sygdagpengesats, som beregnes ud fra antallet af timer og lønnen, som den sygemeldte tidligere har modtaget.

Det skønnes, at den reducerede sygedagpengesats i gennemsnit vil udgøre ca. 13.800 kr. pr. måned, hvilket svarer til ca. 75 pct. af den hidtidige sygedagpengesats. Dette svarer omtrent til den gennemsnitlige sats, der udbetales i dag i ressourceforløbsydelse under jobafklaringsforløb, hvor der i dag bliver udbetalt en ydelse, der *maksimalt* udgør 16.382 kr. til forsørgere pr. måned og 12.326 kr. til ikke-forsørgere.

Der lægges op til, at udfasningen af jobafklaringsforløbet sker gradvist, så nye og igangværende sygedagpengemodtagere overgår til den nye reducerede sygedagpengesats, når de ikke længere opfylder betingelserne for at få sygedagpenge på den høje sats, mens sygemeldte som allerede er overgået til ressourceforløbsydelse under jobafklaringsforløb fortsætter med at modtage ressourceforløbsydelse.

Ved afskaffelsen af jobafklaringsforløb og indførelsen af en ny sygedagpengesats skønnes det, at forsørgere fremover vil få en sygedagpengesats, som i gennemsnit er ca. 2.000 kr. *lavere* end den sats, de ville have fået under jobafklaringsforløb. Ikke-forsørgere skønnes med den reducerede sygedagpengesats til gengæld at få i

gennemsnit ca. 1.800 kr. *mere,* end de ville have fået under jobafklaringsforløb. Forslaget indebærer dermed fordelingsmæssige konsekvenser.

Tabel 1
Skøn over månedlige satser under jobafklaringsforløb og med en sats, der svarer til 75 pct. af den hidtidige sygedagpengesats. 2023., kr.

	Gældende regler (JAF)	Skøn over ny gennemsnitlig sats	Forskel
Ikke forsørgere	11.900	13.750	1.850
Forsørgere	15.900	13.850	-2.050

Anm.: Der er foretaget afrundinger til nærmeste 10 mio. kr.
Kilde: Egne beregninger.

Det er kun muligt at modtage sygedagpenge i 22 uger inden for 9 kalendermåneder. Når man, i stedet for at overgå til jobafklaringsforløb (med ressourceforløbsydelse), forbliver i sygedagpengesystemet med en reduceret sats, vil flere gensygemeldte, sammenlignet med i dag, blive omfattet af reglen om 9 kalendermåneder, og de vil derfor, når de gensygemeldes skulle starte på en reduceret sats. Når flere vil få den reduceret sats i stedet for den høje sygedagpengesats vil det også have betydning for refusionen til arbejdsgiverne. Der vurderes imidlertid at være tale om en mindre gruppe.

Forslaget indebærer en forenkling ved, at sygedagpengemodtagere i hele sygeforløbet vil modtage en ugebaseret ydelse for de timer, som personen er sygemeldt fra arbejdet, frem for undervejs i sygeforløbet at skulle skifte til månedsydelse med fradrag. Dette vil indebære en forenkling for den sygemeldte, arbejdsgiveren og kommunen

Forslaget vurderes at være forligsbelagt med *Forlig om en reform af sygedagpengesystemet* (S, V, M, SF, LA, K, DF og RV).

Baggrund

Jobafklaringsforløbet blev indført i 2014 med sygedagpengereformen med det formål, at ingen sygedagpengemodtagere skulle stå uden forsørgelse, hvis de ikke kunne få forlænget deres sygedagpenge, men fortsat var uarbejdsdygtige. Jobafklaringsforløb blev udformet med udgangspunkt i de tværfaglige ressourceforløb, der var indført med reform af førtidspension og fleksjob.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes at medføre offentlige mindreudgifter på i alt 50 mio. kr., *jf. tabel 2*, heraf en besparelse på 60 mio. kr. på indsats, 30 mio. kr. sfa. mindre administration ved overgang til ny ydelse og mindre aktivering og en merudgift på 40 mio. kr. på ydelse som følge af, at der ikke modregnes invalidepension i sygedagpenge.

Tabel 2
Økonomiske konsekvenser i mio. kr. (2025-pl)

	2030	Varigt
Ydelse	-40	-40
Indsats mv.	60	60
Drift af jobcentrene	30	30
I alt	**50**	**50**

Anm.: Der er foretaget afrundinger til nærmeste 10 mio. kr.
Kilde: Egne beregninger.

Mindreudgiften til indsats opstår som følge af bortfald af refusion til driftsudgifterne til aktivering.

Forslaget skønnes at medføre få, midlertidige it-udgifter, som indregnes i forbindelse med den generelle justering af it-understøttelsen på beskæftigelsesområdet. Dette fremgår af *Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter*.

1.3. Afskaffelse af revalidering

Februar 2025

Den nuværende struktur med 13 målgrupper i beskæftigelsesindsatsen bidrager til et indviklet regelsæt med en høj grad af kompleksitet og særregler, som kan være vanskelig for borgere og sagsbehandlere at navigere i.

Revalideringsordningen anvendes i dag til meget få personer, men indeholder komplekse regler for både indsats og ydelse, som kommunerne skal holde sig orienteret i.

Forslag
Det foreslås, at revalideringsordningen afskaffes, så længerevarende opkvalificering fremover skal ske gennem en individuel tilrettelagt indsats i beskæftigelsessystemet eller i det ordinære uddannelsessystem.

Siden revalideringsordningen blev etableret i 1960, er der indført flere muligheder for at tilbyde indsatser i beskæftigelsesindsatsen, herunder for borgere med en begrænset arbejdsevne. Det er bl.a. indsatser, som i dag kan gennemføres på sygedagpenge og kontanthjælp, f.eks. mulighed for uddannelsesforløb, virksomhedspraktik og løntilskud. Derudover er den økonomiske kompensation i uddannelsessystemet forbedret, blandt andet via et handicaptillæg til SU. Desuden er der pr. 1. januar 2024 etableret en uddannelsesgodtgørelsesordning på arbejdsskadeområdet, der har til formål at give borgere, der har fået en arbejdsskade og ikke længere i fuld udstrækning kan varetage et job inden for deres hidtidige fag, bedre muligheder for at blive omskolet.

Ved afskaffelsen af revalideringsordningen vil det ikke længere være muligt at få hjælp til etablering af selvstændig virksomhed, som i dag kan gives som et revalideringsforløb. Hjælpen kan gives som tilskud eller et rentefrit lån. Der er ikke andre steder i beskæftigelsessystemet, hvor ledige kan få lån og tilskud til at etablere egen virksomhed. Der er meget få, der får hjælpen, og i 2023 blev der slet ikke givet etableringstilskud.

En afskaffelse af revalideringsordningen vil forenkle den samlede beskæftigelsesindsats og lette administrationsbyrden i kommunerne, da det vil give en ordning med et særskilt regelsæt mindre at administrere, både for så vidt angår ydelse og indsats.

Med forslaget udfases revalideringsordningen, og der vil ikke længere være tilgang til ordningen. Udfasningen tilrettelægges, så borgere, der allerede er bevilget revalidering, kan blive der, indtil deres forløb er afsluttet.

Afskaffelse af revalidering som indsats indebærer tilsvarende afskaffelse af reglerne om hhv. revalideringsydelse og forrevalidering. En afskaffelse af revalidering indebærer, at dele af målgruppen ikke vil være berettiget til

kontanthjælp som følge af enten egen formue eller ægtefælles indkomst og formue. I 2023 svarede det sammenlagt til knap 370 personer ud af ca. 1.500.

Forslaget vurderes ikke at være forligsbelagt.

Baggrund

Revalideringsordningen er målrettet personer med begrænsninger i arbejdsevnen med henblik på at vende tilbage på arbejdsmarkedet. Et revalideringsforløb skal gennemføres på så kort tid som muligt og højest inden for 5 år. Forløbet kan fx bestå af ordinær uddannelse, vejledning og opkvalificering og virksomhedspraktik eller hjælp til etablering af selvstændig virksomhed. Revalidering er subsidiær i forhold til andre indsatser, hvorfor man først kan give tilbud om revalidering, når øvrige indsatser efter beskæftigelseslovgivningen eller andre indsatser efter anden lovgivning ikke vurderes at øge en borgers tilknytning til arbejdsmarkedet.

I dag bevarer revalidenden sit hidtidige forsørgelsesgrundlag under forrevalidering, som er et afklarende forløb til at fastlægge en jobplan. Under revalidering er der ret til enten 1) mindste overenskomstmæssige praktik-, elev- eller lærlingeløn, 2) mindste overenskomstmæssige løn eller den løn, som sædvanligvis gælder for tilsvarende arbejde, eller 3) ret til revalideringsydelse på op til højeste dagpengeniveau samt mulighed for tillægsydelser, fx dækning af merudgifter til bolig. Revalideringsydelsen ydes uafhængig af egen formue og arbejdsindtægter op til 12.000 kr. og eventuel ægtefælles indkomst og formue.

Jobcentrenes brug af ordningen er faldet markant i de seneste 10 år. I 2014 var knap 8.000 fuldtidspersoner i revalidering. I 2023 var det faldet til knap 1.500 fuldtidspersoner.

Økonomiske konsekvenser

Det skønnes, at afskaffelsen af revalidering medfører offentlige mindreudgifter på 90 mio. kr. Heraf indgår en mindreudgift til ydelse på 50 mio. kr. og en mindreudgift til indsats og drift af jobcentrene på ca. 40 mio. kr., som følge af, at en andel af målgruppen forventes at overgå til ordinær uddannelse, og dermed ikke vil modtage indsats i jobcentrene.

Tabel 1
Økonomiske konsekvenser, mio. kr. i 2025-pl

	2030	Varigt
Ydelse	50	50
Indsats mv.	30	30
Drift af jobcentrene	5	5
I alt	**90**	**90**

Anm.: Der er foretaget afrundinger.
Kilde: Egne beregninger.

Forslaget skønnes at medføre få midlertidige it-udgifter, som indregnes i forbindelse med den generelle justering af it-understøttelsen på beskæftigelsesområdet. Dette fremgår af *Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter*.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet
Uddannelses- og Forskningsministeriet

1.4. Individuelt fokus i indsatsen for unge i kontanthjælpssystemet

Februar 2025

Den nuværende struktur med 13 målgrupper i beskæftigelsesindsatsen bidrager til et indviklet regelsæt med en høj grad af kompleksitet og særregler, som kan være vanskelig for borgere og sagsbehandlere at navigere i.

I dag er der en række særregler for indsatsen til unge i kontanthjælpssystemet, som bl.a. omfatter uddannelsespålæg og krav om aktivering, der kan begrænse muligheden for at tilrettelægge den indsats, der er bedst for den enkelte unge.

Forslag

Det foreslås, at målgruppen for unge under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse i kontanthjælpssystemet[1] (ca. 29.000 fuldtidspersoner i 2023[2]), lægges sammen med målgruppen for kontanthjælpsmodtagere. Derved bliver unge under 30 år omfattet af de samme muligheder for indsats som de resterende kontanthjælpsmodtagere med fokus på at komme i job. De kan fortsat få en uddannelsesrettet indsats, hvis de er motiveret herfor.

Intentionen med forslaget er, at sagsbehandleren i dialog med den unge skal tilrettelægge den mest effektive indsats med fokus på den enkeltes behov og ønsker. Forslaget indebærer, at bl.a. krav til aktivering harmoniseres med den øvrige kontanthjælpsgruppe.

Med forslaget afskaffes følgende særregler:

- Reglerne om uddannelsespålæg, herunder visitation, planer, mv. Det vil sige, at krav om at alle unge under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse i kontanthjælpssystemet skal have et uddannelsespålæg der etablerer rammen for samarbejdet med den unge frem mod valg af uddannelse, ansøgning og påbegyndelse af uddannelse afskaffes,
- Ret og pligt til tilbud senest inden udgangen af første måned, og herefter kontinuerlig aktivering, med maksimalt fire måneder mellem hvert tilbud.
- Ret til mentorstøtte i op til 6 måneder, hvis personen optages på en uddannelse.
- Krav om udveksling af oplysninger mellem jobcentre og erhvervsskoler for unge med uddannelsespålæg.

---

[1] Herunder unge som modtager overgangsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som ikke er omfattet af program efter integrationsloven

[2] Ekskl. selvforsørgelses-, hjemrejse- og overgangsydelsesmodtagere uden for integrationsprogrammet, hvor der i 2023 var ca. 1.000 fuldtidspersoner.

- Krav om at kommunen skal foretage læse-, skrive- og regnetest m.v. for unge under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Som et forsøg fik uddannelseshjælpsmodtagere mulighed for at blive undtaget fra uddannelsespålægget og i stedet få en jobrettet indsats. Dette blev permanentgjort med *Anden delaftale om nytænkning* fra juni 2022. Med dette forslag vil indsatsen for unge overvejende have et jobfokus, men kommunen vil fortsat have mulighed for at tilrettelægge en uddannelsesrettet indsats for unge og andre i kontanthjælpssystemet, der er motiveret for at påbegynde uddannelse.

En afskaffelse af muligheden for uddannelsespålæg medfører, at unge, der tidligere er påbegyndt fem ungdomsuddannelser, ikke vil kunne få SU til flere påbegyndte ungdomsuddannelser[3].

Afskaffelsen af uddannelsespålægget medfører desuden, at visitationen af de unge vil skulle ske ud fra samme kriterier som kontanthjælpsgruppen, hvor der med forslag til nye visitationskategorier lægges op til, at alle som udgangspunkt vil mødes som jobparat, *jf. forslag 1.7*. Med kontanthjælpsaftalen får aktivitetsparate unge et særligt ungetillæg i kontanthjælpssystemet på enten 1.000 kr. eller 2.500 kr. afhængig af alder og forsørgerstatus, fra 1. juli 2025. En ung, der går fra at være aktivitetsparat til jobparat, vil ikke kunne få det særlige ungetillæg.

Det vurderes, at sammenlægningen af målgruppen for unge under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse med målgruppen for kontanthjælpsmodtagere, samt ny visitationsmodel, *jf. forslag 1.7*, vil betyde, at flere personer vil tælle som ledige frem for som personer uden for arbejdsstyrken. Samlet set skønnes det med betydelig usikkerhed, at der vil komme ca. 8.000 flere fuldtidsledige som følge af disse initiativer, når de er fuldt indfasede (opgjort i forhold til det faktiske antal fuldtidspersoner i grupperne i 2024), *jf. også forslag 1.7*. Der er dog alene tale om ændrede registreringer og ikke, at flere kommer på offentlig forsørgelse. Det vil i sidste ende være Danmarks Statistik (DST), som udarbejder den endelige opgørelse af ledighedsstatistikken.

EU's styrkede ungdomsgaranti betyder, at Danmark i 2020 har forpligtet sig til bl.a. at sørge for, at alle unge under 30 år tilbydes en indsats inden for de første fire måneder, efter at de bliver ledige eller forlader uddannelsessystemet. Danmark vurderes fortsat at leve op til EU's ungdomsgaranti, idet kommunerne, pba. en konkret vurdering, skal tilbyde en indsats, der bringer den unge i arbejde eller uddannelse, selvom der lægges op til at kravet om ét aktivt tilbud inden for en måned afskaffes.

[3] Efter gældende SU-regler gives kun SU til fem påbegyndte ungdomsuddannelser med mindre den uddannelsessøgende påbegynder en ungdomsuddannelse med uddannelsespålæg efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Forslaget vurderes ikke at være forligsbelagt.

Baggrund

Unge under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse i kontanthjælpssystemet skal i dag have et uddannelsespålæg, og indsatsen rettes mod at gøre de unge klar til at starte på og gennemføre en ordinær studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse. De unge kan efter eget ønske og efter en konkret og individuel vurdering få en jobrettet indsats. I så fald undtages de fra uddannelsespålægget.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes at medføre offentlige mindreudgifter på 400 mio. kr. årligt fuldt indfaset. Det vurderes, at forslaget vil medføre færre aktive tilbud til unge kontanthjælpsmodtager under 30 år, som modtager grundsats, idet de særlige proceskrav for målgruppen afskaffes. De negative beskæftigelseseffekter skyldes, at der indregnes positive effekter af det tidlige krav om ret og pligt tilbud til målgruppen (inden udgangen af første ledighedsmåned). Med forslaget harmoniseres tidspunktet for ret og pligt tilbud med øvrige målgrupper (tilbud senest ved seks måneders ledighed). Dette skønnes at medføre en negativ beskæftigelseseffekt på 90 fuldtidspersoner svarende til merudgifter på 25 mio. kr. årligt. Afskaffelsen af krav om at kommunen skal foretage læse-, skrive- og regnetest m.v. for unge under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse skønnes at medføre mindreudgifter på 5 mio. kr. årligt. Herudover skønnes forslaget at medføre mindreudgifter til SU på ca. 5 mio. kr. årligt efter skat og tilbageløb.

Tabel 1

Økonomiske konsekvenser. Provenu i mio. kr. (2025-pl) og beskæftigelseseffekt i fuldtidspersoner

	2030	Varigt
Ydelse	5	5
Adfærd (mio. kr.)	-25	-25
Indsats mv.	310	310
Jobcenterdrift	105	105
I alt provenu (mio. kr.)	**400**	**400**
Beskæftigelseseffekt (fuldtidspersoner)	-90	-90

Anm.: Der er foretaget afrundinger til nærmeste 5 mio. kr.

Kilde: Egne beregninger.

Forslaget skønnes at medføre få midlertidige it-udgifter, som indregnes i forbindelse med den generelle justering af it-understøttelsen på beskæftigelsesområdet. Dette fremgår af *Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter.*

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

1.5. Fleksjobmålgruppen opdeles og ledige fleksjobbere og jobparate kontanthjælpsmodtagere samles i én målgruppe

Februar 2025

Den nuværende struktur med 13 målgrupper i beskæftigelsesindsatsen bidrager til et indviklet regelsæt med en høj grad af kompleksitet og særlige regler for hver målgruppe, som kan være vanskelig for borgere og sagsbehandlere at navigere i.

Den nuværende målgruppe af fleksjobvisiterede i lov om aktiv beskæftigelsesindsats består både af ledige og beskæftigede fleksjobvisiterede, hvilket øger kompleksiteten i reglerne.

Forslag

Det foreslås, at modtagere af ledighedsydelse (ledige fleksjobvisiterede) og jobparate kontanthjælpsmodtagere samles i én målgruppe; "jobsøgningsindsats", *jf. forslag 1.7*, med henblik på at forenkle beskæftigelsesindsatsen.

Kommunerne skal møde begge målgrupper med krav om, at de søger job. Dette vil endvidere betyde, at der vil være krav om, ledighedsydelsesmodtagere skal have 4 samtaler og ét tilbud indenfor de første 6 måneder, *jf. forslag 2.1. og 2.2*. Derudover vil indsatsen for ledighedsydelsesmodtagere så vidt muligt blive harmoniseret med indsatsen for jobparate kontanthjælpsmodtagere.

Som følge af harmoniseringen lægges der op til at afskaffe følgende proceskrav for ledighedsydelsesmodtagere:

- At ledighedsydelsesmodtagere efter 6 måneder har ret til at blive henvist til anden aktør med henblik på etablering af fleksjob, såfremt de ønsker det, og at kommuner efter 12 måneder har pligt til at henvise dem til anden aktør.
- At kommunerne skal foretage opfølgning senest seks måneder efter, at der er udbetalt ledighedsydelse første gang og herefter opfølgning, hver gang personen har modtaget ledighedsydelse i 12 måneder inden for 18 måneder (revurdering).

Der lægges op til, at der fortsat skal være særregler for borgere på ledighedsydelse på følgende områder:

- Sanktionsregler**:** Personer i den nye målgruppe vil blive mødt med en klar forventning om, at de står til rådighed for arbejdsmarkedet. Den eksisterende særregel for ledighedsydelsesmodtagere om, at kommunen i hver enkelt sag skal vurdere, om sanktionen fremmer rådighed, inden de sanktionerer, fastholdes da nogle har en meget lav arbejdsevne.
- Rådighedsregler**:** Reglen om, at jobcenteret kan fritage fra at registrere alle jobsøgningsaktiviteter i en joblog, hvis det vurderes, at det enten ikke er muligt eller meget vanskeligt pga. personens udfordringer fastholdes. Reglen om, at ikke alle cv-oplysninger skal registreres inden for 3 uger, hvis personen

i en periode over 1 måned ikke kan deltage i uddannelse eller arbejde pga. visse forhold fastholdes.

- Løntilskud: Ledighedsydelsesmodtagere skal fortsat undtages fra muligheden for løntilskud, da de skal stå til rådighed for fleksjob, som i praksis er et løntilskud for personer med nedsat arbejdsevne.
- Ret til seks ugers jobrettet uddannelse: Det foreslås, at ledighedsydelsesmodtagere fortsat vil have ret til 6-ugers jobrettet uddannelse.

Der ændres ikke på målgruppernes ydelser, som fortsat vil være hhv. ledighedsydelse og kontanthjælp. Der lægges heller ikke op til at ændre betingelserne for visitation til fleksjobordningen, herunder i forhold til afklaring og dokumentation af arbejdsevnen. Ledighedsydelsesmodtagere vil fortsat ikke indgå i opgørelsen af den registrerede ledighed modsat alle andre jobparate. Forslaget vil således ikke ændre på ledighedsstatistikken.

Derudover lægges der op til, at fleksjobvisiterede personer, som er ansat i et fleksjob, bliver omfattet af målgruppen om beskæftigede personer i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Ændring af reglerne for ledighedsydelsesmodtagere er forligsbelagt i *Aftale om en reform førtidspension og fleksjob* (S, V, M, RV, SF, K og LA).

Baggrund

Modtagere af ledighedsydelse er visiteret til fleksjob og skal have en indsats med fokus på at komme i fleksjob, mens jobparate kontanthjælpsmodtagere skal have en indsats med fokus på at komme i ordinært job. Reglerne for indsats til ledighedsydelsesmodtagere ligner på flere områder reglerne for indsats til jobparate kontanthjælpsmodtagere.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes at medføre et provenu på ca. 20 mio. kr. årligt som følge af bortfald af det specifikke proceskrav der gælder for ledighedsydelsesmodtagere om at de har ret til at blive henvist til anden aktør efter 6 måneder og pligt til at blive henvist efter 12 måneder.

Tabel 1
Økonomiske konsekvenser, mio. kr. i 2025-pl

	2030	Varigt
Indsats mv.	20	20
I alt	**20**	**20**

Anm.: Der er foretaget afrundinger.
Kilde: Egne beregninger.

Forslaget skønnes at medføre få midlertidige it-udgifter, som indregnes i forbindelse med den generelle justering af it-understøttelsen på beskæftigelsesområdet. Dette fremgår af *Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter.*

1.6. Førtidspensionister, ledige selvforsørgende og unge under 18 år samles i én ny målgruppe

Februar 2025

Den nuværende struktur med 13 målgrupper i beskæftigelsesindsatsen bidrager til et indviklet regelsæt med en høj grad af kompleksitet og særlige regler for hver målgruppe, som kan være vanskelig for borgere og sagsbehandlere at navigere i.

Der er forskellige regler for, hvilken indsats førtidspensionister, ledige selvforsørgende og unge under 18 år kan få. Målgrupperne har dog det til fælles, at beskæftigelsesindsats sker efter eget ønske, da de ikke har pligt til at stå til rådighed, som personer, der modtager midlertidig ydelse.

Forslag

Det foreslås, at der skal være én samlet målgruppe for førtidspensionister og andre uden for beskæftigelse eller uddannelse, som ønsker en beskæftigelsesrettet indsats, men som ikke modtager en midlertidig offentlig forsørgelse (fx kontanthjælp eller dagpenge). Denne målgruppe vil, udover førtidspensionister, omfatte ledige selvforsørgende og unge under 18 år, som i dag udgør tre målgrupper i lov om aktiv beskæftigelsesindsats (LAB). De tre målgrupper vurderes at kunne lægges sammen, da ingen af dem har pligt til at deltage i indsats, men primært ret til indsats. En sammenlægning af målgrupperne og en ensretning af reglerne for målgrupperne bidrager til en forenkling af beskæftigelsesindsatsen.

Kommunen skal fortsat kunne tilbyde målgruppen en beskæftigelsesrettet indsats i form af tilbud, samtaler og andre indsatser efter LAB, såfremt kommunen vurderer, at det forbedrer personens beskæftigelsesmuligheder. Målgruppen vil bl.a. kunne modtage virksomhedspraktik, nytteindsats, vejledning og opkvalificering, *jf. tabel 1*.

Tabel 1
Overblik over tilbud i beskæftigelsesindsatsen for personer i de eksisterende målgrupper og for den nye samlede målgruppe

	Førtidspensionister	Ledige selvforsørgende	Unge under 18 år	Ny samlet målgruppe
Rettigheder i indsatsen				
Ret til tilbud		x		
Ret til jobsamtale	x			x
Tilbudsmuligheder				
Virksomhedspraktik	x	x	x	x
Nytteindsats				x
Ansættelse med løntilskud	x	x		(x)
Vejledning og opkvalificering (Ordinær uddannelse)		x	x	x
Øvrig vejledning og opkvalificering (ØVO)		x	x	x

Ensretning af regler for målgrupperne indebærer følgende ændringer:

- Alle i målgruppen får ret til én samtale, ligesom øvrige målgrupper i LAB. I dag er det kun førtidspensionister, der har ret til tre jobsamtaler.
- Personer i målgruppen får ikke ret til tilbud, som de ledige selvforsørgende har i dag, da det ikke vurderes hensigtsmæssigt, at de skal have ret til tilbud. Kommunen kan fortsat give tilbud når det vurderes relevant.
- Kommunen skal ikke visitere ledige selvforsørgende til at være enten job- eller aktivitetsparate. Det har alene betydning for varigheden af virksomhedspraktik, som foreslås at være op til 13 uger for den nye målgruppe. Målgruppen får mulighed for at få tilbud om nytteindsats, med henblik på at harmonisere reglerne for nytteindsats på tværs af alle målgrupper. Målgruppen har ikke pligt til at deltage, hvorfor det vil være yderst begrænset, hvor meget tilbuddet vil blive anvendt.
- De eksisterende særregler for løntilskudsordningen fastholdes, så ledige selvforsørgende fortsat kan få ansættelse i løntilskud, mens førtidspensionister fortsat vil kunne få tilbudt en særlig ansættelse med løntilskud (skånejob).
- Den halv- og helårlige opfølgning på førtidspensionister i løntilskud erstattes af en opfølgning hvert 2,5 år, ligesom det gør sig gældende for opfølgningen med fleksjob.
- Unge under 18 år vil ikke kunne få løntilskud.
- Særreglen om, at udsatte unge under 18 år kan få en økonomisk godtgørelse under virksomhedspraktik efter Beskæftigelsesministeriets regler, afskaffes, *jf. forslag 2.10*.

Førtidspensionisters ret til tre jobsamtaler er forligsbelagt i Aftale om en reform førtidspension og fleksjob (S, V, M, RV, SF, K og LA). De øvrige dele af forslaget vurderes ikke forligsbelagt.

Baggrund

Ledige selvforsørgende har i dag ret til et tilbud, men det er op til jobcentret at vurdere, hvilket tilbud de kan få ud fra en individuel vurdering af, hvad der bedst hjælper den ledige tættere på arbejdsmarkedet. I 2022 modtog ca. 1.900 ledige selvforsørgende et eller flere tilbud efter LAB.

Førtidspensionister har i dag ret til tre jobsamtaler og kan få tilbud om virksomhedspraktik og øvrig vejledning og opkvalificering (ØVO) i det omfang kommunen vurderer, at det kan fremme den enkeltes mulighed for tilknytning til arbejdsmarkedet. Førtidspensionister kan også få en særlig ansættelse med løntilskud (skånejob). I 2022 fik ca. 7.000 førtidspensionister et tilbud efter LAB, hvoraf ca. 5.600 af disse tilbud udgjorde ansættelser i løntilskud.

Unge under 18 år omfatter personer, som vurderes at have behov for en uddannelses- og beskæftigelsesfremmende indsats. Personerne kan få tilbud om virksomhedspraktik, vejledning og opkvalificering samt uddannelsesrettede tilbud. Tilbud afgives efter en konkret vurdering med henblik på at understøtte, at den unge bliver klar til en uddannelse. I 2022 modtog knap 2.000 unge indsatser efter LAB, heraf modtog godt 300 unge en forsørgelsesydelse.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

1.7. Styrket fokus på job i visitationen af kontanthjælpsgruppen

Februar 2025

Kontanthjælp er en midlertidig ydelse og den tilhørende indsats skal understøtte, at borgeren får den rette hjælp med henblik på at komme ind på arbejdsmarkedet. I dag visiteres borgeren af jobcentret som enten jobparat eller aktivitetsparat, når de henvender sig til kommunen og søger om kontanthjælp. Der er derfor potentiale i at ændre de gældende visitationsregler- og navne, så visitationen i højere grad understøtter et klart fokus på job fra den dag borgeren søger om hjælp.

Forslag

Alle kontanthjælpsmodtagere skal mødes med en forventning om, at de kan varetage et job og dermed først og fremmest skal søge job og have fokus på at komme ind på arbejdsmarkedet.

Det foreslås derfor, at visitationskategorierne for kontanthjælpsgruppen skifter navn, så målgruppen for jobparate kontanthjælpsmodtagere fremover hedder *jobsøgningsindsats* og målgruppen for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere fremover hedder *jobhjælpsindsats, jf. forslag 1.0.*

Dertil foreslås det, at alle kontanthjælpsmodtagere ved første henvendelse mødes med en forventning om, at de er jobparate. Det betyder konkret, at de automatisk er registreret i målgruppen for jobsøgningsindsats. Registreringen i jobsøgningsindsats skal understøtte, at sagsbehandlerne har en forventning om, at den enkelte borger kan finde tilbage til arbejdsmarkedet.

Kommunen skal afholde første samtale med borgeren inden for de første 14 dage *jf. forslag 2.1.* Her vil sagsbehandleren efter en konkret vurdering kunne omvisitere borgeren til jobhjælpsindsatsen. Det vil gøre sig gældende for borgere, som er længere fra arbejdsmarkedet og som derfor har behov for en mere individuelt tilrettelagt indsats. Kommunen vil som hidtil løbende skulle sikre sig, at borgeren er visiteret korrekt og omvisitere, hvis borgerens situation tilsiger en anden visitationskategori. Det vil derfor fortsat afhænge af kommunens faglige skøn, om borgeren skal omvisiteres.

Det foreslås derudover, at kontanthjælpsmodtagere skal have jobsøgningsindsats, hvis kommunen vurderer, at borgeren kan forsørge sig selv i et ordinært job inden for de næste seks måneders ledighed – frem for tre måneder som i dag. Hvis borgeren vurderes ikke at kunne forsørge sig selv i et ordinært job inden for seks måneder, vil kontanthjælpsmodtagere skulle visiteres til jobhjælpsindsatsen.

Kontanthjælpsmodtagere kan først sanktioneres for manglende opfyldelse af rådighedspligterne, når de er blevet vejledt af kommunen. Ofte vejledes borgeren ved første samtale.

Det skønnes med betydelig usikkerhed, at flere vil være i jobsøgningsindsatsen fremover, hvilket vil betyde, at flere personer vil tælle som ledige frem for som personer uden for arbejdsstyrken. Samlet set skønnes det med betydelig usikkerhed, at der vil komme ca. 8.000 flere fuldtidsledige som følge af disse initiativer, når de er fuldt indfasede (opgjort i forhold til det faktiske antal fuldtidspersoner i grupperne i 2024), *jf. også forslag 1.4*. Der er dog alene tale om ændrede registreringer og ikke, at flere kommer på offentlig forsørgelse. Det vil i sidste ende være Danmarks Statistik (DST), som udarbejder den endelige opgørelse af ledighedsstatistikken.

Forslaget kræver ændringer i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om aktiv socialpolitik. Forslaget er ikke forligsbelagt.

Baggrund

Visitation i beskæftigelsessystemet betyder, at kommunen skal foretage en vurdering af lediges uddannelses- og beskæftigelsespotentiale for at sikre, at de pågældende hurtigst muligt får den rette hjælp med henblik på at komme ind på arbejdsmarkedet. Med den nuværende visitationsmodel bliver borgere enten visiterede jobparate eller aktivitetsparate. Det sker som udgangspunkt ved første henvendelse eller til første samtale, der skal holdes senest en uge efter første henvendelse. Indtil da er borgeren ikke placeret i en visitationskategori. Kommunen skal løbende sikre sig, at borgeren er visiteret korrekt og omvisitere, hvis borgerens situation ændrer sig.

Borgeren er ifølge lovgivningen jobparat, hvis det vurderes, at borgeren er klar til at påtage sig et ordinært job, som gør pågældende i stand til at forsørge sig selv inden for tre måneder. Hvis borgeren ikke er klar til at påtage sig et ordinært job inden for tre måneder er pågældende aktivitetsparat (fx som følge af andre problemer end ledighed fx misbrugsproblemer, psykisk sygdom og lignende). I september 2024 var der ca. 34.000 aktivitetsparate og ca. 8.500 jobparate kontanthjælpsmodtagere.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ikke selvstændige økonomiske konsekvenser.

Forslaget skønnes at medføre få midlertidige it-udgifter, som indregnes i forbindelse med den generelle justering af it-understøttelsen på beskæftigelsesområdet. Dette fremgår af *Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter*.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

1.8. Forenkling af reglerne for unge dagpengemodtagere uden en uddannelse

Februar 2025

Reglerne om uddannelsespålæg for unge dagpengemodtagere øger kompleksiteten i lovgivningen og sætter retningen for kontaktforløbet, inden den unge og kommunen har indledt dialogen om kontaktforløbets indhold.

Forslag

Det foreslås at afskaffe uddannelsespålægget for unge dagpengemodtagere, dvs. dagpengemodtagere under 25 år, der ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse og ikke har forsørgerpligt for hjemmeboende børn (herefter unge dagpengemodtagere).

Forslaget skal forenkle reglerne ved at afskaffe uddannelsespålægget for alle målgrupper og ensrette reglerne for dagpengemodtagere. Det samme er foreslået for unge kontanthjælpsmodtagere, i forslag 1.4. om individuelt fokus i indsatsen for unge kontanthjælpsmodtagere. Målgruppen for dagpengemodtagere er dog mindre, idet ca. 1.000 dagpengemodtagere fik et uddannelsespålæg i 2024.

Med forslaget afskaffes kravet om, at a-kassen skal visitere målgruppen til kommunen for en uddannelsesrettet indsats. Fremover vil unge dagpengemodtagere derfor få deres kontaktforløb i a-kassen i de første tre måneder af ledighedsperioden ligesom øvrige dagpengemodtagere.

Med forslaget vil de unge dagpengemodtagere som udgangspunkt også blive mødt som jobparate på lige fod med øvrige dagpengemodtagere. De vil derfor få tilrettelagt en indsats med fokus på at komme i beskæftigelse efter samme regler, som gælder for øvrige dagpengemodtagere, frem for en uddannelsesrettet indsats som i dag. Kommunen eller a-kassen vil dog stadig i deres samtaler med den unge dagpengemodtager, og når de giver eller indstiller tilbud, kunne gøre dette med et formål om at understøtte uddannelse, hvis uddannelse vurderes at være den bedste vej til beskæftigelse for den enkelte.

I dag nedsættes dagpengesatsen til 50 pct. af højeste dagpengesats for unge dagpengemodtagere, som er i målgruppen for uddannelsespålægget, når medlemmet har modtaget dagpenge i et halvt år. Dette skal understøtte, at beskæftigelsessystemet ikke er mere attraktivt end muligheden for fx at tage en erhvervskompetencegivende uddannelse. Der lægges ikke op til at ændre disse ydelsesregler.

Derudover foreslås det at afskaffe den obligatoriske læse-, skrive- og regnetest senest efter 1 måneds ledighed for dagpengemodtagere, som ikke har en ungdomsuddannelse, og som er i målgruppen for uddannelsespålæg. Forslaget indebærer afskaffelse af et proceskrav og en forenkling af reglerne. Afskaffelsen er også i overensstemmelse med forslag 1.4., hvor den obligatoriske læse-, skrive- og

regnetest for unge kontanthjælpsmodtager under 30 år, som modtager grundsats senest efter 1 måned også afskaffes.

Baggrund

A-kassen skal i dag visitere dagpengemodtagere under 25 år, som ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse, og som ikke har forsørgerpligt overfor hjemmeboende børn (dagpengemodtagere i målgruppen for uddannelsespålæg) til et kontaktforløb i jobcenteret senest to uger efter dagpengemodtagerens tilmelding som jobsøgende. Den ledige skal således have en indsats i jobcenteret med et uddannelsesrettet fokus, på samme måde, som det gælder for uddannelseshjælpsmodtagere.

For dagpengemodtagere i målgruppen for uddannelsespålæg, skal kommunen vurdere, om vedkommende vil kunne gennemføre en uddannelse på almindelige vilkår. Hvis den ledige vurderes at kunne dette, skal kommunen give vedkommende et uddannelsespålæg.

Dagpengemodtagere, som er i målgruppen for et uddannelsespålæg, skal i dag læse-, skrive- og regnetestes senest efter 1 måneds sammenlagt ledighed.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved afskaffelse af krav om læse-, skrive- og regnetest senest efter 1 måneds sammenlagt ledighed for dagpengemodtagere, som er i målgruppen for et uddannelsespålæg, indgår i de økonomiske konsekvenser i forslag 1.4.

Forslaget skønnes at medføre få midlertidige it-udgifter, som indregnes i forbindelse med den generelle justering af it-understøttelsen på beskæftigelsesområdet. Dette fremgår af *Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter.*

Der er derudover ikke provenumæssige konsekvenser ved forslaget om at fjerne uddannelsespålægget.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

2.1. Nye kontaktforløb med mere fleksibilitet og færre proceskrav

Februar 2025

Beskæftigelsessystemet består af en lang række regler med en høj grad af kompleksitet og særregler, som kan være vanskelige for borgere og sagsbehandlere at navigere i. Kommuner og a-kasser bruger meget tid på at leve op til unødige proceskrav og regler frem for at have fokus på det, der virker. Derudover indebærer de nuværende krav til samtaler, at kommuner og borgere har pligt til at holde samtaler i situationer, hvor der ikke nødvendigvis er behov.

Forslag

Det foreslås, at reducere og harmonisere de centralt fastsatte krav til samtaler i kontaktforløbet (de første seks måneders ledighed) med henblik på at give bedre mulighed for en individuel tilrettelæggelse af den enkeltes forløb i beskæftigelsesindsatsen. Med forslaget skal kommunerne og a-kasserne fremadrettet i højere grad give samtaler til borgere, når de har behov for det. Derudover lægges op til at, alle målgrupper skal have ret til at få en samtale, når de har behov for det.

For personer i målgrupperne jobhjælpsindsats[1] (aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere) og sygedagpengeindsats[2] reduceres kravet til antallet af samtaler de første seks måneder fra fire til én.

For dagpengemodtagere og personer i jobsøgningsindsats (jobparate kontanthjælpsmodtagere og ledighedsydelsesmodtagere) harmoniseres kravet til samtaler så alle skal have fire samtaler inden for de første seks måneder.

For disse målgrupper lægges op til, at kommuner og a-kasser kan undlade at give samtaler til borgere, som de vurderer, ikke har behov for samtaler.

Alle skal dog have første samtale, som skal afholdes med fysisk fremmøde[3] senest efter 2 uger for alle dagpengemodtagere, kontanthjælpsmodtagere og ledighedsydelsesmodtagere. Dermed harmoniseres tidspunktet for første samtale på tværs af målgrupper.

Med forslaget skal kommuner og a-kasser holde samtaler med mindst 75 pct. af personerne i målgruppen. Det betyder, at kommuner og a-kasser kan vælge at undlade at give det fulde antal lovpligtige samtaler til én ud af fire ledige tæt på arbejdsmarkedet (dagpengemodtagere og målgruppen jobsøgningsindsats for kontanthjælpsmodtagere og ledighedsydelsesmodtagere). For dagpengemodtagere

[1] Borgere der er omfattet af arbejdspligt, som følge af *Aftale om ny arbejdspligt* indgået af regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Danmarksdemokraterne og Dansk Folkeparti fra oktober 2023, skal aktiveres op til 37 timer.
[2] Jf. forslag 2.8. lægges endvidere op til, at kommunen helt kan undlade at afholde samtale for sygemeldte fra beskæftigelse.
[3] Dog lægges op til at første samtale for sygemeldte i sygedagpengeindsats kan afholdes digitalt, *jf. forslag 2.9*.

kan a-kassen undlade at afholde en samtale i a-kassen i de første tre måneders ledighed, mens kommunerne kan undlade to samtaler i de næste tre måneders ledighed. Der er således ikke nødvendigvis sammenhæng mellem, hvem a-kassen og kommunen vurderer, har behov for samtaler.

Muligheden for at undlade at give det fulde antal lovpligtige samtaler til én ud af fire dagpengemodtagere, jobparate kontanthjælpsmodtagere og ledighedsydelsesmodtagere giver den enkelte kommune eller a-kasse bedre mulighed for at benytte faglige og individuelle skøn til at prioritere ressourcer på samtaler til de ledige, de vurderer vil have mest gavn af indsatsen.

Derudover lægges der op til at afskaffe krav om helt nyt kontaktforløb ved ydelsesskift mellem kontanthjælp, ledighedsydelse og sygedagpenge.

For ledige tæt på arbejdsmarkedet er der positive beskæftigelseseffekter af krav til samtaler og tilbud tidligt i ledighedsforløbet, men for borgere længere fra arbejdsmarkedet er der relativt begrænset viden om effekter af krav om tilbud og samtaler. Ved at skrue ned for lovkravene til denne målgruppe kan sagsbehandlerne i højere grad tilrettelægge meningsfulde forløb i dialog med borgerne.

Forslaget vurderes at være delvist forligsbelagt med *Forlig om en reform af sygedagpengesystemet* (S, V, M, SF, LA, K, DF og RV).

Baggrund

I dag er lovkravene individuelle og følger den enkelte ledige. Dagpengemodtagere har ret og pligt til seks samtaler de første seks måneder, hvoraf tre skal afholdes i a-kassen de første tre måneder og tre skal afholdes i kommunen de efterfølgende tre måneder. Kontanthjælpsmodtagere (både jobparate og aktivitetsparate) og sygedagpengemodtagere har ret og pligt til at deltage i fire samtaler indenfor de første seks måneder. Når borgere skifter mellem ydelser i dag, skal der i de fleste tilfælde påbegyndes et nyt kontaktforløb.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes samlet set at tilvejebringe et provenu på 40 mio. kr. i 2030 og forventes at reducere antallet af samtaler i kommunerne med ca. 300.000 samtaler og ca. 100.000 i a-kasserne. Forslaget skønnes at reducere beskæftigelsen med ca. 330 fuldtidspersoner.

De negative beskæftigelseseffekter skyldes, at der er evidens for positive effekter af samtaler tidligt i ledighedsperioden for jobparate ledige (dagpengemodtagere og job- og uddannelsesparate kontanthjælpsmodtagere). De færre samtalekrav for denne målgruppe skønnes derfor at medføre negative beskæftigelseseffekter svarende til ca. 120 mio. kr. og 330 fuldtidspersoner varigt. Forslaget reducerer de kommunale udgifter til drift af jobcentrene med ca. 160 mio. kr., fordi der skal holdes betydeligt færre samtaler.

Tabel 1
Provenu i 2030 (mio. kr., 2025-pl)

	2030	Varigt
Drift	160	160
Adfærd (mio. kr.)	-120	-120
I alt	**40**	**40**
Beskæftigelseseffekt (fuldtidspersoner)	-330	-330

Kilde: Egne beregninger. Der er afrundet til nærmeste 10 mio. kr. og nærmeste 10 fuldtidspersoner.

Bilag 1. Ny model for samtaler og tilbud

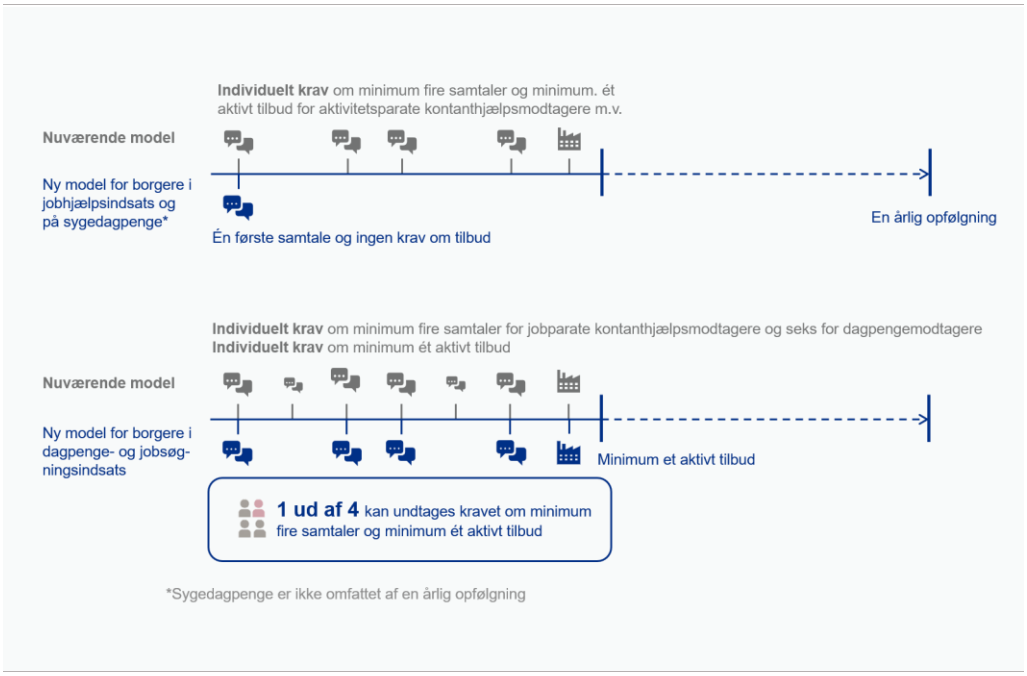

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

2.2. Mere fleksible rammer for tilbud i indsatsen

Februar 2025

Beskæftigelsessystemet består af en lang række regelsæt og proceskrav med en høj grad af kompleksitet og særregler, som kan være vanskelige for borgere og sagsbehandlere at navigere i. Kommuner og a-kasser bruger meget tid på at leve op til mange og komplekse regler. De nuværende krav til hvornår borgeren senest skal påbegynde et aktivt tilbud indebærer, at kommuner og borgere har pligt til at tilrettelægge indsats i situationer, hvor der ikke nødvendigvis er behov.

Forslag

Det foreslås, at kommunerne får mere fleksible rammer til at tilrettelægge den aktive indsats, også i forhold til tilbud til borgerne. Det vil sige, at kravene om ret og pligt til tilbud gælder for 75 pct. af dem, der skal have et tilbud.

Kommunerne får dermed mere fleksibilitet til, i dialog med den enkelte borger, at vurdere, hvem der skal have tilbud. Det giver den enkelte kommune bedre mulighed for at benytte faglige og individuelle skøn til at prioritere ressourcer på tilbud til dem, de vurderer vil have mest gavn af indsatsen.
Konkret lægges der op til, at:

- Fastsætte krav om at 75 pct. af personerne i målgruppen skal have ét ret og pligt-tilbud inden for 6 måneder for borgere tættest på arbejdsmarkedet (Målgrupperne dagpenge- og jobsøgningsindsats (dagpengemodtagere, ledighedsydelsesmodtagere og jobparate kontanthjælpsmodtagere)).
- Personer længere fra arbejdsmarkedet (målgrupperne jobhjælpsindsats (aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere)) skal ikke være omfattet af krav til ret og pligt til tilbud. De skal have tilbud efter behov.
- Øvrig vejledning og opkvalificering (ØVO) kan igen medregnes som ret og pligt til tilbud. ØVO omfatter tilbud om uddannelse og kurser, der ikke anses for ordinær uddannelse, korte vejlednings- og afklaringsforløb, særligt tilrettelagte projekter og særligt tilrettelagte uddannelsesforløb.

Kommuner og a-kasser skal i en fremtidig beskæftigelsesindsats have langt større frihed til at tilrettelægge indsatsen med fokus på den enkelte borgers individuelle behov og vilkår. Det er således op til den enkelte kommune at vurdere, hvilken intensitet i indsatsen, som beskæftigelsesfagligt giver bedst mening for den enkelte borger. Det er ikke hensigten, at borgere skal efterlades passive, hvis en indsats kan hjælpe dem tættere på arbejdsmarkedet.

For ledige tæt på arbejdsmarkedet er der positive beskæftigelseseffekter af krav til samtaler og tilbud tidligt i ledighedsforløbet, mens der for borgere længere fra arbejdsmarkedet er relativt begrænset viden om effekter af krav om tilbud og samtaler.

Det er derfor kun målgrupperne for dagpengeindsats og jobsøgningsindsats (inkl. ledighedsydelsesmodtagere), der fremadrettet vil være omfattet af et krav om at skulle deltage i et ret og pligt-tilbud inden for de første seks måneders ledighed.

Kommunerne kan undlade at give en ud af fire borgere tættere på arbejdsmarkedet et tilbud de første seks måneder af ledighedsforløbet.
Med forslaget kan kommunerne anvende den samlede redskabsvifte (virksomhedspraktik, løntilskudsjob, nytteindsats, vejledning og opkvalificering - inkl. øvrig vejledning og opkvalificering) når 75 pct. af dagpengemodtagere, kontanthjælpsmodtagere og ledighedsydelsesmodtagere i jobsøgningsindsats skal deltage i aktiveringstilbud senest ved seks måneders ledighed.

Forslaget vurderes ikke at være forligsbelagt.

Baggrund

I dag er der krav om, at alle dagpengemodtagere og kontanthjælpsmodtagere (jobparate og aktivitetsparate) har ret og pligt til at deltage i et tilbud senest ved seks måneders ledighed. Der er dermed for borgerne både ret til at få et tilbud (fx virksomhedspraktik) og samtidigt også en pligt til at deltage i det tilbud, som kommunen bevilger.

Som led i anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen fra juni 2022, er det ikke længere muligt at give øvrig vejledning og opkvalificering som led i aktiveringskravet inden for de første seks måneder ud fra en intention om, at indsatsen skal være mere virksomhedsrettet.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes at indebære mindreudgifter på 50 mio. kr. årligt i 2030 og frem.

Der indregnes i dag positive motivationseffekter af ret og pligt tilbud. Muligheden for at undlade 25 pct. af de ledige fra ret og pligt til tilbud skønnes derfor at medføre en negativ beskæftigelseseffekt på ca. 140 fuldtidspersoner. Hertil skønnes forslaget at reducere antallet af aktive tilbud i målgruppen, hvilket medfører en offentlig mindreudgift til indsats og drift af jobcentrene på i alt 100 mio. kr. årligt.

Tabel 1
Økonomiske konsekvenser for mulighed for at fritage personer fra ret og pligt. Provenu i mio. kr. (2025-pl)

	2030	Varigt
Adfærd (mio. kr.)	-50	-50
Indsats mv.	70	70
Drift af jobcentrene	30	30
I alt	**50**	**50**
Beskæftigelseseffekt (fuldtidspersoner)	-140	-140

Anm.: Der er afrundet til nærmeste 10 mio. kr. og nærmeste 10 fuldtidspersoner.
Kilde: Egne beregninger.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

2.3. Fremrykket og udvidet afklaring for borgere længere fra arbejdsmarkedet

Februar 2025

Med forslagene til en ny beskæftigelsesreform får kommunerne langt større frihed til at gennemføre en indsats for borgere længere væk fra arbejdsmarkedet med afsæt i den enkeltes behov og ønsker. Samlet set vil forslagene indebære et betydeligt skifte. Fra en række krav om samtaler og tilbud[1], hvor tilrettelæggelsen af indsatsen fremadrettet i højere grad vil være op til sagsbehandlerens faglige vurdering af borgerens behov, når der alene vil være krav om én samtale i løbet af de første seks måneder for borgere længere væk fra arbejdsmarkedet.

Forslag

Det foreslås, at udvide og fremrykke afklaringsretten fra *Aftale om nyt kontanthjælpssystem* fra oktober 2023, så borgere længere fra arbejdsmarkedet omfattes af en årlig afklaring allerede efter 1 år i beskæftigelsessystemet.

Fremrykkelse og udvidelse af afklaringen skal understøtte, at der tages hånd om borgere længere fra arbejdsmarkedet, så ingen borgere overlades til sig selv og går unødigt passive i længere perioder. En årlig afklaring understøtter et fokus på retssikkerhed, idet kommunen mindst én gang om året skal vurdere, om borgerens sag er i tilstrækkelig fremdrift, når krav til indsats og samtaler reduceres til det minimale.

Udvidelsen af afklaringsretten består i:

- At målgruppen udvides fra at omfatte aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere over 30 år til også at omfatte dem under 30 år.
- At opfølgningen allerede skal foretages efter ét år frem for først efter to år og derefter skal ske hvert år, i stedet for hvert andet år.

Med de nuværende regler om afklaring skal kommunen vurdere:

1. Om personens sag skal behandles i rehabiliteringsteamet.
2. Hvilken indsats der kan iværksættes for en person, hvis sag ikke skal behandles i rehabiliteringsteamet.

Da der lægges op til at afskaffe rehabiliteringsteamet, *jf. forslag 2.5,* vil kommunen i stedet først skulle vurdere, om borgeren er på den rette ydelse, hvor kommunen i dag skal tage stilling til, om borgerens sag skal forelægges rehabiliteringsteamet. Hvis kommunen vurderer, at borgeren fortsat skal være i kontanthjælpssystemet, skal kommunen vurdere, hvilken indsats der kan iværksættes med henblik på, at borgeren kan opnå tilknytning til arbejdsmarkedet.

[1] Krav i dag om fire samtaler og ret til tilbud de første seks måneder af borgerens ledighedsforløb, og derefter indirekte krav gennem skærpet tilsyn om fire samtaler og et tilbud/lønnede timer årligt.

Borgeren vil ligesom i dag kunne klage over en afgørelse om et beskæftigelsesrettet tilbud, men den årlige afklaring har karakter af et sagsbehandlerskridt og vil derfor ikke kunne påklages særskilt.

Det forudsættes, at kommunerne vil tilbyde flere samtaler og indsats udover en årlige afklaring. Kommunen vil herudover ligesom i dag kunne anvende fx rehabiliteringsplanens forberedende del eller andre redskaber og indsatser til at understøtte borgerens udviklingsmuligheder i forhold til på arbejdsmarkedet.

Forslaget vurderes at være forligsbelagt med *Aftale om nyt kontanthjælpssystem* (S, V, M, SF, K og RV) (2023).

Baggrund

Med reglerne om afklaring er der indført en pligt for kommunerne til at afklare aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere fyldt 30 år, der har været på kontanthjælp i en sammenhængende periode på mere end to år, og som ikke er omfattet af integrationslovens regler om integrationsprogrammet. Afklaringen består af kommunens vurdering af, om personens sag skal behandles i rehabiliteringsteamet, samt en stillingtagen til, hvilken indsats, der kan iværksættes, hvis personen fortsat skal være i kontanthjælpssystemet.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget medfører offentlige merudgifter på 60 mio. kr. årligt. Det skønnes, at der i 2030 vil være lidt over 60.000 personer, der er omfattet af den årlige afklaring. Der er tale om en nettomerudgift, set ift. afklaringsretten (reglerne om afklaring) i *Aftale om nyt kontanthjælpssystem*.

Tabel 1
Økonomiske konsekvenser. Provenu i mio. kr., 2025-pl

	2030	Varigt
Drift	-60	-60
I alt	**-60**	**-60**

Anm.: Der er afrundet til nærmeste 10 mio. kr.
Kilde: Egne beregninger.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

2.4. Bedre mulighed for pause fra beskæftigelsesindsatsen og enklere administration af reglerne om fritagelse

Februar 2025

Nogle aktivitetsparate borgere er kendetegnet ved at have komplekse problemer, der indebærer, at de kan have svært ved at deltage i og profitere af beskæftigelsesindsatsen i kortere eller længere perioder ad gangen.

En betydelig andel af dem, der i dag fritages fra rådighedspligten, fritages mere end én gang på et år. Der ligger således en administrativ byrde for kommunerne i at registrere og genvurdere fritagelse fra beskæftigelsesindsatsen, og der vurderes at være behov for at se på, om reglerne kan administreres mere enkelt.

Forslag

Det foreslås, at kommunerne får mulighed for helt at kunne fritage aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere fra en beskæftigelsesindsats og et kontaktforløb i op til seks måneder ad gangen med mulighed for forlængelse, hvis borgeren vurderes at have svært ved at deltage i og profitere af beskæftigelsesindsatsen i perioden. Med denne fritagelse kan borgere undtages helt fra indsats og kontakt med kommunen, herunder fra at skulle deltage i kontaktforløb, samtaler og tilbud m.v.

Kommunerne får herved mulighed for at kunne fritage aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere helt fra en beskæftigelsesindsats og dermed ligeledes fra at stå til rådighed. Borgere kan fx være i målgruppen, hvis de har svære psykiske lidelser eller misbrug, som gør at de ikke kan deltage i eller profitere af en beskæftigelsesindsats.

Det bemærkes, at der med forslaget ikke ændres ved, at en person kan have en rimelig grund til ikke at opfylde sin rådighedspligt efter aktivloven. Der ændres heller ikke ved, at kommunerne fortsat skal følge sagen for at sikre sig, at betingelserne for at give hjælp fortsat er opfyldt.

Forslaget indebærer desuden at den nye fritagelsesmulighed og fritagelsesperiode skrives ind i lovgivningen. Der er i dag ikke regler i lovgivningen, der regulerer, hvor lang en periode en borger kan være fritaget i. Ved at indsætte direkte hjemmel for fritagelsesmuligheden i op til seks måneder i lovgivningen sikres, at reglerne er tydelige for borgerne, og at kommunerne er opmærksomme på muligheden for at give borgere længere fra arbejdsmarkedet en fritagelse fra beskæftigelsesindsats og kontaktforløb, såfremt det efter en konkret vurdering vurderes at være grundlag herfor.

Det foreslås endvidere, at der i forbindelse med implementeringen af en ny beskæftigelsesreform skal ske en forenkling af kommunernes administration af fritagelsesreglerne. I den forbindelse vil administration af fritagelser blive undersøgt i dialog med udvalgte kommuner, herunder i forhold til registreringen af fritagelser og evt. udfordringer. Behov for forenkling af forretningsreglerne vil

desuden skulle undersøges, herunder i forhold til de varighedsbegrænsninger der i it-systemerne i dag eksisterer for den enkelte registrering.

Forslaget vurderes ikke at være forligsbelagt.

Baggrund

I dag skal personer, der modtager hjælp til forsørgelse efter lov om aktiv socialpolitik, som udgangspunkt stå til rådighed for arbejde eller uddannelse, herunder også i forhold til aktive tilbud og kontaktforløbet efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. I en række situationer kan disse ydelsesmodtagere fritages for deres pligt til at stå til rådighed og stadig modtage hjælp. Det gælder, hvis der efter kommunens konkrete vurdering er en rimelig grund hertil, fx sygdom eller risiko for, at helbredet forværres ved aktivering eller arbejde. Er fritagelsesgrunden alene knyttet til det konkrete afgivne tilbud, skal personen fortsat være til rådighed for et andet tilbud og jobsamtaler. For aktivitetsparate skal kommunen desuden vurdere, om der er andre grunde end de rimelige, som kan gøre, at borgeren ikke kan udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder, fx psykisk lidelse, hjemløshed eller misbrugsproblemer.

Der er ikke fastsat egentlige regler i dag om længden af fritagelsesperioder. Der er mulighed for at fritage personer i den periode, som jobcenteret vurderer, at der er behov for, men i praksis kan jobcentret som udgangspunkt registrere fritagelse i perioder på op til tre måneder ad gangen med mulighed for forlængelse. Der er tale om forretningsregler til administrative og sagsbehandlingsmæssige formål. Der er således i dag en lang række af krav til indberetninger af slutdatoer for fritagelsesregistreringer, som er delt op på bl.a. årsag til fritagelse, hvad der fritages for og målgruppe.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser.

Forslaget skønnes at medføre få midlertidige it-udgifter, som indregnes i forbindelse med den generelle justering af it-understøttelsen på beskæftigelsesområdet. Dette fremgår af *Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter.*

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

2.5. Fri organisering af den tværfaglige indsats og afskaffelse af krav om rehabiliteringsteams

Februar 2025

Rehabiliteringsteamet blev indført for at sikre, at der sker en tværfaglig koordinering i komplekse sager, men har vist sig at være en administrativt tung konstruktion, der giver anledning til et stort ressourceforbrug i kommunerne. En analyse af kommunernes tids- og ressourceforbrug viser, at kommunerne i gennemsnit bruger 10-20 timer på at forelægge en sag i rehabiliteringsteamet[1].

Forslag

Det foreslås at afskaffe kravet om, at kommunerne *skal* etablere rehabiliteringsteam for at give kommunerne større frihed til at tilrettelægge den tværfaglige indsats. Med forslaget får kommunerne større frihed til at tilrettelægge indsatsen så den giver bedst mening. Det betyder også, at det vil være op til den enkelte kommune at sikre, at de rette fagligheder inddrages i sager om bl.a. førtidspension og fleksjob.

Forslaget ændrer ikke på de grundlæggende betingelser for at få fleksjob og førtidspension. Det vil således fortsat være et krav, at tilkendelse af førtidspension og fleksjob sker på et tilstrækkeligt dokumenteret og helhedsorienteret grundlag. Det betyder, at der ligesom i dag fastsættes regler om, at kommunen skal udarbejde en samlet beskrivelse af borgerens situation, når kommunen vurderer, at borgeren kan være i målgruppen for førtidspension og fleksjob.

Herudover vil det fortsat være et krav, at der systematisk inddrages sundhedsfaglig rådgivning fra klinisk funktion i sager om tilkendelse af førtidspension og fleksjob, *jf. forslag 2.6*.

Kommunerne vil fortsat være forpligtet til at give borgerne en bred og helhedsorienteret vejledning, som tager udgangspunkt i den enkeltes behov, og borgeren vil forsat have ret til at blive inddraget i og medvirke, når kommunen behandler deres sag, *jf. fx retssikkerhedslovens §§ 4 og 5*.

Forslaget vurderes at være forligsbelagt med *Aftale om reform af førtidspension og fleksjob* (S, V, M, K, SF, LA og RV) og med *Forlig om en reform af sygedagpengesystemet* (S, V, M, SF, LA, K, DF og RV).

Baggrund

Rehabiliteringsteams blev indført fra 2013 for at sikre, at der i komplekse sager sker en tværfaglig koordinering. Rehabiliteringsteamets opgave er at drøfte og behandle sager om førtidspension, fleksjob, ressourceforløb, jobafklaringsforløb og

[1] Ekspertgruppens kortlægning af tids- og ressourceforbrug i jobcentre, BDO og HBS, 2024

komplekse sygedagpengesager. Med sygedagpengeaftalen fra marts 2024 øges fleksibiliteten i anvendelsen af de tværfaglige rehabiliteringsteam (fleksibel sammensætning, afskaffelse af krav om lægeattester i alle sager og fleksibelt brug af rehabiliteringsteamet i sager om jobafklaringsforløb).

Personer, der skal have behandlet deres sag i rehabiliteringsteamet, skal have en rehabiliteringsplan. Rehabiliteringsplanen består dels af en forberedende del, som udarbejdes for alle, og som danner grundlag for sagens behandling i rehabiliteringsteamet, dels af en indsatsdel, som skal udarbejdes for personer i jobafklarings- og ressourceforløb. På baggrund af rehabiliteringsteamets indstilling ift. borgerens eventuelle visitation til fleksjob, ressourceforløb eller førtidspension, træffer kommunen en afgørelse.

Der skønnes, at der i 2023 blev behandlet knap 55.900 sager i rehabiliteringsteamet. Flest sager vedrørende jobafklaringsforløb (ca. 40 pct. af sagerne) blev behandlet i teamet. Med sygedagpengeaftalen vil det fra 1. januar 2025 være kommunen, der i sager om første jobafklaringsforløb, skal vurdere, om sagen skal behandles i teamet. Det vurderes, at reducere antallet af sager, der skal behandles i teamet betydeligt.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes at medføre et provenu på 280 mio. kr. årligt i 2030, *jf. tabel 1*. En analyse af kommunernes tids- og ressourceforbrug viser, at kommunerne anvender mange ressourcer på arbejdet omkring rehabiliteringsteamet. En del af besparelsen knytter sig til forenklingen af målgrupper, hvor ressourceforløb og jobafklaringsforløb afskaffes. Hertil skønnes det, at afskaffelsen af de organisatoriske krav om rehabiliteringsteam vil reducere det administrative ressourceforbrug ifm. sager om fleksjob og førtidspension.

Tabel 1
Økonomiske konsekvenser, provenu i mio. kr. (2025-p)

	2030	Varigt
Ydelse	0	0
Indsats	0	0
Drift af jobcentrene mv.	280	280
I alt	**280**	**280**

Anm.: Der er foretaget afrundinger til nærmeste 10 mio. kr.
Kilde: Egne beregninger.

Forslaget skønnes at medføre få midlertidige it-udgifter, som indregnes i forbindelse med den generelle justering af it-understøttelsen på beskæftigelsesområdet. Dette fremgår af *Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter.*

2.6. Ensartet sundhedsfaglig rådgivning og vurdering

Februar 2025

En afskaffelse af rehabiliteringsteamet betyder, at den systematiske inddragelse af sundhedsfaglig rådgivning (læge) fra klinisk funktion i sager for sygemeldte og borgere længere fra arbejdsmarkedet bortfalder. Det rummer en risiko for en lavere kvalitet og større variation i den sundhedsfaglige rådgivning i sager for sygemeldte og borgere længere fra arbejdsmarkedet. Det kan samtidig indebære en større kommunal variation i tilkendelse af førtidspension og fleksjob end i dag.

Forslag

Det foreslås, at kommunerne fortsat skal inddrage sundhedsfaglig rådgivning fra klinisk funktion i sager, hvor borgeren vurderes i målgruppen for førtidspension og fleksjob. Det foreslås desuden, at kommunen i kontanthjælpssager, som har nået tidspunktet for den årlige opfølgning, eller senere, alene kan anvende klinisk funktion, hvis der er behov for sundhedsfaglig rådgivning og vurdering.

Den sundhedsfaglige rådgivning skal som i dag have fokus på helbredets betydning for borgerens mulighed for at arbejde herunder for at udvikle arbejdsevnen, og skal understøtte en ensartet praksis for tilkendelse af permanente ydelser og for sundhedsfaglige vurderinger bl.a. i den årlige opfølgning, *jf. forslag 2.3*.

Den sundhedsfaglige rådgivning fra sundhedskoordinator skal indgå i kommunens samlede vurdering og dokumentation af borgerens situation i sager i målgruppen for fleksjob og førtidspension, *jf. forslag 2.5 Fri organisering af den tværfaglige indsats*. Efter inddragelse af sundhedskoordinator vurderer kommunen, om borgeren skal tilkendes fleksjob eller førtidspension.

Den sundhedsfaglige rådgivning skal som i dag tilrettelægges, så borgeren får mulighed for at komme med perspektiver på sin egen sag. Det betyder, at den sundhedsfaglige rådgivning fra klinisk funktion tilrettelægges med inddragelse af og i dialog med borger.

Det foreslås desuden, at kommunerne skal anvende klinisk funktion, hvis de har behov for sundhedsfaglig rådgivning og vurdering i kontanthjælpssager, som har nået tidspunktet for den årlige opfølgning. Det gælder også, hvis der er behov for sundhedsfaglig rådgivning i perioden efter den årlige opfølgning. Det skal bidrage til, at den sundhedsfaglige rådgivning kan understøtte fremdrift og afklaring i langvarige kontanthjælpssager. Der stilles ikke krav til, hvornår og i hvilket omfang, der skal inddrages sundhedsfaglig rådgivning i kontanthjælpssager, der når tidspunktet for den årlige opfølgning og efterfølgende. Nogle kommuner anvender allerede i dag sundhedsfaglig rådgivning fra klinisk funktion i kontanthjælpssager.

Forslaget indebærer desuden, at sundhedsfaglig vurdering i form af speciallægeattester i sager i målgruppen for fleksjob og førtidspension og i

kontanthjælpssager, som har nået tidspunktet for den årlige opfølgning samt i løbende sager vedr. disse målgrupper, alene kan ske via klinisk funktion. Kommunen kan i disse sager som i dag alene indhente lægeattester fra praktiserende læger samt statusattester og journaloplysninger fra behandlende læge/sygehus[1].

Der lægges samtidig op til at skabe større fleksibilitet i inddragelsen af klinisk funktion. Det kan ske ved, at rådgivningen i større omfang kan ske digitalt. Der lægges desuden op til, at regionerne frit kan vælge, hvordan de kliniske funktioner skal organiseres.

En samlet udmøntning af forslaget vil ske i samarbejde med Indenrigs- og Sundhedsministeriet og regionerne.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslag *2.5. Fri organisering af den tværfaglige indsats*. Forslaget er forligsbelagt med *Aftale om reform af førtidspension og fleksjob* (S, V, M, K, SF, R, LA).

Baggrund

I dag inddrages sundhedsfaglig rådgivning fra de kliniske funktioner systematisk i sager, der skal behandles i rehabiliteringsteamet (ressourceforløb, fleksjob, førtidspension og jobafklaringsforløb). Kommunen kan i disse sager alene anvende sundhedsfaglig rådgivning og vurdering fra de kliniske funktioner (regioner).

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser.

[1] Statusattester fra behandlende læge indhentes i dag efter aftale med kliniske funktioner

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

2.7. Afskaffelse af jobrotationsordningen

Februar 2025

Beskæftigelsesindsatsen indeholder en lang række særordninger, hvor nogle målgrupper har ret til bestemte typer indsatser. Det bidrager til en kompleks beskæftigelsesindsats for ledige, kommuner og a-kasser. Specifikt for jobrotationsordningen er effekterne af ordningen tilmed usikre, og aktiviteten er meget lav.

Forslag

Det foreslås, at jobrotationsordningen afskaffes som led i, at antallet af særordninger i beskæftigelsessystemet reduceres.

En afskaffelse af jobrotationsordningen vil understøtte en forenkling af beskæftigelsesindsatsen. Kommunerne skal i dag bl.a. kontrollere, at alle betingelser for ret til at jobrotationsydelse for arbejdsgivere er opfyldt, samt administrere reglerne om et jobrotationsvikariat. En afskaffelse af ordningen vurderes derfor at lette kommunens administration.

Ordningen er i dag en ret for offentlige og private arbejdsgivere. I oktober 2024 var der dog kun omkring 132[1] personer ansat i et jobrotationsvikariat, hvorfor en afskaffelse af ordningen kun vil have konsekvenser for en mindre andel af ledige, samt beskæftigede der vil deltage i en efteruddannelse.

Ved afskaffelse af ordningen vil der være merudgifter til forsørgelsesydelser til de ledige, der i dag ansættes i jobrotation som vikarer og har ret til overenskomstmæssig løn i vikariatet.

Forslaget vurderes ikke at være forligsbelagt.

Baggrund

Med jobrotationsordningen kan man som ledig blive ansat i jobrotation som vikar for en medarbejder, der deltager i videreuddannelse eller opkvalificering. Den ledige skal have mindst seks måneders forudgående ledighed. Virksomheden skal betale løn til den ansatte i hele uddannelsesperioden samt evt. kursusudgifter eller deltagerbetaling. Vikaren skal modtage overenskomstmæssig løn for de timer, som vedkommende er ansat i. Vikariatet kan vare op til seks måneder. Formålet med jobrotation er, at den beskæftigede gennem efteruddannelse skal vende tilbage til arbejdspladsen med styrkede kompetencer, og at en ledig samtidig kan få erhvervserfaring fra en konkret arbejdsplads.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes at medføre offentlige mindreudgifter på 30 mio. kr. årligt heraf merudgifter til ydelse på ca. 30 mio. kr. og mindreudgifter på 50 mio. kr. til indsats relateret til jobrotationsordningen. Der er ingen beskæftigelseseffekter knyttet til

[1] Tal fra Jobindsats.dk

forslaget, hvilket skal ses i lyset af, at effekterne for jobrotationsordningen er usikre. Merudgifterne til ydelse på 30 mio. kr. skyldes, at ledige, som i dag ansættes som vikarer ifm. jobrotation, ofte vil modtage en forsørgelsesydelse i stedet for den overenskomstmæssige løn, de har ret til i jobrotation.

Tabel 1

Økonomiske konsekvenser. Provenu i mio. kr. (2025-pl) (varigt).

	2030	Varigt
Ydelse	-30	-30
Indsats mv.	50	50
Drift af jobcentrene	0	0
I alt	**30**	**30**

Anm.: Der er foretaget afrundinger til nærmeste 10 mio. kr. og nærmeste 10 fuldtidspersoner.
Kilde: Egne beregninger.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

2.8. Sygemeldte fra beskæftigelse flyttes ud af beskæftigelsesindsatsen

Februar 2025

Mange sygemeldte fra beskæftigelse har relativt korte forløb, hvor den sygemeldte efter sin sygdomsperiode igen kan vende tilbage til sit job. 81 pct. af de sygemeldte fra beskæftigelse havde i 2023 afsluttet deres forløb inden for 8 ugers varighed. Der er derfor et betydeligt potentiale i at skabe mere frie rammer for, at de sygemeldte, der har afgrænsede forløb og et job at vende tilbage til, ikke skal indgå i kommunens opfølgning i form af samtaler mv.

Forslag

Det foreslås, at sygemeldte, der har et job at vende tilbage til, som udgangspunkt ikke skal til samtaler og opfølgning i jobcenteret, hvis både den sygemeldte og arbejdsgiver forventer et sygefravær på mindre end 26 uger. Forslaget skal bidrage til en mere fleksibel opfølgning for sygemeldte fra beskæftigelse og understøtte, at sygemeldte fra beskæftigelse i højere grad oplever at få en værdig behandling i beskæftigelsessystemet, hvor de alene skal deltage i beskæftigelsesindsatsen, hvis der er et behov.

Der lægges op til, at både arbejdsgiver og sygemeldte ved anmeldelsen af sygefraværet skal tilkendegive, om sygefraværet forventes at overstige 26 uger, samt om der er behov for opfølgning fra kommunen. Hvis enten den sygemeldte eller arbejdsgiver ønsker opfølgning fra kommunen, *skal* den sygemeldte indgå i kommunens opfølgning.

Der lægges desuden op til, at kommunen – uanset tilbagemeldingen fra den sygemeldte og arbejdsgiveren – i den enkelte sag kan vurdere, at der *er* behov for opfølgning, herunder i relation til arbejdsfastholdelse. Det gælder eksempelvis i sager, hvor sygemeldingen har en karakter, der kan give anledning til tvivl om, der er tale om et afgrænset forløb.

Kommunen skal fortsat vurdere den sygemeldtes uarbejdsdygtighed, da det er en betingelse for at modtage sygedagpenge. Det skal som udgangspunkt ske uden kontakt til den sygemeldte, fx gennem indhentelse af lægeattester. Kommunen kan derfor fortsat stille krav om yderligere dokumentation af sygdomsforløbet, herunder indkalde den sygemeldte til en samtale, hvis det vurderes nødvendigt for at vurdere uarbejdsdygtighed. Borgeren kan også efterspørge og har krav på samtaler hos kommunen.

Sygemeldte, som undervejs i sygdomsforløbet mister deres arbejde, overgår til den almindelige opfølgning og indsats i kommunen. Det samme gælder, hvis forløbet ikke er er afsluttet inden for de 26 uger.

Med forslaget får arbejdsgivere et større ansvar for vurderingen af behov for opfølgning og hjælp til fastholdelse. Derfor foreslås det, at iværksætte en analyse

af muligheden for at udvikle en digital løsning, der kan understøtte arbejdsgivere i at fastholde sygemeldte medarbejdere.

Forslaget kræver ændring af lov om sygedagpenge. Forslaget vil desuden kræve it-tilpasninger. Forslaget vurderes at være forligsbelagt med forlig om en reform af sygedagpengesystemet (S, V, M, SF, LA, K, DF og RV).

Baggrund

Efter gældende regler skal arbejdsgiver indkalde den sygemeldte til en samtale om tilbagevenden senest fire uger efter den første sygedag. I sygedagpengesager med et forventet sygefravær på mere end otte uger skal kommunen følge op mindst fire gange inden for det første halve år og herefter efter behov. Med sygedagpengeaftalen fra marts 2024 bliver det muligt for kommunen efter første opfølgningssamtale at undlade yderligere opfølgning, hvis den sygemeldte fra beskæftigelse vurderes at kunne vende fuldt tilbage indenfor 13 uger fra samtalen.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes at medføre mindreudgifter på 30 mio. kr. årligt fra 2026 og frem, *jf. tabel 1*. Besparelsen følger af, at forslaget skønnes at medføre en reduktion i antallet af samtaler, der afholdes i kommunerne.

Tabel 1
Økonomiske konsekvenser, mio. kr. i 2025-pl

	2030	Varigt
Ydelse	0	0
Indsats mv.	0	0
Drift af jobcentrene	30	30
I alt	**30**	**30**

Anm.: Der er foretaget afrundinger.
Kilde: Egne beregninger.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

2.9. Bedre mulighed for digital indsats for sygemeldte

Februar 2025

I dag kan kommunen vælge at holde første opfølgningssamtale digitalt eller telefonisk, hvis der er tale om en sygemeldt fra beskæftigelse. Kommunerne er således forpligtet til at afholde fysiske samtaler med sygemeldte fra ledighed og sygemeldte med selvstændig virksomhed. Det gælder også, selvom der er tale om relativt korte og ukomplicerede forløb, hvor samtalen potentielt kunne afholdes digitalt.

Forslag

Det foreslås at udvide muligheden for at afholde digitale og telefoniske samtaler til sygemeldte, der kommer fra ledighed samt sygemeldte selvstændige. Det betyder, at det bliver muligt for kommunen at afholde alle samtaler digitalt eller telefonisk for hele målgruppen af sygemeldte efter en konkret vurdering.

Forslaget vil give kommunerne større fleksibilitet til at tilrettelægge opfølgningen for sygemeldte, og samtidig fjernes særregler. Det vil betyde, at færre sygemeldte skal deltage fysisk i samtaler i jobcenteret, og det kan give denne gruppe en bedre oplevelse i mødet med beskæftigelsessystemet.

Med forslaget vil kommunen kunne gennemføre opfølgning digitalt eller telefonisk for de borgere, hvor det vurderes mest hensigtsmæssigt ift. at understøtte den sygemeldtes tilbagevenden til arbejde eller raskmelding. Kommunen har desuden efter en konkret vurdering fortsat mulighed for at indkalde til en fysisk samtale. Det kan fx være i situationer, hvor en borger gensygemeldes efter længere tids sygdom.

Kommunen skal tilrettelægge et opfølgningsforløb for sygemeldte med længerevarende forløb og afholde minimum én opfølgningssamtale for sygemeldte fra ledighed og selvstændig virksomhed inden for de første seks måneder, *jf. forslag 2.1*.

Det vil være muligt for den enkelte borger at bede om en fysisk samtale frem for en digital eller telefonisk, hvis borgeren ønsker det. Det kan eksempelvis være i situationer, hvor borgeren mangler digitale færdigheder.

Forslaget vurderes at være forligsbelagt med *Forlig om en reform af sygedagpengesystemet* fra 2013 (S, V, M, SF, RV, DF, K og LA).

Baggrund

I sygedagpengesager med et forventet sygefravær på mere end otte uger skal kommunen følge op mindst fire gange inden for det første halve år. Herefter efter behov. Første opfølgning skal ske til en samtale, som foregår ved personligt fremmøde med den sygemeldte inden udgangen af ottende fraværsuge. Kommunen kan dog vælge at afholde denne samtale digitalt eller telefonisk for

sygemeldte fra beskæftigelse. Denne mulighed blev indført med *Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen* fra 2022. Det betyder, at det alene er for sygemeldte fra ledighed og selvstændige, at der er krav om, at kommunen holder første samtale med personligt fremmøde.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes at medføre mindreudgifter på 1 mio. kr. årligt, som følge af færre fysiske samtaler, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Økonomiske konsekvenser, mio. kr. i 2025-pl

	2030	Varigt
Drift af jobcentrene	1	1
I alt	**1**	**1**

Anm.: Der er foretaget afrundinger.

Kilde: Egne beregninger.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

2.10. Afskaffelse og harmonisering af særregler i beskæftigelsesindsatsen

Februar 2025

De mange målgrupper og undermålgrupper i lov om aktiv beskæftigelsesindsats (LAB) har ofte forskellige regler som følge af særlige hensyn for de specifikke målgrupper. Det bidrager til en kompleks beskæftigelsesindsats, hvilket går ud over gennemsigtigheden og øger den administrative byrde for kommunerne og a-kasserne, som skal orientere sig i reglerne og registrere, at de overholder dem.

Forslag

Det foreslås i tråd med Ekspertgruppen for fremtidens beskæftigelsesindsats anbefalinger, at:

1. Afskaffe og harmonisere en lang række særregler i LAB, som varierer mellem målgrupper og som er med til at gøre lovgivningen unødigt kompleks og svær for medarbejdere i jobcentre og a-kasser at administrere efter. For at forenkle reglerne i LAB foreslås det, at afskaffe de regler, hvor der ikke er tungtvejende hensyn til at fastholde reglerne. Samtidig foreslås, at harmonisere reglerne mellem målgrupper, hvor der ikke er tungtvejende hensyn for, at reglerne skal variere mellem målgrupper.
2. Indføre en generel og bred formålsbestemmelse i lov om en aktivbeskæftigelsesindsats om, at beskæftigelsesindsatsen skal hjælpe borgere tættere på beskæftigelse og uddannelse samt varig tilknytning til arbejdsmarkedet på tværs af alle målgrupper.

En bred formålsbestemmelse skal give kommuner og a-kasser øget frihed til at tilrettelægge indsatsen med udgangspunkt i den enkelte borger.

Forslagene vil sammen med de øvrige forslag om færre målgrupper og ordninger halvere antallet af særregler i LAB og medføre en kortere, enklere og mere overskuelig lovgivning for sagsbehandlere, borgere mv.*, jf. figur 1.*

Visse af de foreslåede afskaffelser og harmoniseringer er uddybet i tabel 1. Der henvises i øvrigt til bilag 8 til Ekspertgruppens anbefalinger for fremtidens beskæftigelsesindsats.

Det vurderes, at forslagene i sig selv vil være en administrativ lettelse for kommunerne, a-kasserne og i særdeleshed for sagsbehandlerne, som skal bruge mindre tid på at orientere sig i lovgivningen. Samtidig vil halveringen af særregler give sagsbehandlerne større frihed til at tilrettelægge beskæftigelsesindsatsen i forhold til den enkelte borgers behov.

Forslagene forventes samlet set at resultere i en lovgivning, som i højere grad end i dag sætter de overordnede rammer for beskæftigelsesindsatsen. Det kommer fx til

udtryk ved forslagene om færre formålsbestemmelser i LAB, herunder i forhold til de enkelte typer af aktiveringstilbud og kontaktforløb.

Forslaget vurderes at være forligsbelagt med *Forlig om en reform af sygedagpengesystemet* (S, V, M, SF, LA, K, DF og RV). fsva. kontaktforløbet/opfølgningen for sygedagpengemodtagere. De resterende tiltag vurderes ikke at være forligsbelagte.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser.

Forslaget skønnes at medføre midlertidige it-udgifter på ca. 4 mio. kr., som indregnes i forbindelse med den generelle justering af it-understøttelsen på beskæftigelsesområdet. Dette fremgår af *Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser.*

Eksempler på ændringer i it-understøttelsen som følge af forslaget er tilpasninger af jobmål i CV og harmonisering af jobmål i Min Plan, og ændringer i Vitas ift. harmonisering af krav til forudgående ledighed før ansættelse i løntilskud.

Tabel 1 Særregler der foreslås afskaffet eller harmoniseret

Afskaffes /harmoniseres	Betydning
Pålægge at søge konkrete job	
Pålægge at søge konkrete job (harmonisering)	Alle målgrupper kan pålægges at søge konkrete og relevante job.
Tilmelding som jobsøgende	
Tilmelding som jobsøgende (harmonisering)	Ledighedsydelsesmodtagere skal tilmeldes som jobsøgende på lige fod med jobparate kontanthjælpsmodtagere.
Dokumentation af jobsøgningsaktiviteter i joblog	
Dagpengemodtageres dokumentation af jobsøgningsaktiviteter (harmonisering)	Særreglen om at dagpengemodtageres jobsøgningsaktiviteter også kan registreres i a-kassens digitale joblog afskaffes. Anbefalingen har ikke praktisk betydning, og dagpengemodtagere kan fortsat dokumentere jobsøgningsaktiviteter i a-kassens digitale joblog, når der automatisk overføres til jobloggen på Jobnet.
Cv-oplysninger	
Tidspunkt for registrering af cv-oplysninger (harmonisering)	Fristen for dagpengemodtagere, jobparate kontanthjælpsmodtagere og ledighedsydelsesmodtagere harmoniseres til 2 uger. For øvrige målgrupper harmoniseres reglerne således, at cv-oplysninger skal registrere umiddelbart i forbindelse med, at de får en indsats.
Registrering af jobmål i forbindelse med cv-oplysninger (afskaffes)	Afskaffelse af særreglen om at dagpenge-, jobparate kontanthjælps- og ledighedsydelsesmodtagere skal angive mindst et jobmål i fbm. registrering af cv-oplysninger. Derudover foreslås det, at borgeren fortsat skal registrere, hvad pågældende søger job som, da registreringen blandt andet anvendes til at præsentere borgeren for målrettede jobforslag på Jobnet. Samtidig benyttes borgerens registrering til, at virksomheder kan udsøge relevante kandidater til job på en stillingsbetegnelse.*
A-kasse og kommunens skal inden for 2 uger sikre, at cv-oplysninger er fyldestafgørende (afskaffes)	Afskaffelse af særreglen om at kommuner og a-kasser inden 2 uger skal påse, at dagpengemodtageres cv-oplysninger er

	fyldestgørende. A-kasserne og kommunerne skal fortsat løbende påse, at cv-oplysningerne er fyldestgørende.
Tilgængeliggørelse og opdatering af cv-oplysninger (harmonisering)	Reglerne på tværs af målgrupper harmoniseres lovteknisk, så de sammenskrives og har ens ordlyd. Særreglerne for dagpengemodtagere fastholdes, da a-kasserne har ansvaret de første 3 måneder.
Kontaktforløbet	
Målgrupper for kontaktforløbet og formålet med samt indhold i kontaktforløbet (afskaffes)	Afskaffelse af formålsbestemmelsen for kontaktforløbet som led i at give kommuner og a-kasser øget frihed til at tilrettelægge indsatsen og forenkle samt reducere reglerne i LAB. Derudover afskaffes særkravet om, at indholdet i jobsamtaler for dagpengemodtagere, kontanthjælpsmodtagere og ledighedsydelsesmodtagere skal have fokus på konkrete job og jobsøgning. Der fastsættes en overordnet bestemmelse om indhold i samtaler for alle målgrupper.
Jobsamtale i slutningen af barselsperiode (afskaffes)	Afskaffelse af særreglen for kontanthjælpsmodtagere og uddannelseshjælpsmodtagere om, at jobcenteret skal tilbyde en jobsamtale inden for 3 måneder før barselsperiodens afslutning. *
Jobsamtalens form (harmonisering)	Reglerne harmoniseres så første jobsamtale for alle målgrupper – bortset fra sygedagpengemodtagere – skal være fysisk.
Selvbooking af samtaler (harmonisering)	Reglerne om selvbooking af jobsamtaler harmoniseres lovteknisk ved at sammenskrive reglerne for målgrupperne, som selv skal booke jobsamtaler digitalt.
Kontrolaktioner – intensiv indsats ved tvivl om rådighed (afskaffes)	Afskaffelse af særkravene om den intensive indsats for dagpengemodtagere og kontanthjælpsmodtagere som følge af kontrolaktioner. Henholdsvis a-kassen og kommunen kan fortsat give en intensiv indsats, men det vil være op til a-kassen og kommunen selv at vurdere omfanget af indsatsen. Anbefalingen ændrer ikke på reglerne for sanktioner, herunder eventuelle tilbagebetalingskrav som følge af kontrolaktioner.
Koordinerende sagsbehandler	
Ret til koordinerende sagsbehandler (afskaffes)	Afskaffelse af ret til koordinerende sagsbehandler. I stedet betones det i loven, at der er krav om at understøtte og sikre en helhedsorienteret og koordineret indsats, men at der ikke gives en ret til koordinerende sagsbehandler for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere. Kommunen skal fortsat sikre en helhedsorienteret og koordineret indsats.
»Min Plan«	
Formål med »Min Plan«	Reglerne om formålet med »Min Plan« harmoniseres på tværs af alle målgrupper, så der er et overordnet formål med »Min Plan«.
Særkrav til indhold i »Min Plan« (afskaffes)	Afskaffelse af særkravet om, at der skal registreres aktiviteter, der kan stabilisere og forbedre personens fysiske, psykiske og sociale tilstand med henblik på, at personen efterfølgende kan deltage i tilbud efter LAB. Der er fortsat mulighed for at registrere aktiviteterne i »Min Plan«, men der er ikke krav herom.
Jobmålets retning i »Min Plan« (harmoniseres)	Reglerne for jobmålet harmoniseres på tværs af alle målgrupper således, at jobmålet er realistisk og kan rummes inden for personens kompetencer, ligesom jobmålet skal være rettet mod tilbagevenden til job
Tidspunkt for udarbejdelse af »Min Plan« (afskaffes)	Afskaffelse af særkravet for dagpengemodtagere om, at a-kassen udarbejder »Min Plan« ved den første jobsamtale. A-kassen skal fortsat udarbejde og løbende opdatere »Min Plan« i de første 3 måneder, men der er ikke krav om, at udarbejdelsen af »Min Plan« sker ved første jobsamtale.
Overordnede betingelser for tilbud samt rådighedsafprøvende tilbud	
Overordnede betingelser (afskaffes)	Der er forskellige regler om overordnede betingelser for at give tilbud efter LAB på tværs af målgrupper. Afskaffelse af reglerne om de overordnede betingelser for tilbud, herunder særregler for de enkelte målgrupper.
Rådighedsafprøvende tilbud til dagpengemodtagere (afskaffes)	Afskaffelse af særreglen om, at kommunen kan give et rådighedsafprøvende tilbud til dagpengemodtagere. Det

	betyder, at et tilbud efter LAB ikke *kun* kan gives som et rådighedsafprøvende tilbud til dagpengemodtagere.
Fravige rådighedsforpligtelsen for dagpengemodtagere (afskaffes)	Afskaffelse af særreglen om at fravige rådighedsforpligtelsen for dagpengemodtagere, hvorved dagpengemodtagere ikke længere får muligheden for at blive fritaget fra rådighedsforpligtelsen, fx hvis personen har en klar aftale om et konkret job, hvor tilbuddet er en forudsætning. Personen kan dog fortsat blive omfattet af mindre intensiv indsats efter reglerne i LAB.
Virksomhedspraktik	
Ret til selvfunden virksomhedspraktik (afskaffes)	Afskaffelse af særreglen for dagpengemodtagere og kontanthjælpsmodtagere om ret til selvfunden virksomhedspraktik. Det betyder, at der ikke længere er nogen målgrupper, der har ret til selvfunden virksomhedspraktik. Personen kan fortsat få tilbud om en virksomhedspraktik hos en arbejdsgiver, som personen selv har fundet, hvis kommunen vurderer, at det er relevant, men personen har ikke længere ret til det.
Ensrette formålet med virksomhedspraktik (harmonisering)	Reglerne om formålet med virksomhedspraktik harmoniseres på tværs af målgrupper, så reglerne om formålet med virksomhedspraktik for sygedagpengemodtagere ensrettes med de øvrige målgrupper.
Varighedsbegrænsning for virksomhedspraktik for ledige selvforsørgende (harmonisering)	Reglerne for ledige selvforsørgende, som får en indsats efter LAB, harmoniseres med reglerne for førtidspensionister og unge under 18 år, som får en indsats efter LAB. Det indebærer, at ledige selvforsørgende ikke længere skal visiteres som jobparat eller aktivitetsparat, men omfattes af reglerne om varighedsbegrænsningerne for ledighedsydelsesmodtagere, aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere, sygedagpengemodtagere, førtidspensionister og unge under 18 år.
Økonomisk godtgørelse til unge under 18 år (afskaffes)	Afskaffelse af særreglen om, at unge under 18 år kan få en økonomisk godtgørelse under virksomhedspraktik efter Beskæftigelsesministeriets regler.
Ansættelse med løntilskud	
Ret til selvfunden ansættelse med løntilskud (afskaffes)	Afskaffelse af særreglen for dagpengemodtagere og kontanthjælpsmodtagere om ret til selvfunden ansættelse med løntilskud således, at der ikke længere er nogen målgrupper, der har ret til en løntilskudsansættelse. Personen kan fortsat få tilbud om en løntilskudsansættelse hos en arbejdsgiver, som personen selv har fundet, hvis kommunen vurderer, at det er relevant, men personen har ikke længere ret til det.
Ensrette formålet med ansættelse med løntilskud (harmonisering)	Reglerne om formålet med ansættelse med løntilskud på tværs af målgrupper, så der er samme, udvidede formål med tilbuddet for førtidspensionister og de øvrige målgrupper.
Krav til forudgående ledighed (delvis harmonisering)	Regler om krav til forudgående ledighed før ansættelse med løntilskud harmoniseres delvist. Anbefalingen betyder, at der stilles krav om 6 måneders forudgående ledighed for også sygedagpengemodtagere og førtidspensionister, før målgrupperne kan ansættes med løntilskud. Der vil fortsat ikke være krav om forudgående ledighed for seniorer (50 år eller ældre), personer uden en kompetencegivende uddannelse og enlige forsørgere.
Nytteindsats	
Målgruppespecifikke begrænsninger (afskaffes)	Afskaffelse af målgruppespecifikke begrænsninger på brugen af nytteindsats. Det indebærer, at dagpengemodtagere kan komme i nytteindsats, uden at det skal være som led i rådighedsafprøvning. Dertil indebærer det, at personer længere væk fra arbejdsmarkedet kan komme i nytteindsats, hvis kommunen vurderer, at det giver mening. Med ekspertgruppens anbefalinger til den nye målgruppestruktur vil det udvide ordningen til ledighedsydelsesmodtagere, sygedagpengemodtagere samt førtidspensionister, unge under 18 år og ledige selvforsørgende omfattet af LAB
Realkompetencevurdering	

Ret til tilbud om realkompetencevurdering (afskaffes)	Afskaffelse af særreglen om ret til tilbud om realkompetencevurdering for dagpengemodtagere og jobparate kontanthjælpsmodtagere. Der vil således ikke være nogen målgrupper, der har ret til tilbud om realkompetencevurdering. Personen kan fortsat få tilbud om en realkompetencevurdering, hvis kommunen vurderer, at det er relevant, men personen har ikke længere ret til det.
Ikke mulighed for studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse som tilbud	
Ens reglerne for alle under 30 år (harmoniseres)	Reglerne harmoniseres på tværs af alle målgrupper, så alle målgrupper under 30 år som udgangspunkt ikke kan få tilbud om en studie eller erhvervskompetencegivende uddannelse efter LAB. De kan i stedet for søge ind på en uddannelse på almindelige vilkår, herunder få SU, hvis de opfylder betingelserne herfor.
Opkvalificering i forbindelse med fleksjob	
Mulighed for opkvalificering ifbm. fleksjob (afskaffes)	Særreglen afskaffes, hvorefter personer, der er ansat eller skal ansættes i fleksjob ikke længere har muligheder for opkvalificering i beskæftigelsesindsatsen i forbindelse med, at de er i et fleksjob. Mens de er ledige, vil de fortsat have mulighed for opkvalificering via de almindelige regler om tilbud om vejledning og opkvalificering
Tildeling af hjælpemidler	
Tildeling af hjælpemidler på tværs af målgrupper i LAB (harmoniseres)*	Reglerne om tildeling af hjælpemidler harmoniseres på tværs af målgrupperne i LAB. Det foreslås, at de tre forskellige bestemmelser om ret til hjælpemidler i LAB ensrettes, så betingelserne for tildeling af hjælpemidler ikke varierer på tværs af målgrupperne, medmindre der er en faglig begrundelse for dette. Efter gældende regler, varierer betingelserne for tildeling af hjælpemidler, afhængig af om der er tale om personer i tilbud efter LAB, personer i beskæftigelse og personer i fleksjob. For f.eks. fleksjobbere gælder det, at hjælpemidler kun kan gives som tilskud og ikke som udlån. En harmonisering af betingelserne vil gøre anvendelsen af hjælpemiddelbestemmelserne lettere i praksis.
Varslingspulje	
Varslingspulje (delvis harmonisering)	Ledighedsydelsesmodtagere omfattes af særreglerne for dagpengemodtagere og kontanthjælpsmodtagere, så de også kan omfattes af varslingspuljens særindsats om fx jobsøgningskurser i sammenlagt op til 2 uger i ledighedsperioden.

Anm.: Forslag uden * er beskrevet uddybet i bilag 8 til ekspertgruppens anbefalinger.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

2.11. Afskaffelse af puljen til uddannelsesløft

Februar 2025

Uddannelsesområdet i beskæftigelsesindsatsen er præget af kompleksitet og overlappende ordninger, hvilket gør det vanskeligt for sagsbehandlere og ledige, at navigere i de mange uddannelsesmuligheder. Dertil er puljen til uddannelsesløft tung at administrere, og forbruget af ordningen er faldet siden at retten til uddannelsesløft på 110 pct. dagpenge blev indført.

Forslag

Det foreslås at afskaffe puljen til uddannelsesløft, hvor dagpengemodtagere kan få bevilget dele af eller en hel erhvervsuddannelse, mens de modtager 80 pct. af hidtidige dagpengesats. Med forslaget vil dagpengemodtagere i målgruppen fortsat have mulighed for et uddannelsesløft via retten til uddannelsesløft på 110 pct. dagpenge.

Afskaffelsen af puljen til uddannelsesløft er med til at reducere kompleksiteten i uddannelsesordningerne og overlappende ordninger i beskæftigelsesindsatsen. Derudover er retten til uddannelsesløft på 110 pct. dagpenge mere økonomisk attraktiv end puljen til uddannelsesløft, idet ledige får 110 pct. dagpenge under uddannelse via retten mod 80 pct. af højeste dagpengesats via puljen.

Der er i forbindelse med retten til uddannelsesløft på 110 pct. en positivliste over mulige uddannelser, med uddannelsespuljen er der frit uddannelsesvalg, hvorfor forslaget indebærer, at udvalget af erhvervsuddannelser bliver mere snæver. Derudover indebærer forslaget også, at kontanthjælpsmodtagere ikke længere vil kunne bevilges et uddannelsesløft.

Forslaget kræver ændring i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Forslaget er ikke forligsbelagt.

Baggrund

Puljen til uddannelsesløft giver dagpengemodtagere mulighed for at få bevilget dele af eller en hel erhvervsuddannelse, mens de modtager 80 pct. af hidtidige dagpengesats. Derudover kan kontanthjælpsmodtagere få bevilget et grundforløb. Det er et krav, at personen skal være fyldt 30 år, og være enten ufaglært eller faglært med en forældet uddannelse.

Økonomiske konsekvenser

En afskaffelse af puljen vil medføre mindreudgifter på omkring 40 mio. kr. årligt.

Tabel 1
Økonomiske konsekvenser, mio. kr. i 2025-pl

	2030	Varigt
Indsats mv.	40	40
I alt	**40**	**40**

Anm.: Der er foretaget afrundinger til nærmeste 10 mio. kr.
Kilde: Egne beregninger.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

2.12. Statslig VEU-koordinering bortfalder

Februar 2025

Med større frihed og færre proceskrav vil kommunerne have bedre mulighed for at sammensætte et forløb, der er tilpasset den enkelte ledige. Behovet for centralt at understøtte voksen-, efter- og videreuddannelsesområdet (VEU) vil derfor være mindre.

Forslag

Det foreslås at afskaffe den statslige koordination og understøttelse af voksen-, efter- og videreuddannelsesområdet på beskæftigelsesområdet. Der lægges konkret op til, at den såkaldte VEU-koordinationsopgave, der i dag varetages i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR), bortfalder.

Med en generel forenkling, færre proceskrav og større frihed til kommunerne, vil den statslige koordination af voksen-, efter- og videreuddannelsesområdet på beskæftigelsesområdet fremadrettet kunne varetages af de lokale aktører og ikke længere af staten.

Forslaget kræver ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen. Forslaget vurderes ikke at være forligsbelagt.

Baggrund

Siden 2015 har STAR gennem først 'Job-VEU-koordinatorerne' og siden 'Job- og Uddannelsespartnere' hjulpet virksomheder med at igangsætte efter- og videreuddannelsesforløb. Med *Trepartsaftale om langsigtede investeringer i voksen-, efter- og videreuddannelse 2023* blev bevillingen til VEU-koordinatorerne reduceret fra 25 mio. kr. til 12 mio. kr.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget medfører statslige mindreudgifter på 12 mio. kr. årligt *jf. tabel 1.*

Tabel 1
Økonomiske konsekvenser i mio. kr. (2025pl)

	2030	Varigt
Stat	12	12
I alt	**12**	**12**

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

2.13. Opkvalificering af medarbejdere og ledere

Februar 2025

En reform af beskæftigelsesindsatsen med fokus på større frihed, forenkling og værdighed stiller større krav til fagligheden blandt medarbejdere og ledere. Kommunerne og a-kasser står over for en stor omstilling i måden at arbejde på i overgangen til ny beskæftigelsesindsats, hvor de i mindre grad kan læne sig op ad centralt fastsatte proceskrav, men derimod skal foretage væsentlige flere faglige skøn i arbejdet med ledige borgere.

Forslag

Det foreslås, at der oprettes en midlertidig kompetencepulje på 100 mio. kr. i alt til medarbejdere og ledere i kommuner og a-kasser i [2027 og 2028] for at understøtte overgangen til et nyt beskæftigelsessystem.

Midlerne kan udmøntes som enten en ansøgnings- eller tildelingspulje. Der lægges op til, at kommunerne og a-kasserne skal medfinansiere en del af udgifterne til opkvalificeringen med henblik på at sikre et tilstrækkeligt fokus på, at medarbejdere og evt. lederes viden og kompetencer efterfølgende bringes i anvendelse i organisationen.

Relevante interessenter og aktører på området, herunder fx udvalgte kommuner, KL, DAK, forskere og uddannelsesinstitutioner, vil blive inddraget i udmøntningen af puljen og indhold af opkvalificeringen. Puljen kan fx gå til kurser i fx jura, samtaleteknik og virksomhedssamarbejde. Opkvalificeringen skal fx have fokus på viden om arbejdsmarkedet, branchekendskab, virksomhedssamarbejde, jobsøgning og jobmatch, ledelsesunderstøttelse, effektive indsatser og metoder mv.

Forslaget vurderes ikke at være forligsbelagt.

Baggrund

Det er i dag op til kommunerne selv at prioritere ressourcer til opkvalificering af medarbejdere og ledere. I forbindelse med den tidligere beskæftigelsesreform blev der afsat en pulje på 150 mio. kr. fordelt i årene fra 2015 til 2020 til at kompetenceudvikle og videreuddanne medarbejdere og ledere i jobcentrene og a-kasser. Formålet med puljen var bl.a. at understøtte et mere professionelt beskæftigelsessystem og være med til at øge medarbejdernes viden omkring arbejdsmarkedets funktionsmåde og beskæftigelsesindsats.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget er forbundet med engangsudgifter svarende til 100 mio. kr. i alt.

Tabel 1
Økonomiske konsekvenser, provenu i mio. kr. (2025-p)

	I alt
Pulje	-100
I alt	**-100**

Anm.: Der er foretaget afrundinger til nærmeste 10 mio. kr.
Kilde: Egne beregninger.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet
Uddannelses- og Forskningsministeriet

2.14. Styrket fokus på beskæftigelsesfaglighed i relevante uddannelser

Februar 2025

En reform af beskæftigelsesindsatsen med fokus på større frihed, forenkling og værdighed stiller større krav til fagligheden blandt medarbejdere og ledere. Kommunerne og a-kasser står over for en stor omstilling i måden at arbejde på i overgangen til ny beskæftigelsesindsats, hvor de i lavere grad kan læne sig op ad centralt fastsatte proceskrav. Det skaber et nyt behov for at videreudvikle og understøtte beskæftigelsesfagligheden blandt fremtidens medarbejdere i kommunerne.

Forslag

Der foreslås, at Beskæftigelsesministeriet sammen med Uddannelses- og Forskningsministeriet går i dialog med uddannelsesinstitutionerne om at styrke det beskæftigelsesfaglige element på relevante uddannelser, fx socialrådgiveruddannelsen, for at klæde kommende medarbejdere i kommunerne bedre på til en beskæftigelsesindsats med færre krav og regler. I beskæftigelsesfaglighed kan bl.a. indgå viden om jobsøgning og matchning, herunder samarbejde med virksomheder, kendskab til arbejdsmarkedet og ledige samt digitale kompetencer mv.

Forslaget indebærer, at uddannelsesinstitutionerne (primært professionshøjskoler) opfordres til at styrke beskæftigelsesfagligheden i bl.a. socialrådgiveruddannelsen i samarbejde med aftagere og andre relevante interessenter omkring uddannelserne. Der kan herudover indhentes input fra faglige eksperter og forskere. Flere studier og forsøg bidrager til en vidensbaseret indsats. For borgere længere væk fra arbejdsmarkedet er der fx viden om virksomme indsatselementer, som løntimer og 'tro på borgeren' og indsats-programmer, som fx IPS (Individuel Planlagt og med Støtte) og JobFirst. En styrket beskæftigelsesfaglighed skal understøtte, at alle borgere bliver mødt med en videns- og forskningsbaseret tilgang.

Arbejdet kan ske i forbindelse med den udvikling af bl.a. socialrådgiveruddannelsen, der foreslås igangsat som led i reformen af de professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser, *jf. regeringens udspil 'Forberedt på fremtiden VI' fra oktober 2024*.

Socialrådgiveruddannelsen kan evt. blive omfattet af et muligt, kommende forlig i forbindelse med en politisk aftale om de professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser.

Baggrund

Medarbejderne i de danske jobcentre og a-kassers uddannelsesmæssige baggrund er blandet. Der er både socialrådgivere, personer med forskellig akademisk baggrund og personer med en baggrund i den private sektor.

Udvikling af beskæftigelsesfaglighed foregår i dag lokalt i kommuner og a-kasser. Kommunerne kan frit organisere deres indsats og arbejdsgange, så det passer til deres kontekst. F.eks. har mindre kommuner ofte medarbejderteams, der dækker flere målgrupper og indsatsområder, mens større kommuner har bedre forudsætninger for at oprette specialiserede teams.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

3.1. Borgere længere fra arbejdsmarkedet skal i udgangspunkt ikke mødes med sanktioner

Februar 2025

Formålet med sanktioner er at sikre regelefterlevelse, og succeskriteriet er derfor, at der i sidste ende ikke sanktioneres – netop fordi kravene overholdes. Det kræver, at borgeren kan gennemskue kravene og har en realistisk mulighed for at leve op til dem. Sanktionerne bør samtidig være enkle at administrere og proportionale ift. de krav, der stilles. Et nyt sanktionssystem skal bygge på en balance mellem fortsat tydelige krav til de stærke borgere tæt på arbejdsmarkedet, og en større grad af tillid over for borgere længere fra arbejdsmarkedet.

Praksisundersøgelser fra Ankestyrelsen viser, at kommunerne har svært ved at administrere de forvaltningsretlige reglerne ifbm. sanktionsafgørelser. Det går ud over borgernes retssikkerhed og medfører, at nogle borgere længere fra arbejdsmarkedet uberettiget er blevet trukket i ydelse. Dertil skal lægges, at effekten af sanktionerne for borgere længere fra arbejdsmarkedet er uklare. Kommunerne bruger også mange ressourcer på at træffe afgørelse om sanktioner og behandle klagesager.

Forslag

Det foreslås, at borgere længere fra arbejdsmarkedet som udgangspunkt ikke mødes med sanktioner. Sagsbehandlerne skal møde borgerne med tillid og værdighed og understøtte en beskæftigelsesindsats, hvor fokus holdes på, hvordan borgeren hjælpes tættere på arbejdsmarkedet.

Sanktionsreglerne bringes kun i spil, når sagsbehandlere vurderer, at tilliden er brudt. Det er sagsbehandlerens konkrete socialfaglige vurdering af borgerens situation og forudsætninger, der skal afgøre, om det er relevant at bringe sanktionsreglerne i spil. Det kan fx være, hvis en borger gentagende gange er udeblevet fra samtaler. Borgerne kan ikke sanktioneres, før der er vejledt. Forslaget vil dermed mindske kommunernes administration på området i forhold til vejledning, og det vil samtidig give kommunerne en mulighed for at tale jobmuligheder og indsatser med de udsatte borgere uden samtidig at skulle italesætte sanktioner. Tal fra 2023 viser, at det alene er 6 pct. af de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere, der sanktioneres[1].

Der er risiko for, at forslaget vil øge forskelligheden i sanktionspraksis mellem kommunerne, da sanktionerne i højere grad vil basere sig på sagsbehandlerens skøn og kendskab til den enkelte borger. Ankestyrelsen vil som klageinstans kunne tage stilling til konkrete klager over en afgørelse om sanktion, herunder vurdere om kommunens skøn ligger inden for lovens rammer.

[1] Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger på baggrund af data fra KY og DFDG.

Målgruppen for forslaget er personer længere fra arbejdsmarkedet. Med de nye visitationskategorier omfatter det borgere i jobhjælpsindsats. Borgere omfattet af arbejdspligt er ikke omfattet af forslaget, da sanktionering fra første dag er en forudsætning for, at arbejdspligten kan realiseres som forudsat i den politiske aftale herom. Borgere i arbejdspligten får nemlig fradrag i deres kontanthjælp med en sanktionssats pr. dag, hvor den pågældende udebliver helt eller delvist uden rimelig grund.

Forslaget vurderes ikke at være forligsbelagt. Forslaget kræver ændringer i lov om aktiv socialpolitik.

Baggrund

Kommunen har i dag pligt til at vejlede om rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forud for sanktionering. Kommunen vælger selv, om kommunen vil vejlede om alle regler om rådighed og sanktioner, eller om kommunen vil vejlede i forhold til den konkrete aktivitet, som borgeren bliver indkaldt til f.eks. vejledning om, hvad der sker, hvis borgeren ikke møder i et tilbud.

Kommunen skal give økonomiske sanktioner til personer, som uden rimelig grund ikke overholder deres pligter. Det gælder både jobparate og borgere længere fra arbejdsmarkedet. Kommunen skal i dag vurdere, om borgeren har en rimelig grund til ikke at overholde pligterne, hver gang borgeren ikke har overholdt pligterne fx ikke er mødt til en jobsamtale.

Kommunerne anvender mange ressourcer på at administrere og vejlede borgerne om rådigheds- og sanktionsreglerne. I gennemsnit bruger kommunerne 2 timer og 30 minutter på sanktionsprocessen og 2 timer og 15 minutter pr. person der modtager indsats på at behandle klagesager i forbindelse med sanktioner for borgere længere fra arbejdsmarkedet[2]

Der er generelt positive effekter af sanktionsregler for borgere tæt på arbejdsmarkedet. Omvendt er effekterne af sanktioner for borgere længere fra arbejdsmarkedet uklare.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes at reducere antallet af sanktioner markant for borgere længere fra arbejdsmarkedet.

Samlet set forventes forslaget at resultere i et provenu på 3 mio. kr., som dels skyldes en administrativ besparelse på ca. 16 mio. kr. grundet den markante

[2] Ekspertgruppen for Fremtidens Beskæftigelsesindsats kortlægning af tids- og ressourceforbrug i jobcentre samt BDO og HBS (2024)

reduktion af antallet af sanktioner og vejledning og dels skyldes en merudgift til ydelse efter skat, tilbageløb og adfærd på ca. 13 mio. kr.

Tabel 1
Økonomiske konsekvenser, mio. kr. i 2025-pl

	2030	Varigt
Ydelse	-13	-13
Drift af jobcentrene	16	16
I alt	**3**	**3**

Anm.: Der er foretaget afrundinger, hvilket kan forårsage afvigelser i summer.
Kilde: Egne beregninger.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

3.2. Forslag om automatisk påmindelse og agterskrivelse ved manglende registreret jobsøgning

Februar 2025

Formålet med sanktioner er at sikre regelefterlevelse, og succeskriteriet er derfor, at der i sidste ende ikke sanktioneres – netop fordi kravene overholdes. Det kræver, at borgeren kan gennemskue kravene og har en realistisk mulighed for at leve op til dem. Sanktionerne bør samtidig være enkle at administrere og proportionale ift. de krav, der stilles. Et nyt sanktionssystem skal bygge på en balance mellem fortsat tydelige krav til de stærke borgere tæt på arbejdsmarkedet, og en større grad af tillid over for borgere længere fra arbejdsmarkedet.

For de stærke ledige er tydelige rådighedskrav med til at understøtte fokus på jobsøgning og en hurtig tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Derfor kan der være et potentiale ved at tydeliggøre de rådighedskrav og forpligtigelser, der gælder for de stærke ledige.

Forslag

Det foreslås at understøtte fokus på lediges jobsøgning ved at indføre:

1. Automatisk påmindelse til ledige tættere på arbejdsmarkedet om at registrere deres jobsøgning.
2. Automatisk agterskrivelse, hvis ledige tættere på arbejdsmarkedet ikke registrerer jobsøgningen, efter de har fået en påmindelse.

Automatisk påmindelse om jobsøgning

Ledige tæt på arbejdsmarkedet skal være aktivt jobsøgende for at modtage ydelse. Et tydeligt jobfokus er med til at understøtte en hurtig tilbagevenden til job.

Med forslaget vil den ledige modtage en automatisk påmindelse om jobsøgning. Påmindelsen vil blive sendt, hvis den ledige ikke har registreret jobsøgning via Jobnet eller a-kassens digitale joblog senest en uge før udgangen af en hel kalendermåned. Borgeren vil automatisk være tilmeldt den automatiske påmindelse om registrering af jobsøgningsaktiviteter.

Formålet er at gøre borgeren opmærksom på den manglende registrering og risikoen for en sanktion. A-kasser og kommuner skal udsende en påmindelse om manglende registrering af jobsøgningsaktiviteter i Joblog.

Automatisk agterskrivelse om sanktion

Formålet er at styrke jobsøgningen og lette kommuner og a-kassers administration og opfølgning på borgernes forløb ved at indføre automatisk agterskrivelse ved manglende registrering af jobsøgning.

Med forslaget får borgeren ved månedens udgang en automatisk agterskrivelse om sanktion ved manglende registrering af jobsøgningsaktiviteter i joblog.

Agterskrivelsen vil blive afsendt på baggrund af registerdata i Joblog for de ledige, der ved månedens udgang ikke har registreret jobsøgning i en hel kalendermåned. Der vil ikke være mulighed for efterregistrering af jobsøgningsaktiviteter i måneden.

Størrelsen på sanktionen
Dagpengemodtagere, der ikke har joblogget i en måned, får en sanktion på en uges karantæne, dvs. op til ca. 4.900 kr. og ca. 5.800 kr. med beskæftigelsestillæg (2025-niveau) afhængigt af dagpengemodtagerens individuelle dagpengesats. For dagpengemodtagere, der har ret til et beskæftigelsestillæg i de første tre måneder af ledighedsperioden, vil karantænen i denne periode kunne udgøre op til 5.585 kr. Personer i jobsøgningsindsats, der modtager kontanthjælp, der ikke har joblogget i en måned, får en sanktion på tre sanktionssatser, dvs. 600-2.400 kr. (2025-niveau) afhængigt af ydelsesniveau.

Forslaget kræver ændringer i lov om aktiv socialpolitik og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Forslaget vurderes ikke at være forligsbelagt.

Baggrund

Agterskrivelsen skal indeholde information om den manglende registrering af jobansøgningsaktiviteter i Joblog. Borgeren informeres også om, at hvis ikke borgeren kommer med bemærkninger inden for partshøringsfristen, vil agterskrivelsen herefter skulle anses som den endelige afgørelse, og afgørelsen vil blive truffet uden yderligere meddelelser til borgeren. I agterskrivelsen skal kommunen eller a-kassen dermed samtidigt foretage en partshøring over, hvilke oplysninger der danner grundlag for afgørelsen. Kommunen kan lade agterskrivelsen få virkning som afgørelse, hvis borgeren ikke kommer med bemærkninger til høringen inden høringsfristens udløb.

Hvis borgeren ikke kommer med bemærkninger inden partshøringsfristen, skal kommunen eller a-kassen foretage en endelig vurdering af sagen, før sanktionen effektueres.
Hvis borgeren kommer med bemærkninger eller indsigelser til partshøringen inden for fristen, skal kommunen eller a-kassen træffe en ny afgørelse, så bemærkningerne kan indgå i behandlingen af sagen. Dette gælder uanset om borgerens bemærkninger giver anledning til en ændret vurdering af sagen eller ej.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at medføre et mindre provenu på ca. 5 mio. kr. årligt, hvilket kan henføres til et provenu fra ydelse efter skat og tilbageløb på ca. 6 mio. kr. årligt samt merudgifter til administration på ca. 1 mio. kr. årligt, *jf. tabel 1*.

Tabel 1
Økonomiske konsekvenser, mio. kr. i 2025-pl

	2030	Varigt
Ydelse	5	5
Drift af jobcentrene	0	0
I alt	**5**	**5**

Anm.: Der er foretaget afrundinger.
Kilde: Egne beregninger.

Forslaget skønnes at medføre få midlertidige it-udgifter, som indregnes i forbindelse med den generelle justering af it-understøttelsen på beskæftigelsesområdet. Dette fremgår af *Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter*.

3.3. Sanktion ved manglende meddelelse af afbud

Februar 2025

Formålet med sanktioner er at sikre regelefterlevelse, og succeskriteriet er derfor, at der i sidste ende ikke sanktioneres – netop fordi kravene overholdes. Det kræver, at borgeren kan gennemskue kravene og har en realistisk mulighed for at leve op til dem. Sanktionerne bør samtidig være enkle at administrere og proportionale ift. de krav, der stilles. Et nyt sanktionssystem skal bygge på en balance mellem fortsat tydelige krav til de stærke borgere tæt på arbejdsmarkedet, og en større grad af tillid over for borgere længere fra arbejdsmarkedet.

Ledige tæt på arbejdsmarkedet har pligt til at møde til de jobsamtaler og de tilbud, som de er indkaldt til. Mange personer møder imidlertid ikke op til samtaler og tilbud, og der er i dag ikke pligt for borgere til at melde afbud, fx hvis de ikke kan komme til en samtale eller et tilbud. Det medfører at både kommuner, a-kasser og virksomheder bruger unødige ressourcer på at forberede samtaler og tilbud, hvor borgerne ikke møder op og ikke har meldt afbud.

Forslag

Det foreslås, at borgere tættere på arbejdsmarkedet fremover sanktioneres, hvis de ikke melder afbud til en samtale eller et tilbud. Sanktionen tildeles uanset grunden for udeblivelse, herunder fx sygdom.

Borgeren vil forud for deltagelse i samtaler og tilbud få en automatisk påmindelse om, at borgeren skal til samtale eller i tilbud.

Formålet med forslaget er, at borgerne i højere grad husker at melde afbud, hvis de ikke kan deltage i tilbud eller samtaler.

Kontanthjælpsmodtagere m.v., der ikke melder afbud til en jobsamtale eller et tilbud, og som udebliver, vil med forslaget kunne få en sanktion på én sanktionssats (dvs. 200-800 kr. i 2025-niveau), og for dagpengemodtagere vil sanktionen være ca. én halv dags dagpenge (4 timer) svarende til op til 526 kr. (2025-niveau). For dagpengemodtagere, der har ret til et beskæftigelsestillæg i de første tre måneder af ledighedsperioden, vil karantænen i denne periode kunne udgøre op til 625 kr.

Kommunerne og a-kasserne skal for at give sanktion for manglende meddelelse af afbud ikke vurdere, om der er en rimelig grund til ikke at melde afbud.

Forslaget medfører, at kommunerne og a-kasserne både skal træffe afgørelse om sanktion for manglende afbud *og* ligesom i dag foretage en vurdering af, om pågældende havde en rimelig grund til udeblivelsen mhp. at træffe en afgørelse om sanktion for udeblivelsen efter de gældende regler.

Forslaget kræver ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Forslaget vurderes ikke at være forligsbelagt.

Baggrund

Kommunen og a-kassen skal efter gældende regler træffe afgørelse om en sanktion for de dage, hvor en person ikke er mødt til en samtale eller er udeblevet fra et tilbud, som de har pligt til at deltage i, uanset om de har meldt afbud eller ej. Her skal kommunen undersøge, om der var en rimelig grund til udeblivelsen, før afgørelsen om sanktion træffes. På tilsvarende vis skal a-kassen undersøge, om der er en gyldig grund til udeblivelse fra et tilbud, der ikke er påbegyndt.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at medføre en mindreudgift på ca. 1 mio. kr. i 2030 og varigt, der kan henføres til et provenu fra ydelse efter skat og tilbageløb på ca. 1 mio. kr., hvilket delvist opvejer merudgifter til administration på ca. 2 mio. kr.

Tabel 1
Økonomiske konsekvenser, mio. kr. i 2025-pl

	2030	Varigt
Ydelse	1	1
Drift af jobcentrene	-2	-2
I alt	**-1**	**-1**

Kilde: Egne beregninger.

Forslaget skønnes at medføre få midlertidige it-udgifter, som indregnes i forbindelse med den generelle justering af it-understøttelsen på beskæftigelsesområdet. Dette fremgår af *Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter.*

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

3.4. Lempelse af sanktion til sygemeldte ved manglende indsendelse af oplysningsskemaet

Februar 2025

Formålet med sanktioner er at sikre regelefterlevelse, og succeskriteriet er derfor, at der i sidste ende ikke sanktioneres – netop fordi kravene overholdes. Det kræver, at borgeren kan gennemskue kravene og har en realistisk mulighed for at leve op til dem. Sanktionerne bør samtidig være enkle at administrere og proportionale ift. de krav, der stilles. Et nyt sanktionssystem skal bygge på en balance mellem fortsat tydelige krav til de stærke borgere tæt på arbejdsmarkedet, og en større grad af tillid over for borgere længere fra arbejdsmarkedet.

Sygemeldte får mange breve og oplysninger i starten af sygedagpengeforløbet i kommunen. Det er et krav, at borgerne skal indsende et oplysningsskema, og hvis dette ikke sendes inden for en frist, bliver sygedagpengene standset. Det kan opleves som en stor konsekvens, at retten mistes i en periode (fx pga. forglemmelse), når borgeren i forvejen er præget af sygdom. For mange sygemeldte borgere vil det tilmed være første gang, at de stifter bekendtskab med sygedagpengesystemet og de mange regler hertil.

Forslag
Det foreslås, at sygedagpengemodtagere først kan sanktioneres, når de har fået en påmindelse om at indsende det oplysningsskema, der skal udfyldes og sendes til kommunen i starten af sygeforløbet.

Formålet med forslaget er at undgå uværdig behandling for sygemeldte, så de ikke mødes med mistillid og sanktioner fra dag ét. Samarbejdet mellem kommunen og den sygemeldte bør bygge på tillid fra dag et og skal derfor ikke starte med vejledning om betydningen af evt. manglende medvirken.

Konkret betyder forslaget, at den sygemeldte borger får en ekstra påmindelse udover den påmindelse, der findes i dag. Hvis den sygemeldte ikke svarer inden for den første frist, vil personen få en ny frist med vejledning om, at det vil have konsekvenser for retten til sygedagpenge, hvis den nye frist overskrides. Kommunen skal først give en sanktion, hvis borgeren har fået en påmindelse om at indsende skemaet og fortsat ikke har indsendt det inden [8] nye dage.

Forslaget kan forsinke nogle sager, hvis der er borgere, som ikke indsender skemaet til den første frist. Det kan evt. også betyde lidt øget sagsbehandling for kommunen, fordi der skal sendes en påmindelse til borgeren. Kommunen har dog som reglerne er i dag også øget sagsbehandling, når fristen ikke overholdes.

Forslaget kræver ændring af lov om sygedagpenge samt it-mæssige tilpasninger i Mit Sygefravær og i Kommunernes sygedagpengesystem (KSD).

Forslaget vurderes ikke at være forligsbelagt.

Baggrund
I dag mister sygemeldte retten til sygedagpenge, hvis de ikke inden 8 dage sender et oplysningsskema til kommunen. De mister retten til sygedagpenge, indtil skemaet bliver sendt. Det vejledes de i dag om i starten af sygedagpengeforløbet.

Økonomiske konsekvenser
Forslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

3.5. Sygemeldte sanktioneres som udgangspunkt ikke inden første samtale

Februar 2025

Formålet med sanktioner er at sikre regelefterlevelse, og succeskriteriet er derfor, at der i sidste ende ikke sanktioneres – netop fordi kravene overholdes. Det kræver, at borgeren kan gennemskue kravene og har en realistisk mulighed for at leve op til dem. Sanktionerne bør samtidig være enkle at administrere og proportionale ift. de krav, der stilles. Et nyt sanktionssystem skal bygge på en balance mellem fortsat tydelige krav til de stærke borgere tæt på arbejdsmarkedet, og en større grad af tillid over for borgere længere fra arbejdsmarkedet.

Sygemeldte får mange oplysninger i starten af sygedagpengeforløbet, herunder vejledning om, at hvis man ikke tager imod nødvendig lægebehandling, ikke deltager i hensigtsmæssig genoptræning eller i indsatsen efter LAB, eller forhaler sin helbredelse, bortfalder retten til sygedagpenge fra kommunen så længe, den sygemeldte nægter/undlader det. Ved forhaling bortfalder sygedagpengene helt. Dette kan opleves som mange oplysninger og give et indtryk af mistillid, når borgeren i forvejen er præget af sygdom. For mange sygemeldte borgere vil det tilmed være første gang, at de stifter bekendtskab med sygedagpengesystemet og de regler, der gør sig gældende her.

Forslag

Det foreslås, at sygedagpengemodtagere som udgangspunkt ikke sanktioneres inden første samtale.

Formålet med forslaget er at øge værdigheden for sygemeldte, så de ikke mødes med mistillid og sanktioner fra dag ét. Forslaget betyder, at kommunen først behøver at vejlede om betydningen af manglende medvirken m.v. senere i forløbet, så den sygemeldte ikke får for mange informationer i starten af forløbet. Vejledningen kan fx ske i forbindelse med opfølgningssamtalen.

For sygemeldte fra ledighed og sygemeldte fra beskæftigelse, som ikke har et forudsigeligt forløb, vil det betyde, at vejledningen om sanktioner typisk vil ske ifm. første opfølgningssamtale, som i dag ligger efter 8 uger.

For sygemeldte fra beskæftigelse med et forudsigeligt forløb vil det betyde, at de i udgangspunktet ikke vejledes om sanktioner, hvis de vender tilbage til job inden for 26 uger. Kommunen kan dog fortsat stille krav om yderligere dokumentation for sygdomsforløbet, herunder indkalde den sygemeldte til en samtale, hvis det vurderes nødvendigt for at vurdere uarbejdsdygtighed, jf. forslag 2.8. Hvis kommunen indkalder den sygemeldte til en samtale inden for de første 26 uger, skal kommunen vejlede om sanktioner i forbindelse med mødet.

Forslaget medfører, at kommunen som udgangspunkt ikke skal sanktionere for manglende medvirken, hvis det sker inden den første samtale i kommunen.

Manglende medvirken kan fx være, hvis den sygemeldte afviser at modtage den nødvendige lægebehandling, afviser at deltage i hensigtsmæssig genoptræning eller i indsatsen efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LAB) eller forhaler sin helbredelse, fx fortsætter med at gå til fodbold på trods af et skadet knæ. Sagsbehandleren i kommunen har stadig mulighed for at vejlede om sanktioner tidligere, hvis sagsbehandleren beskæftigelsesfagligt oplever, at borgeren ikke medvirker.

Baggrund

Efter sygedagpengelovens § 21 bortfalder retten til sygedagpenge, så længe den sygemeldte uden rimelig grund undlader at medvirke ved kommunens opfølgning, så længe den sygemeldte mod lægens opfordring afviser at lade sig indlægge på sygehus eller modtage nødvendig lægebehandling, og hvis den sygemeldte ved sin adfærd forhaler helbredelsen. Forslaget kræver ændring af lov om sygedagpenge samt it-mæssige tilpasninger. Forslaget er ikke forligsbelagt.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at medføre økonomiske konsekvenser.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

3.6. Lempet sanktion ved "forhaling af helbredelse" til en "så-længe-som" sanktion fremfor at sygedagpengene helt bortfalder

Februar 2025

Formålet med sanktioner er at sikre regelefterlevelse, og succeskriteriet er derfor, at der i sidste ende ikke sanktioneres – netop fordi kravene overholdes. Det kræver, at borgeren kan gennemskue kravene og har en realistisk mulighed for at leve op til dem. Sanktionerne bør samtidig være enkle at administrere og proportionale ift. de krav, der stilles. Et nyt sanktionssystem skal bygge på en balance mellem fortsat tydelige krav til de stærke borgere tæt på arbejdsmarkedet, og en større grad af tillid over for borgere længere fra arbejdsmarkedet.

Hvis en sygedagpengemodtager forhaler sin helbredelse, betyder sanktionsreglerne, at personen helt vil miste sin ret til sygedagpenge. Det er anderledes end de øvrige sanktionsregler. For de andre sanktionsregler gælder det, at den sygemeldte inden for en frist på 4 uger kan fortryde sin manglende medvirken og dermed igen få ret til sygedagpenge. Det kan opleves som en meget uproportional sanktion, at retten til sygedagpenge helt ophører, selvom borger retter op på forhalingen.

Forslag

Det foreslås at lempe sanktionsbestemmelserne for sygemeldte, så sygedagpenge bortfalder, "så længe som" den sygemeldte forhaler helbredelsen.

Hensigten med forslaget er at lempe reglerne sammenholdt med i dag, hvor borgeren helt mister sin ret til sygedagpenge, hvis den sygemeldte forhaler helbredelsen. Som eksempel på forhalelse af helbredelsen kan nævnes fodbold, når den pågældende er sygemeldt på grund af en knæ- eller fodlidelse.

Forslaget betyder, at den sygemeldte kan rette op på forhalingen – ligesom ift. de andre sanktionsbestemmelser – og igen få ret til sygedagpenge, hvis sygedagpengene er ophørt på grund af forhaling. Det kan ske én gang i sygeforløbet og skal ske inden for en frist på 4 uger. Det vil sige, at sygedagpengene ikke helt bortfalder uden mulighed for genoptagelse, men alene bortfalder i den periode, hvor man forhaler helbredelsen.

Ændringen indebærer en ensretning af bestemmelserne om bortfald af sygedagpenge, så alle bortfaldsbestemmelser bliver "så længe som"-regler. Forhaling af helbredelse vil dermed ikke længere betyde, at sygedagpengene helt bortfalder.

Reglen vurderes at være sjældent brugt, hvorfor forslaget vurderes at have betydning for et meget begrænset antal borgere.

Forslaget kræver ændring af lov om sygedagpenge. Forslaget vurderes ikke at være forligsbelagt.

Baggrund
I dag bortfalder sygedagpengene helt uden mulighed for genoptagelse, hvis en sygemeldt forhaler sin helbredelse.

Økonomiske konsekvenser
Forslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

3.7. Færre krav til udvidet partshøring

Februar 2025

Formålet med sanktioner er at sikre regelefterlevelse, og succeskriteriet er derfor, at der i sidste ende ikke sanktioneres – netop fordi kravene overholdes. Det kræver, at borgeren kan gennemskue kravene og har en realistisk mulighed for at leve op til dem. Sanktionerne bør samtidig være enkle at administrere og proportionale ift. de krav, der stilles. Et nyt sanktionssystem skal bygge på en balance mellem fortsat tydelige krav til de stærke borgere tæt på arbejdsmarkedet, og en større grad af tillid over for borgere længere fra arbejdsmarkedet.

De nuværende værnsregler for borgere længere fra arbejdsmarkedet betyder, at kommunerne risikerer gentagne gange at skulle forsøge at opnå personlig kontakt med borgeren på dennes bopæl m.v., selvom der er gjort flere forsøg eller det er klart, at det er formålsløst. Reglerne er dermed med til at komplicere systemet og medfører flere administrative processkridt.

Forslag

Det foreslås, at kommunen får større frihed til at tilrettelægge den udvidede partshøring af borgere længere fra arbejdsmarkedet.

Det betyder, at kommunen ikke længere skal have udtømt alle rimelige muligheder for at opnå personlig kontakt med en aktivitetsparat borger på dennes bopæl m.v. forud for sanktionering.

Kommunen skal i stedet - ud fra en konkret socialfaglig vurdering – vurdere i hvilke tilfælde kommunen skal forsøge at opnå personlig kontakt med personen på dennes bopæl mv., og hvornår det vil være tilstrækkeligt, at kommunen kontakter personen via de tilgængelige kommunikationskanaler, fx med brev, e-mail, telefon og sms med udgangspunkt i borgerens situation. Det betyder ikke, at kommunen kan undgå at forsøge at komme i kontakt med borgeren forud for en sanktion.

Efter de forvaltningsretlige regler skal borgeren partshøres forinden en afgørelse om en sanktion. For aktivitetsparate, der kan være udsatte borgere, er det fastsat, at der skal ske en udvidet partshøring, hvilket indebærer nogle ekstra sagsbehandlingsskridt, der går videre end forvaltningslovens krav til partshøring.

Der er risiko for, at forslaget øger forskelligheden i partshøringspraksis mellem kommunerne. Ankestyrelsen vil fortsat på landsplan fastlægge praksis, herunder hvornår kommunen har gjort tilstrækkeligt for at komme i kontakt med borgeren.

Forslaget kræver ændring af lov om aktiv socialpolitik. Forslaget vurderes ikke at være forligsbelagt.

Baggrund

Efter reglerne i dag skal kommunen iagttage kravet om udvidet partshøring forud for sanktionering af aktivitetsparate. Det betyder, at hvis borgeren ikke reagerer på kommunens skriftlige partshøring, skal kommunen have udtømt *alle rimelige muligheder* for at komme i personlig kontakt med personen. Hvis det er vanskeligt at komme i kontakt med personen, kan kontakten etableres gennem mentor, værge, støtteperson, familiemedlem m.v. Den personlige kontakt kan f.eks. ske telefonisk eller ved personlig kontakt på bopæl eller opholdssteder, herunder tilbuds- eller behandlingssteder.

Det har i praksis vist sig, at kommunerne har udfordringer med at overholde reglerne om udvidet partshøring af aktivitetsparate borgere, jf. Ankestyrelsens praksisundersøgelse fra april 2023 om den skærpede rådighedssanktion.

Med "*Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger*" (Sanktionsaftalen) fra 2018 blev reglerne præciseret, således at hvis kommunen havde vanskeligt ved at opnå kontakt med borgeren, vil kontakten også kunne etableres via en mentor, tilbudssted m.v. Det var intentionen med aftalen, at retssikkerheden for udsatte borgere skulle styrkes.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at medføre en administrativ lettelse og dermed mindreudgifter på ca. 5 mio. kr., *jf. tabel 1*.

Tabel 1
Økonomiske konsekvenser, mio. kr. i 2025-pl

	2030	Varigt
Drift af jobcentrene	5	5
I alt	**5**	**5**

Anm.: Der er foretaget afrundinger.
Kilde: Egne beregninger.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

3.8. Skærpet rådighedssanktion forenkles

Februar 2025

Formålet med sanktioner er at sikre regelefterlevelse, og succeskriteriet er derfor, at der i sidste ende ikke sanktioneres – netop fordi kravene overholdes. Det kræver, at borgeren kan gennemskue kravene og har en realistisk mulighed for at leve op til dem. Sanktionerne bør samtidig være enkle at administrere og proportionale ift. de krav, der stilles. Et nyt sanktionssystem skal bygge på en balance mellem fortsat tydelige krav til de stærke borgere tæt på arbejdsmarkedet, og en større grad af tillid over for borgere længere fra arbejdsmarkedet.

Den skærpede rådighedssanktion er en administrativ tung regel for kommunerne. Samtidigt viser en praksisundersøgelse fra Ankestyrelsen fra 2023, at kommunerne har store problemer med at begrunde afgørelserne om skærpet rådighedssanktion, herunder begrunde kravet om, at borgeren har udvist manglende vilje til at stå til rådighed.

Forslag

Det foreslås at forenkle den skærpede rådighedssanktion for borgere tættere på arbejdsmarkedet. Sanktionen gives, når en borger har fået en afgørelse om en sanktion på grund af manglende opfyldelse af rådighedsforpligtelsen, og borgeren på ny uden rimelig grund tilsidesætter sin pligt til at stå til rådighed, fx ved ikke at deltage i et aktivt tilbud eller møde op til en samtale uden rimelig grund.

Den skærpede rådighedssanktion ændres, så kommunen *skal* træffe afgørelse om og tildele en sanktion svarende til én måneds ydelse, hvis borgeren gentagende gange uden rimelig grund tilsidesætter pligten til at stå til rådighed. Det vil betyde, at kommunen i disse tilfælde ikke længere skal foretage en konkret vurdering af, om borgeren udviser manglende vilje til at stå til rådighed.

Sanktionsstørrelsen reduceres, så den svarer til én måneds ydelse i modsætning til i dag, hvor kommunen skal vurdere, om borgeren skal have en sanktion svarende til ydelsen for en, to eller tre måneder. Borgeren vil fortsat modtage ydelse for de dage, hvor den pågældende deltager i tilbud, møder til samtaler eller møder i jobcenteret m.v.

Formålet er at understøtte borgernes deltagelse i den aktive indsats samt lette administration i kommunerne af en svær regel. På den måde sikres det, at borgere tæt på arbejdsmarkedet, der gentagne gange tilsidesætter rådighedspligten, mødes konsekvent og ensartet af den skærpede rådighedssanktion.

Forslaget vil indebære, at det bliver nemmere for borgerne at forstå reglerne og gøre konsekvenserne for manglende overholdelse mere gennemskuelige. For kommunerne betyder det, at de ikke længere skal vurdere manglende vilje til at stå til rådighed, hvilket kan være en svær vurdering at foretage og dokumentere.

Det samme gælder, når kommunen ikke længere skal vurdere, om personen skal miste hjælpen i en, to eller tre måneder ud fra en vurdering af forseelsens karakter.

Den sanktion, der udløser en skærpet rådighedssanktion, skal ligge inden for samme kalenderår som den skærpede rådighedssanktion. Der kan gives flere rådighedssanktioner inden for samme kalenderår. Øvrige sanktioner for manglende overholdelse af rådighedsforpligtelsen, fx fradrag eller nedsættelse af hjælpen, kan kun anvendes som en førstegangssanktion, da andengangs-sanktionen vil blive givet som en skærpet rådighedssanktion, hvis sanktionerne ligger indenfor samme kalenderår.

Forslaget kræver ændring af lov om aktiv socialpolitik. Forslaget vurderes ikke at være forligsbelagt.

Baggrund

Efter gældende regler kan kommunen træffe afgørelse om, at en person mister hjælpen i en, to eller tre måneder afhængigt af forseelsens karakter, hvis personen har fået en afgørelse om sanktion og på ny uden rimelig grund tilsidesætter pligten til at stå til rådighed.

En praksisundersøgelse fra Ankestyrelsen fra 2023 har vist, at kommunerne har store problemer med at begrunde afgørelserne om skærpet rådighedssanktion, herunder begrunde kravet om, at borgeren har udvist manglende vilje til at stå til rådighed. Ankestyrelsen ville ændre kommunens afgørelse i størstedelen af de sager, der indgik i undersøgelsen, hvis de var blevet behandlet som klagesager i Ankestyrelsen. Der indgik i alt 61 sager i undersøgelsen fra 14 forskellige kommuner.

Skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate afskaffes med lovforslag L108, Folketinget 2024-25 om præcisering af retten til ydelser under kortvarige udlandsophold, afskaffelse af skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate m.v.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have økonomiske konsekvenser fsva. ydelse efter skat, tilbageløb og adfærd eller administration.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

3.9. Afskaffelse af pligt til rådighedsvurdering ved gentagne sygemeldinger

Februar 2025

Formålet med sanktioner er at sikre regelefterlevelse, og succeskriteriet er derfor, at der i sidste ende ikke sanktioneres – netop fordi kravene overholdes. Det kræver, at borgeren kan gennemskue kravene og har en realistisk mulighed for at leve op til dem. Sanktionerne bør samtidig være enkle at administrere og proportionale ift. de krav, der stilles. Et nyt sanktionssystem skal bygge på en balance mellem fortsat tydelige krav til de stærke borgere tæt på arbejdsmarkedet, og en større grad af tillid over for borgere længere fra arbejdsmarkedet.

Reglen om pligt til rådighedsvurdering ved gentagne sygemeldinger er med til at skabe unødvendig meradministration i kommunerne, da kommunen i forvejen er forpligtet til at vurdere en borgers rådighed ved tvivl om rådigheden. Det kan fx være, hvis borgeren gentagne gange melder sig syg i forbindelse med et tilbud.

Forslag

Det foreslås at afskaffe kommunens pligt til rådighedsvurdering ved borgerens gentagne sygemeldinger.

Det betyder, at det fremover vil være op til kommunerne at vurdere, om der er behov for at foretage en rådighedsvurdering, når en borger har sygemeldt sig gentagne gange, når de er givet et tilbud.

Allerede eksisterende regler sikrer fortsat, at kommunen ved begrundet tvivl om en borgers rådighed kan rådighedsafprøve borgeren ved at give borgeren et tilbud. Hvis borgeren uden rimelig grund udebliver fra eller afviser tilbuddet, skal borgeren sanktioneres Forslaget vil derfor gøre sanktionssystemet mere simpelt ved at reducere antallet af regler.

Forslaget kræver ændring af lov om aktiv socialpolitik. Forslaget vurderes ikke at være forligsbelagt.

Baggrund

Efter gældende regler har kommunen pligt til at vurdere, om en uddannelses- eller jobparat borger fortsat opfylder betingelserne om at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder (rådighedsforpligtelsen), ved tilfælde hvor en borger gentagne gange melder sig syg, når denne skal aktiveres.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget forventes ikke at medføre økonomiske konsekvenser.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

4.1. Nedlæggelse af jobcentre og frihed i organisering

Februar 2025

Organiseringen af beskæftigelsesindsatsen indebærer en række krav, herunder fx ens logo og oprettelsen af et jobcenter i kommunerne. Det er med til at gøre det vanskeligere at indrette deres organisering efter forholdene i den enkelte kommune.

Forslag

Det foreslås at afskaffe kravet om, at kommunerne skal have et jobcenter, som varetager beskæftigelsesindsatsen. De enkelte kommunalbestyrelser kan dermed selv beslutte, hvilken organisering af beskæftigelsesindsatsen, der passer bedst til deres lokale forhold. Med forslaget får kommunerne mulighed for bedre samspil på tværs af forvaltninger.

Kommunerne kan fx beslutte, at beskæftigelsesindsatsen skal varetages i en samlet beskæftigelses-, social- og sundhedsforvaltning, eller at nogle målgrupper skal have en indsats varetaget i en anden forvaltning. Kommunerne kan også vælge at fastholde organiseringen, som den er.

Kommunerne får med den øgede frihed bedre mulighed for at sikre og iværksætte sammenhængende og koordinerede planer og indsatser for borgere med andre problemer end ledighed. Det skal ses i lyset af, at ca. 122.000 borgere modtager en ydelse i beskæftigelsessystemet og samtidigt får sociale indsatser fra kommunens socialforvaltning. Samlet set er det ca. 10 pct. af alle ydelsesmodtagere, ekskl. førtidspension, der får sociale indsatser.

Forslaget kan medføre, at der på tværs af kommunegrænser vil være større kommunal variation i, hvilken kommunal forvaltning, der varetager beskæftigelsesindsatsen fx ift. virksomhederne, da kommunalbestyrelserne tilrettelægger indsatsen efter lokale behov.

Det foreslås desuden at ophæve hele organiseringsloven (lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen mv.), så der ikke længere vil være en selvstændig organiseringslov på beskæftigelsesområdet.

Forslaget indebærer, at en række bestemmelser i organiseringsloven helt afskaffes. Det gælder blandt andet krav om, at kommunerne skal have et jobcenter, som udfører den kommunale beskæftigelsesindsats, og krav om en fælles visuel identitet (fx fælles navn, grafisk design, logo m.v.) for beskæftigelsesforvaltningerne på tværs af kommuner helt afskaffes. Andre regler i organiseringsloven kan flyttes til andre love. Det gælder fx regler om blandt andet a-kassers ansvar for kontaktforløbet for egne medlemmer inden for de første tre måneders ledighed, dataansvar, indberetning og udveksling og videregivelse af oplysninger.

Forslaget vurderes ikke at være forligsbelagt. Forslaget kræver ændringer i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen.

Baggrund

Kravene til organisering af beskæftigelsesindsatsen er i dag primært reguleret i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. (LOB) fra 2014. Heraf fremgår det, at kommunalbestyrelsen har ansvaret for beskæftigelsesindsatsen, og at jobcentrene varetager beskæftigelsesindsatsen for borgere og virksomheder.

Et centralt krav er, at den kommunale beskæftigelsesindsats skal være samlet i et lokalt jobcenter. Det betyder, at kommunen godt kan vælge fx at rykke opgaver fra social- eller sundhedsforvaltningen ind i jobcenteret, men der er som hovedregel ikke mulighed for at organisere beskæftigelsesindsatsen i social- eller sundhedsforvaltningen.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at medføre økonomiske konsekvenser. Det skyldes, at det ikke medfører et provenu i sig selv at afskaffe krav om, at hver kommune skal have et jobcenter. Kommunerne får frihed til at sammenlægge forvaltninger, hvilket *kan* medføre stordriftsfordele i nogle kommuner. Effekten heraf er dog meget usikker.

Forslaget skønnes at medføre få midlertidige it-udgifter, som indregnes i forbindelse med den generelle justering af it-understøttelsen på beskæftigelsesområdet. Dette fremgår af *Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter.*

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

4.2. Kommunalpolitisk forankring i overgangen til en ny organisering af den kommunale beskæftigelsesindsats

Februar 2025

Beskæftigelsesreformen lægger op til en stor frisættelse i kommunernes tilrettelæggelse af beskæftigelsesindsatsen, herunder nedlæggelse af jobcentrene. Implementeringen vil kræve et kontinuerligt politisk fokus fra landets kommunalbestyrelser. Med den samlede reform er det derfor vigtigt, at der fortsat holdes fokus på beskæftigelsesområdet – særligt i en overgangsperiode, hvor kommunerne får større frihed til at tilrettelægge indsatsen selv.

Forslag

Det foreslås, at der indføres en midlertidig regel om, at kommunalpolitiske drøftelser af beskæftigelsesindsatsen skal være forankret i ét udvalg for at sikre lokalpolitisk fokus på beskæftigelsesindsatsen i overgangsperioden til den nye indsats. Forslaget skal ses i sammenhæng med *4.1. Nedlæggelse af jobcentre og frihed i organisering*.

Forslaget betyder fx, at drøftelser af den lokale indsats for borgere længere fra arbejdsmarkedet ikke må være adskilt fra drøftelser af indsatsen for borgere tæt på arbejdsmarkedet, således at beskæftigelsesindsatsen er samlet i ét udvalg. Der stilles med forslaget ikke krav om, at kommunerne skal adskille beskæftigelsesudvalget fra andre udvalg. Kommunerne vil med forslaget derfor fortsat have frihed til at sammenlægge beskæftigelsesudvalget med et af de øvrige politiske udvalg i kommunen eller rykke det ind i økonomiudvalget, alt efter hvad der passer ind i den kommunalpolitiske situation, den demografiske sammensætning eller de administrative forhold i den enkelte kommune.

Forslaget skal sikre, at beskæftigelsesindsatsen holdes samlet, således at det understøttes, at kommunalbestyrelserne har diskussioner om beskæftigelsesindsatsen som en helhed. Dette skal samtidig understøtte, at ansvaret for og diskussionerne om implementeringen for en forventet reform, foregår i det samme udvalg.

Perioden for forslaget afgrænses svarende til en kommunalbestyrelses funktionsperiode fra den 1. januar året efter, at det næstkommende kommunalvalg er afholdt i 2025. Bestemmelsen vil dermed udløbe den 1. januar 2030, 4 år efter bestemmelsen har fået virkning.

Forslaget kræver, at det fastsættes i lovgivningen, at den kommunale beskæftigelsesindsats samles i et udvalg. Der vil være tale om en tidsafgrænset bestemmelse, således at der i selve bestemmelsen står, hvornår kravet ophører. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har oplyst, at en midlertidig regulering som den foreslåede vil skulle indsættes i den relevante sektorlovgivning på Beskæftigelsesministeriets område.

Initiativet vurderes ikke at være forligsbundet.

Baggrund

Det er i dag op til den enkelte kommunalbestyrelse at vurdere, om de vil etablere et beskæftigelsesudvalg. Derfor er det også forskelligt, om kommunerne har et beskæftigelsesudvalg, og om beskæftigelsesudvalget er lagt sammen med andre politiske udvalg. Udvalgsstrukturen tilpasses ofte i forbindelse med den politiske konstituering efter et kommunalvalg.

I dag har 92 kommuner nedsat et beskæftigelsesudvalg, *jf. tabel 1*. En del af disse udvalg er lagt sammen med andre politikområder. 29 af kommunerne har nedsat særskilte beskæftigelsesudvalg, mens seks kommuner ikke har et beskæftigelsesudvalg. For kommuner, der ikke har nedsat et eksplicit beskæftigelsesudvalg, kan drøftelser af den lokale beskæftigelsesindsats være forankret i andre udvalg (fx Økonomiudvalget) eller spredt over flere udvalg.

Tabel 1

Beskæftigelsesudvalg og sammenlægning med øvrige politiske udvalg i kommuner

	Antal kommuner
Rent beskæftigelsesudvalg	29
Beskæftigelse, sundhed og social	27
Beskæftigelse, uddannelse og erhvervsudvikling	22
Beskæftigelse og integration	10
Intet eksplicit beskæftigelsesudvalg	6
Beskæftigelse, erhvervsudvikling og kultur	4
Total	**98**

Anm.: Opgørelsen er lavet ved en gennemgang af de udvalg, som kommunerne har beskrevet på deres hjemmesider. Ud fra navngivningen på hjemmesiden er der foretaget en vurdering af, hvorvidt der er tale om et rent beskæftigelsesudvalg eller et udvalg, der også dækker over andre forvaltningsområder. Der er stor variation i navngivningen på tværs af kommuner. Derfor er udvalg kategoriseret i nogle overordnede kategorier, der beskriver, hvilke forvaltningsområder, udvalget dækker over.

Kilde: Optælling af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering i maj 2024 for Ekspertgruppen for fremtidens beskæftigelsesindsats.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at medføre økonomiske konsekvenser.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

4.3. Arbejde for bedre datadeling på tværs af forvaltninger

Februar 2025

En ny beskæftigelsesreform skal sikre bedre sammenhæng i indsatsen for de mest udsatte borgere. Det kræver bl.a. bedre koordination af indsatsen på tværs af velfærdsområder. Erfaringen er dog, at kommunerne kan være i tvivl om, hvornår og hvordan de må dele oplysninger om borgeren på tværs af velfærdsområder. Det kan spænde ben for koordineringen og sammenhængen i en ny og friere organisering af beskæftigelsesindsatsen.

Forslag

Det foreslås, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering gennemfører en afdækning af, hvilke udfordringer kommunerne oplever i beskæftigelsesindsatsen ift. datadeling, når borgerens sag skal koordineres på tværs af velfærdsområder. Afdækningen gennemføres inden for det første år fra aftaleindgåelse. Resultaterne af afdækningen kan bidrage ind i ind i et mere generelt arbejde for bedre datadeling på tværs af myndigheder.

Afdækningen vil blive gennemført som workshops med deltagelse af 3-5 kommuner. Formålet er at belyse, hvilke generelle tvivlsspørgsmål eller andre barrierer i forbindelse med deling og videregivelse af personoplysninger, som kommunerne oplever. Afdækningen vil undersøge nogle af de problemstillinger, som kan give anledning til udfordringer. Det kan fx være under temaer såsom målgrupper i andre forvaltninger og orientering af øvrige forvaltninger.

På baggrund af resultaterne fra afdækningen udarbejdes fx vejledningsmateriale til kommunerne. Afhængigt af afdækningens resultater kan materialet fx tydeliggøre, hvornår der er hjemmel i gældende lov i forhold til at udveksle data mellem forvaltninger, og hvornår der skal indhentes samtykke fra borgeren. Arbejdet for bedre datadeling vil inddrage relevante parter, fx KL, Ankestyrelsen, Social- og Boligministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Digitaliseringsministeriet og Justitsministeriet.

Såfremt der viser sig at være andre udfordringer, som ikke kan løses gennem en styrket vejledningsindsats (fx hjemmelsmæssige barrierer), lægges der ligeledes op til, at relevante aktører inddrages i forhold til at klarlægge mulige løsningsveje.

Baggrund

Kommunens forvaltninger kan i dag som udgangspunkt dele data i henhold til databeskyttelsesforordningen (GDPR) med henvisning til myndighedsudøvelsen. Der kan dog være fastsat specifikke regler om databehandling i særlovgivningen inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen.

Et pilotprojekt i Randers Kommune peger bl.a. på en oplevelse af, at der er forskelle i juridiske vurderinger af mulighederne for at dele personoplysninger på tværs af forvaltninger. Medarbejdere, der arbejder på ét sektorområde, kan blive

usikre, når de skal arbejde udenfor egen sektor og på tværs af forvaltninger, hvilket kan være en hæmsko for den tværfaglige indsats. Kommunen oplever desuden, at det begrænser muligheden for at dele relevante data, at man arbejder i forskellige kommunale IT-systemer på de enkelte sektorområder. Samlet set kan det begrænse delingen af relevante data på tværs af forvaltninger.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser. Afdækningen samt udarbejdelse af vejledningsmateriale sker inden for Beskæftigelsesministeriets ramme.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

4.4. Bedre hjælp til jobsøgning med kunstig intelligens

Februar 2025

Jobnet bruges i dag af alle ledige og er Danmarks næststørste jobsøgningsportal. Der er et potentiale i at lave et bedre match mellem den ledige og virksomheder på Jobnet og for bedre at imødekomme behovene i jobsøgningen hos ledige og gøre ledige mere selvhjulpne i jobsøgningen.

Forslag

Det foreslås at bruge kunstig intelligens (AI) på Jobnet til at lave et bedre match mellem ledige og virksomheder samt understøtte den ledige i jobsøgningen.

Det forslås konkret at anvende kunstig intelligens på to områder:

- Benytte AI til at forbedre det digitale match og de jobannoncer, den ledige præsenteres for.
- Benytte AI til at hjælpe den ledige til en mere hensigtsmæssig søgeadfærd ved at synliggøre relevant information og guidance for den ledige.

Forslaget bygger oven på de forskellige datakilder Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) råder over på både udbuds- og efterspørgselssiden, der gør det muligt at bruge værktøjer såsom AI til at forbedre virksomhedsmatchet på Jobnet og indbygge fx funktioner, som kan guide samt assistere den ledige i jobsøgningen og give gode råd om jobsøgningsstrategi baseret på den lediges situation.

Der lægges op til, at Jobnet i højere grad skal være tilpasset den enkeltes situation. Det kan gøres ved fx også at medtage brugernes kvalifikationer, erfaringer og uddannelser, geografi, jobmuligheder og en bedre indeksering af lignende jobs i matchingalgoritmen. På samme måde kan ledige i langt højere grad vejledes til en bedre jobsøgning for den enkelte, ved fx at inkorporere viden om arbejdsmarkedet og jobmuligheder, bedre indeksering af lignende jobs samt jobsøgningsmønstre i den nuværende vejledning, den ledige får på Jobnet eller ved at bygge fx assistent-funktioner.

Der lægges op til, at Jobnets manuelle søgekriterier forenkles ved at afskaffe det søgekriterie på Jobnet, hvor brugeren kan filtrere sin jobsøgning ift. såkaldte "ansættelsesvilkår", fx om jobbet er egnet til efterlønnere og seniorer, fleksjob eller førtidspension.

Søgekriteriet bruges i dag i meget lav grad af virksomhederne til at markere de jobannoncer, som de slår op, og giver derfor misvisende resultater for brugere af Jobnet. Et forbedret match med kunstig intelligens vil give brugeren et bedre, individuelt match på jobforslag, hvor det stadig er muligt at udsøge fx fleksjob, job egnet til seniorer mv.

Forslaget vurderes at være forligsbelagt for så vidt angår afskaffelse af filtreringsmuligheden *fleksjob* under "ansættelsesvilkår" på Jobnet i *forlig om førtidspension og fleksjob* (S, V, M, RV, SF, K og LA).

Det følger af Datatilsynets og EU-Domstolens praksis, at offentlige myndigheder skal have en tilstrækkelig klar national hjemmel til at behandle personoplysninger i driften af AI-løsninger. Det vurderes derfor, at der er behov for en ny hjemmel til STARs brug af AI-værktøjer, da der i dag ikke eksisterer en sådan hjemmel i beskæftigelseslovgivningen.

Baggrund

På Jobnet kan man i dag udsøge jobopslag baseret på ord og filtre, og man kan modtage konkrete forslag til relevante jobannoncer på baggrund af brugerens angivelse af, hvilke stillingsbetegnelser man søger job inden for. Jobforslag og hjælp til jobsøgning til ledige på Jobnet sker i dag med udgangspunkt i en simpel teknologi, hvor der fx ikke differentieres på den lediges jobsøgningshistorik, kvalifikationer, geografi mv.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes at medføre midlertidige it-udgifter, som indregnes i forbindelse med den generelle justering af it-understøttelsen på beskæftigelsesområdet. Dette fremgår af *Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter.*

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

4.5. Bedre virksomhedsindsats og bæredygtighedsrapportering gennem data

Februar 2025

I forbindelse med implementeringen af den nye lovgivning om bæredygtighedsafrapportering (ESG) vil virksomhederne skulle bruge mange ressourcer på at indsamle data. Det gælder særligt små og mellemstore virksomheder (SMV'er), idet større virksomheder kan forlange, at deres leverandørkæder dokumenterer arbejdet med socialt ansvar i deres virksomhed.

Til at lette arbejdet med dataindsamling om socialt ansvar efterspørger flere virksomheder tilgængelige data, hvor der er udarbejdet standardiseringer, der kan sikre gennemsigtighed og tillid til data. Kommunerne vil endvidere kunne bruge datagrundlaget til at målrette og forbedre samarbejdet med virksomhederne.

Forslag
Det foreslås at tilgængeliggøre data om, hvilket socialt ansvar virksomhederne tager i beskæftigelsesindsatsen for at understøtte virksomhedernes bæredygtighedsafrapportering og kommunernes virksomhedssamarbejde.

I initiativet lægges der op til, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) etablerer et datagrundlag, der kan anvendes af både de enkelte virksomheder og kommunerne. Et register med standardiserede data om virksomhedernes sociale ansvar kan spare virksomhederne ressourcer ifm. compliance med bæredygtighedsafrapportering. Registeret vil endvidere understøtte bedre match og virksomhedsservice, idet kommunerne kan bruge datagrundlaget til at etablere nye og mere målrettede samarbejdsrelationer med virksomhederne.

Løsningen skal baseres på eksisterende datakilder og kan fx inkludere antal medarbejdere i løntilskud og fleksjob, køns- og aldersfordelingen af ansatte, ordinære ansættelser af (svagere grupper) ledige, brugen af handicapkompenserende indsatser samt omfanget af støttet beskæftigelse, der efterfølgende fører til ordinære job i virksomheden.

Der etableres en følgegruppe af virksomheder og kommuner mv., der indgår i udviklingen af løsningen. Det er i økonomien forudsat, at der kan anvendes allerede etablerede IT-løsninger.

Forslaget vurderes ikke at være forligsbelagt. Forslaget kræver lovændring, så der hjemmel til at anvende og udstille data til de pågældende formål.

Baggrund
EU har indført et nyt direktiv, der stiller krav til virksomhedernes bæredygtighedsrapportering. Lovgivningen, der implementerer direktivet i Danmark, er trådt i kraft fra 1. juni 2024 med virkning for de største børsnoterede virksomheder. Direktivet pålægger blandt andet store og børsnoterede virksomheder at afrapportere om deres arbejde med bæredygtighed inden for miljø og klima (E), sociale

forhold (S) og ledelse (G). SMV'er skal således ikke afrapportere direkte, medmindre de er børsnoterede. Øvrige SMV'er kan dog indirekte blive omfattet, da de allerede i dag leverer data til samarbejdspartnere, kunder m.fl. I afrapporteringen om sociale forhold skal virksomhederne beskrive arbejdsforholdene for deres medarbejdere i forhold til en lang række forhold.

COWI har spurgt virksomhederne om følgerne af indførelsen af den nye lovgivning og har i en byrdemåling estimeret, at de omfattede virksomheder skal bruge ca. 6 mia. kr. på at omstille sig, og efterfølgende ca. 5 mia. kr. årligt på administrativt arbejde for at efterleve lovforslaget[1]. Det vurderes, at ca. 2.200 danske virksomheder vil blive direkte omfattet af kravene. De adspurgte virksomheder har meldt tilbage, at de skal afrapportere på mange områder, og at flere af virksomhederne som følge heraf vil have årlige omkostninger til eksterne it-systemer.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes at medføre midlertidige it-udgifter og få varige it-udgifter, som indregnes i forbindelse med den generelle justering af it-understøttelsen på beskæftigelsesområdet. Dette fremgår af *Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter*.

[1] COWI (2024). AMVAB – Direktiv om virksomheders bæredygtighedsrapportering (CSRD)

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

5.1. Bedre sammenhæng mellem private og offentlige selvbetjeningsløsninger

Februar 2025

De nuværende regler for kommuner og a-kasser fastlægger, at borgernes CV-oplysninger *skal* registreres på Jobnet. Det fører til dobbeltregistrering for de borgere og medlemmer, der benytter sig af andre selvbetjeningsløsninger fra private leverandører. Det skyldes, at CV-oplysninger indtastet i de private leverandørers systemer ikke synkroniseres i Jobnet. Det samme gælder for dokumentation af jobsøgning, hvor der i dag er synkroniseret til a-kassers, men ikke kommunale selvbetjeningsløsninger.

Forslag

Der foreslås en lovændring og it-udvikling, således at data om de lediges CV-oplysninger og Joblog-registreringer i øvrige selvbetjeningsløsninger synkroniseres i Jobnet. Det vil betyde, at ledige kan registrere og arbejde videre med deres CV- og Joblog-registreringer, uanset om de arbejder på Jobnet eller en selvbetjeningsløsning i regi af kommuner og a-kasser.

Med forslaget forenkles den digitale indsats for borgere, og det kan bidrage til øget borgertilfredshed, da borgere ikke skal genindtaste deres oplysninger, hvis de bruger en anden selvbetjeningsplatform.

Forslaget vurderes ikke at være forligsbelagt. Forslaget vurderes at kræve ændring i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Baggrund

Mange kommuner og a-kasser har købt selvbetjeningsløsninger, der er udviklet af private leverandører, som de anvender i deres lokale beskæftigelsesindsats som et supplement til Jobnet. Selvbetjeningsløsningerne giver de ledige muligheder for at arbejde med deres CV samt få input og sparring til jobsøgningen.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes at medføre få midlertidige it-udgifter, som indregnes i forbindelse med den generelle justering af it-understøttelsen på beskæftigelsesområdet. Dette fremgår af *Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter.*

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

Februar 2025

5.2. Fremme innovationen og udvikling af private løsninger baseret på data fra indsatsen

Adgang til virkelighedsnære data er en nødvendig forudsætning for at kunne teste nye it-løsninger på beskæftigelsesområdet. Data fra indsatsen kan i dag ikke bruges af fx private leverandører og forskere til at teste nye løsninger af uden eksplicit aftale herom.

Forslag

Det foreslås, at der etableres syntetiske data på beskæftigelsesområdet i regi af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR). Datagrundlaget skal gøres frit tilgængelige for andre myndigheder, forskere og private leverandører, med udgangspunkt i erfaringer fra Norge, hvor Arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV) har skabt syntetiske data for et "mini Norge", *jf. nedenfor*. Der lægges op til, at datagrundlaget skal indeholde stor variation og omfatte et sæt centrale syntetiske grunddata.

STAR har ikke kendskab til en aktuel opsamling af erfaringer med de syntetiske data, men baseret på tidligere drøftelser med NAV, er der fire hovedresultater af implementeringen af syntetiske data i Norge:

- **Overholdelse af GDPR-krav**. Data kan ikke spores tilbage til enkeltpersoner. På den måde er det sikret, at privatlivets fred for enkeltpersoner bevares, og man kan trygt teste disse data.
- **Ressourcebesparelser**. Det bliver hurtigere og lettere at generere testdata tidligere. Med syntetiske data bliver denne proces meget hurtigere. Der kan f.eks. genereres op til 10.000 syntetiske "personer" på få minutter.
- **Forbedrede test-muligheder**. Ved at generere syntetiske data kan der testes på kendte fejl og yder-tilfælde, som er sjældne i virkeligheden.
- **Adgang til uddannelsesdata**. Syntetiske testdata kan bruges til uddannelse, som dermed kan foregå uden at bruge ressourcer på etablering af et særligt uddannelsesdatamiljø.

Syntetiske data består af kunstigt skabte data, der er genereret på en måde, så de efterligner de statistiske egenskaber i det oprindelige data uden at have en direkte kobling hertil. Derved kan syntetiske data bruges som alternativ til produktionsdata og man kan skabe statistisk repræsentative data med realistiske digitale borgerprofiler, uden at man viser realdata fra borgerne.

Etablering af syntetiske data kan være ressourcebesparende, da det vil give lettere og hurtigere adgang til testdata ifm. udvikling af it-løsninger samt forbedre testmuligheder, så der sker færre fejl i performance på nuværende it-systemer. Derud-

over kan syntetiske data fremme innovationen, da private leverandører og forskere kan bruge data til at udvikle nye løsninger, fx til at finde tendenser mv., træne AI og "machine learning"-modeller.

Baggrund

NAV ønskede at undersøge, om det var mulig etablere en version af folkeregisteret baseret på syntetiske data. Den norske løsning indeholder tre elementer. Et af elementerne er et Mini-Norge, som består af en basispopulation, der er tilgængelig og "levende" i syntetiske miljøer. Løsningen har taget udgangspunkt i 100.000 personer som statistisk set afspejler den norske befolkning. På de syntetiske personer er der f.eks. statsborgerskab, bopæl, familierelationer og beskæftigelseshistorik. Det "levende" består i at der hver dag bliver opdateret med f.eks. fødsler, skilsmisser, dødsfald.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes at medføre midlertidige it-udgifter få varige it-udgifter, som indregnes i forbindelse med den generelle justering af it-understøttelsen på beskæftigelsesområdet. Dette fremgår af *Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter*.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

Forsøg med frit valg til aktør i 0-4 måneder

Februar 2025

Reformen af beskæftigelsesindsatsen skal bidrage til at sætte den enkelte ledige i centrum. Der kan være potentiale for at øge brugertilfredsheden og medbestemmelse ved at give frit valg til, at den enkelte ledige kan vælge den aktør, de mener bedst kan hjælpe dem i job.

Forslag

Det foreslås at igangsætte et forsøg, hvor udvalgte dagpengemodtagere får frihed til at vælge, om de vil have et kontaktforløb de første fire ledighedsmåneder hos enten en anden aktør, herunder fx private leverandører og civilorganisationer, kommunen eller deres a-kasse. Det betyder konkret, at de ledige, der deltager i forsøget, i starten af deres ledighedsperiode vil blive præsenteret for informationsmateriale, hvorefter de skal vælge hvilken aktør, der varetager deres kontaktforløb de første fire måneder.

Formålet med forsøget er at undersøge effekten af dagpengemodtagernes frie valg sammenlignet med den nuværende indsats i de første fire måneder af ledighedsforløbet. Der lægges ikke op til, at forsøget undersøger effekten af aktørerne sammenlignet med hinanden, fx om private leverandører får flere i job end a-kasserne, da det vil kræve flere forsøgsdeltagere. Hvis forsøget skal måle effekten af *både* frit valg *og* sammenligne aktørerne med hinanden, vil det kræve, et markant større antal af dagpengemodtagere i indsatsgruppen og et lodtrækningssetup sammenlignet med den nuværende model.

Forsøget løber over 3 år og der lægges op til, at der indgår 15.000 forløb i alt i forsøgsgruppen. Det svarer til, at omtrent 4 pct. af alle nyindplacerede dagpengemodtagere deltager i forsøget per år. Med 15.000 personer i forsøgsgruppen skal forskellen i beskæftigelse mellem grupperne, målt på beskæftigelsesgraden det første år efter ledighed, være større end 2,1 pct. point, (svarende til ca. 3 arbejdsdage), før det med rimelig sandsynlighed er muligt at identificere en signifikant effekt.

I dag skal a-kassen afholde minimum tre jobsamtaler inden for de tre første måneder, hvoraf den første skal være fysisk. Herefter skal kommunen afholde minimum tre jobsamtaler i 4.-6. måned, således at borgerne får i alt minimum seks jobsamtaler inden for de første seks måneder. I beskæftigelsesreformen indgår forslag om at forenkle i samtalekrav, *jf. 2.1. Nye kontaktforløb med færre proceskrav*. Det betyder, at a-kassen skal afholde minimum to samtaler inden for de første tre måneder, og at kommunen herefter skal afholde minimum to jobsamtaler inden for de

næste tre måneder, således at borgerne får i alt minimum fire jobsamtaler inden for de første seks måneder.

I forsøget forpligtes aktøren til at afholde minimum tre jobsamtaler inden for de første fire måneders ledighed. Der lægges til grund, at den første jobsamtale i forsøget også skal være fysisk med henblik på sammenligning af forsøgsindsatsen og kontrolgruppen. Borgeren vil have ret til minimum tre jobsamtaler i perioden første til fjerde ledighedsmåned samt minimum én jobsamtale fra femte til sjette ledighedsmåned. Kommunen skal dermed minimum afholde én jobsamtale med borgeren efter fjerde måned, uanset hvor mange samtaler borgeren har fået hos aktøren.

Kommunen har fortsat ansvaret for tilbud, herunder bevilling, igangsættelse og opfølgning herpå i hele perioden. Det betyder, at hvis borgeren har sit forløb hos a-kassen eller anden aktør i løbet af de første fire måneders ledighed, så vil de kunne indstille borgeren til et tilbud, hvis borgeren er enig, men det vil fortsat være kommunen, der tager stilling til, om tilbuddet kan bevilges mv. Borgere i forsøget er også omfattet af krav om at skulle i et aktivt tilbud inden seks måneders ledighed. For borgere der vælger anden aktør eller deres a-kasse til at varetage deres forløb i de første fire måneder, vil kommunen kun have to måneder til at få borgere i tilbud, hvis borgerne har fået et i tilbud i de første fire måneder.

Borgerens valg af aktør foretages pba. informationsmateriale om udvalget af aktører, som fx udleveres af a-kassen eller Digital Post. Den konkrete tilmelding af en borger til anden aktør skal afklares nærmere ifm. udmøntningen.

Forsøget tager udgangspunkt i en løsning, hvor Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) etablerer og drifter en godkendelsesmodel, som andre aktører løbende kan bruge til digitalt at ansøge STAR om at blive godkendt som leverandør på forsøget om frit valg. Der skal i godkendelsesmodellen tages højde for, at et for højt antal aktører kan udfordre etableringen af et velfungerende marked, hvorfor der som udgangspunkt skal godkendes et begrænset antal private aktører og civilsamfundsorganisationer. Det vil ifm. udmøntningen blive afdækket nærmere, hvilke kriterier, det vil være relevant at stille krav om.

Anden aktør aflønnes via en betalingsmodel, som består af et driftstilskud pr. borger og et resultattilskud for de ledige, som kommer i job, starter i ordinær uddannelse eller bliver ansat som voksenlærlinge. Det konkrete forhold mellem drift- og resultattilskud samt aflønning af a-kasser og kommuner fastlægges endeligt i udmøntningen og skal blandt andet baseres på en markedsundersøgelse.

I en kommende beskæftigelsesreform lægges der op til, at kommunerne får mulighed for at undlade at give op mod 25 pct. af borgerne tæt på arbejdsmarkedet, herunder dagpengemodtagere, et ret og pligt-tilbud samt jobsamtaler*, jf. 2.2. Mere fleksible rammer for indsatsen.* A-kasserne får mulighed for at undlade at give op til 25 pct. af dagpengemodtagere jobsamtaler. A-kassen skal dog holde første jobsamtale fysisk med alle dagpengemodtagere. I forsøget lægges der op til, at den valgte ak-

tør tilsvarende vil kunne undlade at give op til 25 af pct. dagpengemodtagere i forsøgsgruppen jobsamtaler, hvor første jobsamtale dog skal holdes fysisk med alle dagpengemodtagere.

Geografisk afgrænsning
Ud fra det forudsatte antal forløb lægges der op til, at forsøget afgrænses til udvalgte kommuner i fx hovedstadsområdet og på Fyn af hensyn til mulighederne for, at der i forsøgsperioden kan opbygges et eller to geografisk sammenhængende markeder for aktørerne. Den regionale afgrænsning af forsøget fastlægges nærmere i et teknisk spor i forbindelse med udmøntningen med inddragelse af overvejelser fra de politiske forhandlinger.

Inddeling af deltagere i kontrol- og forsøgsgruppe sker efter tilfældig lodtrækning for at kunne gennemføre en valid effektevaluering. Der lægges op til, at forsøget skal evalueres gennem en kombination af en effektevaluering, som estimerer de beskæftigelsesmæssige effekter, og en evaluering af borgernes og aktørernes erfaringer og tilfredshed med forsøget om frit valg af aktør. Evalueringen af borgernes og aktørernes tilfredshed vil indeholde en deskriptiv analyse af forsøgsdeltagernes kontaktforløb, herunder antallet af samtaler og øvrige aktiviteter, samt en evaluering af forsøgsdeltagernes tilfredshed og overvejelser om aktørvalg. Det vurderes hensigtsmæssigt at få foretaget en *ekstern* evaluering i lighed med det tidligere a-kasseforsøg.

Aftalepartierne vil blive inddraget i endelig fastlæggelse af forsøgsdesign efter aftaleindgåelse.

Baggrund
Kommunen kan i dag i vidt omfang lade andre aktører udføre opgaver og træffe afgørelse i beskæftigelsesindsatsen. Det kan fx være opgaver som afholdelse af jobsamtaler og tilbud. Ansvaret for indsatsen påhviler fortsat kommunalbestyrelsen. Andre aktører kan være private virksomheder, a-kasser mv. I den nuværende indsats kan borgeren i begrænset omfang frit vælge mellem flere leverandører, herunder private, i indsatsen.

Økonomiske konsekvenser
De samlede administrative udgifter til forsøget, inklusive aflønning og merudgifter til it-udvikling og evaluering, skal konsolideres med afsæt i en konkret model herunder udmøntningsvalg mv. Det skønnes, med betydelig usikkerhed, at forsøget vil medføre merudgifter på i alt [140] mio. i den samlede forsøgsperiode, *jf. tabel 1*. Der er ikke varige udgifter eller årsværk til forsøget. I forbindelse med udmøntningen af forsøget, skal der ske en konsolidering af økonomien.

Der vil være engangsudgifter til etablering af den nødvendige it-understøttelse, årlige udgifter til godkendelsesmodel, opfølgning og merudgifter til kompensation af aktører.

Godkendelsesmodel og opfølgning
STAR vil med drift af godkendelsesmodellen få en opgave med godkendelse af

aktører, udarbejdelse/fremstilling af informationsmateriale til borgerne samt leverandørstyring og eventuel kontrol af afregningsgrundlag mv. Derudover vil STAR få en opgave med varetagelse af opfølgning med indsatsen i forsøget og de aktører, der indgår heri. Der vil være behov for at føre kvalitetsopfølgning med både kommuner, a-kasser og andre aktørers indsats i forsøget.

Godkendelsesmodellen samt opfølgning vurderes at medføre merudgifter, da der vil være behov for etablering af godkendelsesmodel, løbende drift i forsøgsperioden samt udvikling af opfølgning.

It-udvikling
Der vil i forsøget være behov for deling af en lang række data på tværs af kommuner, a-kasser og andre aktører. I forsøget indgår og opererer de deltagende aktører på tværs af kommuner og a-kasser. Det betyder, at der skal laves en ændring til it-sikkerhedsmodellen, der administrerer adgang til data, hvor de nye andre aktører får adgang til at se og registrere på borgere på tværs af kommuner og a-kasser. Derudover vil der være behov for, at kommunerne stiller deres sagsbehandlingssystemer til rådighed for andre aktører. Der skønnes merudgifter til it-udvikling i STAR på 9 mio. kr. til dette område. Det bemærkes, at understøttelsen af forsøget, herunder it-understøttelsen, generelt er skaleret ud fra, at der er tale om et midlertidigt forsøg.

Tabel 1

Økonomiske konsekvenser i forsøgsperioden (mio. kr. i 2025- pl)

	2026-2029	Varigt
Aflønning af aktører	[60]	-
Administration i stat og kommuner	[70]	-
IT- og dataimplementering	[10]	-
Evaluering	[3]	-
I alt	**[140]**	**-**
Statslige årsværk i alt	**17**	**-**

Anm.: Der er foretaget afrundinger. De økonomiske konsekvenser skal konsolideres og afhænger af konkret model. Der er ikke varige udgifter ved forsøget.
Kilde: Beskæftigelsesministeriets beregninger.

6.1. Ny resultatbaseret opfølgning og afskaffelse af skærpet tilsyn

Februar 2025

Der er i dag mange forskellige styringsmekanismer i form af både detailregulering og procesregler, målstyring samt økonomisk styring. Samlet giver det et højt styringstryk med styring på flere forskellige parametre. Skærpet tilsyn og risikoen for at blive sat under administration har bl.a. ført til, at kommunerne bruger mange ressourcer på at leve op til proceskrav fremfor at fokusere på resultater og dermed den samlede indsats, der får de ledige i varig beskæftigelse.

Forslag

Det foreslås, at skærpet tilsyn afskaffes og erstattes med en ny resultatbaseret opfølgning for at styrke kommunernes og a-kassernes fokus på at hjælpe borgerne i arbejde frem for at opfylde proceskrav.

Forslaget vil lave om på statens opfølgning på kommunernes og a-kassernes beskæftigelsesindsats ved i højere grad at måle på resultater frem for proceskrav. Det indebærer, at kommuner og a-kasser måles på udvalgte resultatmål, der viser, om de hjælper borgere i job eller uddannelse, og om borgere og virksomheder er tilfredse med den indsats, de modtager, *jf. tabel 1*. Der lægges op til at fastlægge den endelige model i samarbejde med KL og Danske A-kasser.

Tabel 1

Mål for den resultatbaserede opfølgningsmodel for kommuner og a-kasser

Resultatmål	Målgruppe	Beskrivelse
Afgang til beskæftigelse og uddannelse (kommuner og a-kasser)	Borgere tættere på arbejdsmarkedet	Målet beregnes som andel af målgruppen, som er i enten beskæftigelse eller uddannelse opgjort hhv. 3 og 6 måneder efter påbegyndt ydelse, hvor de 3 mdr. kun gælder på a-kasseområdet (dagpengemodtagere).
Andel i ordinære løntimer (kommuner)	Borgere længere fra arbejdsmarkedet	Målet beregnes som andel af borgere længere fra arbejdsmarkedet med ordinære løntimer, mens de er på ydelse, i forhold til målgruppen.
Andel på offentlig forsørgelse (kommuner)	På tværs af målgrupper, jobparate ledige, borgere længere fra arbejdsmarkedet og sygemeldte	Målet tager udgangspunkt i det nuværende resultatmål. De nuværende uhensigtsmæssigheder ift. målet vil blive forsøgt fjernet.
Borgertilfredshed (kommuner og a-kasser)	Repræsentativ stikprøve	Målet tager udgangspunkt i en opgørelse af borgernes tilfredshed med hhv. de enkelte kommuner og de enkelte a-kasser.
Virksomhedstilfredshed (kommuner)	Repræsentativ stikprøve	Målet tager udgangspunkt i en opgørelse af virksomhedernes tilfredshed med de enkelte kommuner.

Kommuners og a-kassers resultater vil løbende blive udstillet på Jobindsats.dk. Hvis kommuner og a-kasser flere år i træk leverer utilfredsstillende resultater, vil

de blive mødt af Beskæftigelsesministeriet. Fx i form af et brev, møde i ministeriet eller orientering af forligspartier samt Folketingets Beskæftigelsesudvalg om de utilfredsstillende resultater. Opfølgningen har til formål at tilskynde kommuner og a-kasser til at fokusere på at levere gode resultater i beskæftigelsesindsatsen. I vurderingen af resultater skal der i udvalgte indikatorer tages højde for kommuners/a-kassers rammevilkår.

Forslaget kræver ændring i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., så skærpet tilsyn skrives ud af loven. Desuden foreslås den resultatbaserede opfølgning gjort lovbestemt, så Beskæftigelsesministeriet kan fastsætte en standard for, hvordan der følges op. Forslag vurderes ikke at være forligsbelagt.

Baggrund

I den eksisterende model for skærpet tilsyn vurderes kommunerne i to trin. I første trin vurderes kommunerne ud fra Beskæftigelsesministeriets benchmarking, som angiver, om kommunerne har en højere andel personer på offentlig forsørgelse end forventet på baggrund af deres rammevilkår (resultatmålet).

Kommuner med færre borgere på offentlig forsørgelse end forventet kan ikke underlægges skærpet tilsyn. Kommuner med flere borgere på offentlig forsørgelse end forventet skal til gengæld leve op til proceskrav i andet trin (to fokusmål).

Det indebærer følgende:

- Den gennemsnitlige andel af borgere med mindst 12 måneders ydelsesanciennitet, der ikke har modtaget minimum ét aktivt tilbud eller har haft minimum 100 timers beskæftigelse de seneste 12 måneder, skal være mindre end 30 pct.
- Den gennemsnitlige andel af borgere med mindst 12 måneders ydelsesanciennitet, som har modtaget færre end fire samtaler de seneste 12 måneder, skal være mindre end 20 pct.

Hvis en kommune, der har flere på offentlig forsørgelse end forventet (resultatmål), ikke lever op til de to proceskrav (fokusmål), kommer kommunen under skærpet tilsyn. Kommuner under skærpet tilsyn er forpligtede til at udarbejde en redegørelse og en genopretningsplan. Hvis en kommune ikke formår at genoprette indsatsen, kan den i sidste ende komme under administration.

Generelt om tilsyn

Tilsynet på beskæftigelsesområdet gennemføres både via en række *lovbestemte tilsyn* og gennem en *ulovbestemt tilsynsforpligtigelse* for beskæftigelsesministeren.

STAR skal på den baggrund følge op på forvaltningen af de sagsområder, der henhører under Beskæftigelsesministeriets ressort. Det gælder også i forhold til den del af forvaltningen, der udøves af kommunerne. Dette *ulovbestemte* tilsyn er fælles for alle ministerområder og indebærer først og fremmest, at ressortministeriet må

holde sig orienteret om, hvordan lovgivningen administreres på det pågældende område. Beskæftigelsesministeriet skal dermed holde sig orienteret om kommunernes overholdelse af lovgivningen.

De *lovbestemte* særtilsyn på Beskæftigelsesministeriets område vedrører bl.a. reglerne om rådighed, skærpet tilsyn, fokusrevisioner og tilsynet med kommunernes hjemtagelse af refusion og tilskud.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes samlet at medføre, at kommunerne vil reducere antallet af samtaler, fordi der ikke længere føres tilsyn med antallet af årlige samtaler til langvarige ydelsesmodtagere, dvs. borgere med minimum 12 mdr. ledighed. Konkret skønnes det, at forslaget medfører offentlige mindreudgifter i 2030 på 210 mio. kr.

Tabel 2
Provenu i 2030, mio. kr. (2025-pl)

	2030	Varigt
I alt	**210**	**210**
Heraf mindreudgifter til drift af jobcentrene (samtaler)	210	210

Kilde: Egne beregninger.

Forslaget skønnes derudover at medføre få midlertidige it-udgifter, som indregnes i forbindelse med den generelle justering af it-understøttelsen på beskæftigelsesområdet. Hertil kommer, at der udover midlertidige etableringsomkostninger, også vil være varige driftsudgifter på 1 mio. kr. årligt knyttet til gennemførslen af tilfredshedsmålinger. Dette fremgår af *Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter.*

6.2. Målretning af puljer

Februar 2025

Kompleksiteten i beskæftigelsessystemet øges i dag af statslige puljer, der tilskynder kommunerne til at anvende specifikke tidsbegrænsede indsatser på beskæftigelsesområdet. Puljerne øger desuden administrationen i både staten og i kommunerne, ligesom kommuner og andre aktører anvender ressourcer på at identificere og ansøge de forskellige statslige puljer.

Forslag

Det foreslås, at en række af de permanente puljer med fokus på ledige med særlige udfordringer nedlægges for at skabe et mere enkelt beskæftigelsessystem og lette administrationen af beskæftigelsesindsatsen. Dette skal desuden understøtte ambitionen om, at det i højere grad er sagsbehandlerens beskæftigelsesfaglighed, der definerer den bedste indsats for den enkelte, frem for den indsats, som de konkrete puljer tilskynder til.

Det foreslås også, at en del af de frigivne ressourcer omprioriteres til en ny pulje til metodeudvikling af indsatsen for personer med handicap og udsatte borgere.

Nedlæggelse af puljer

De enkelte puljer er politisk bestemte og indgår på finansloven, *jf. tabel 1*. Hovedparten af puljerne kan afskaffes fra 2026 med henblik på at sikre, at tilskudsmodtagerne i god tid har mulighed for at tage højde for bortfald af bevillingen.

Puljen § 17.46.66.10. Udvikling af indsatsen for sygemeldte er forligsbelagt med sygedagpengeaftalen fra 2014. Puljen § 17.51.04.10. Sporskifte blev justeret og videreført i mindre skala som led i *Trepartsaftale om langsigtede investeringer i voksen-, efter- og videreuddannelse* af september 2023.

Omprioritering

Med forslaget oprettes en ny pulje på 22 mio. kr. årligt til metodeudvikling af indsatsen for personer med handicap og udsatte borgere. Formålet med puljen er at understøtte et fortsat struktureret arbejde med at opbygge viden om virksomme indsatser for personer med handicap og udsatte borgere.

Tabel 1
Opsummering af forslag til målretning af puljer

	Mio. kr.
§ 17.41.12.20. Central pulje til en særlig beskæftigelsesindsats *Formålet er iværksættelse af særlige beskæftigelsesrettede indsatser*	3,7
§ 17.46.43.10. Pulje til ledige med særlige udfordringer *Puljen har til formål at understøtte kommunernes tilrettelæggelse af indsatsen for ledige med særlige behov.*	8,2
§ 17.46.43.30. Pulje til særlig indsats til ledige over 50 år.	11,8

Formålet med puljen er at yde støtte til aktiviteter, som skal bidrage med viden om, hvad der virker for målgruppen i form af bl.a. forsøg, videnpiloter, særlige indsatser og inspirationsprojekter i kommunerne, f.eks. med særlig fokus på jobformidling.	
§ 17.46.66.10. Udvikling af indsatsen for sygemeldte *Formålet med puljen er en udvikling af indsatsen for sygemeldte med fokus i på forsøg med en tværfaglig indsats, hvor der bl.a. kan ske en samtidig beskæftigelses- og sundhedsindsats.*	18,0
§ 17.49.20.10. Særlige indsatser *Formålet med puljen er at lave særlige indsatser for de målgrupper, som overordnet er de samme som i de oprindelige forudsætninger for tilskud til formidlingsenheder, dvs. primært mennesker, der har en risiko for udstødning af arbejdsmarkedet. Puljen finansierer Specialfunktion Job & Handicap, der yder vejledning om beskæftigede til personer med handicap.*	6,0
§ 17.51.04.10. Sporskifteindsats *Sporskifteindsatsen skal give mulighed for, at medarbejdere, der er i risiko for at blive nedslidte eller er nedslidte, kan skifte job eller branche, så medarbejderne kan fastholdes på arbejdsmarkedet i en funktion, som ikke er nedslidende - enten inden for samme branche, men med andre arbejdsopgaver eller inden for en ny branche. Indsatsen er målrettet medarbejdere, der er i risiko for at blive nedslidt på grund af psykisk eller fysisk belastende arbejde.*	6,8
Pulje til metodeudvikling af indsatsen for personer med handicap og udsatte borgere	-22,0
Samlet besparelse, inkl. nye initiativer inkl. statsligt administrationsbidrag	**32,5**

Kilde: Egne beregninger

Det vurderes alene at være pulje § 17.46.66.10. Udvikling af indsatsen for sygemeldte, der er forligsbelagt med *Forlig om en reform af sygedagpengesystemet* (S, V, M, SF, LA, K, DF og RV).

Baggrund

Puljerne er efter politisk ønske afsat til at gennemføre målrettede indsatser for grupper på arbejdsmarkedet, der vurderes at have brug for en ekstra indsats, hvis de skal opnå eller bevare et job. Der er tale om permanente bevillinger på finansloven.

Økonomiske konsekvenser

Den samlede besparelse ved forslagene skønnes at være 32,5 mio. kr. årligt fra 2026 inkl. statsligt administrationsbidrag på 3,3 mio. kr. årligt.

Tabel 2

Provenu i 2030, mio. kr. (2025-pl)

	2030	Varigt
I alt inkl. statsligt administrationsbidrag	**32,5**	**32,5**

Kilde: Egne beregninger.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

6.3. Én ny og gennemskrevet hovedlov om en aktiv beskæftigelsesindsats

Februar 2025

Beskæftigelsesreformen medfører store ændringer i den gældende lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LAB). Det er en gennemgribende ændring af de principper, som beskæftigelsesindsatsloven bygger på i dag og betyder ændringer i et stort antal af den gældende lovs bestemmelser. Reformen indeholder en ny retning for beskæftigelsesindsatsen med færre målgrupper og større frihed til, at indsatsen tilrettelægges efter den enkelte borgers behov og det komplicerer lovgivningen og lovforståelsen, hvis så store ændringer implementeres med ene ændringsforslag.

Forslag

Det foreslås, at beskæftigelsesreformen udmøntes i en ny hovedlov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Det vil sige, at lovene om den aktive indsats og organiseringen i beskæftigelsessystemet skrives forfra i én samlet lov, som skal være kortere og lettere at forstå og administrere efter for kommuner og a-kasser.

I Justitsministeriets vejledning om lovkvalitet (2023) anbefales det at udarbejde en ny hovedlov frem for en ændringslov, hvis ændringerne bygger på principielle synspunkter, som er nye i forhold til den hidtidige lovgivning, og der er tale om et større antal ændringer af loven.

Ved udmøntningen af beskæftigelsesreformen vil LAB komme til at indeholde en ny retning for indsatsen ved bl.a. i højere grad at sætte de overordnede rammer for indsatsen. Samtidig indebærer beskæftigelsesreformen et stort antal ændringer i LAB. Fx lægges der op til en halvering af de nuværende særregler i LAB.

Udover den materielle forenkling af reglerne, som fremgår af aftalen betyder forslaget om en ny hovedlov, at der også vil blive foretaget en egentlig gennemskrivning af samtlige regler, som kommer til at indgå i LAB, og at der udarbejdes fulde lovbemærkninger. Lovbemærkningerne forklarer nærmere, hvad lovforslaget handler om, og hvad forslagsstilleren (aftalekredsen) ønsker at opnå med forslaget.

Lovbemærkningerne har bl.a. væsentlig betydning for lovens anvendelse i praksis, hvor bemærkningerne har stor fortolkningsmæssig betydning. Folketinget får også et bedre og mere overskueligt grundlag at vurdere retsområdet og de foreslåede ændringer på, da alle lovbemærkningerne til LAB samles i et lovforslag og således ikke fremgår af forskellige lovforslag.

Det bemærkes, at der er lagt op til, at en række initiativer i reformen vil kunne træde i kraft allerede 1.januar/1. juli 2026, hvorfor delelementer af reformen vil blive udmøntet i et ændringslovforslag.

Økonomiske konsekvenser
Forslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser.

6.4. Reduceret brug af ØVO og mentorstøtte samt besparelser på drift af jobcentrene

Februar 2025

Udgifterne til den aktive beskæftigelsesindsats skønnes at udgøre 11,7 mia. kr. i 2024 (2025-pl). Udgifterne til drift af jobcentrene, øvrig vejledning og opkvalificering (ØVO) og mentorstøtte er tre store udgiftsposter, som tilsammen udgør ca. 80 pct. af de samlede udgifter til den aktive beskæftigelsesindsats.

- *ØVO er det mest anvendte tilbud på tværs af målgrupper* og udgjorde ca. 60 pct. af det samlede antal aktiveringsforløb i 2024. Udgifterne til ØVO skønnes at udgøre ca. 3 mia. kr. i 2024, svarende til ca. 30 pct. af den samlede udgiftsbase til den aktive beskæftigelsesindsats i 2024.
- Mentorordningen, som er en understøttende indsats, skønnes at udgøre knap 0,5 mia. kr. i 2024.
- *Udgifterne til "Drift af jobcentrene"*, som dækker over udgifter til samtaler, administration, virksomhedskonsulenter, sagsbehandling, rehabiliteringsmøder, ledelse mv. skønnes at udgøre 5,7 mia. kr. i 2024 og dermed knap halvdelen af udgifterne til den aktive beskæftigelsesindsats.

I det samlede reformudspil lægges op til en række konkrete initiativer, som indebærer besparelser på drift af jobcentrene på ca. 1,1 mia. kr. årligt i 2030. Besparelsen er primært drevet af færre proceskrav til samtaler og afskaffelse af krav om rehabiliteringsteam. I reformudspillet indgår også konkrete initiativer, som indebærer årlige besparelser i 2030 på ØVO på ca. 0,6 mia. kr. og 70 mio. kr. på mentor, som primært er drevet af afskaffelse af krav om gentagen aktivering for unge og afskaffelse af ressourceforløb, som reducerer antallet af ØVO-tilbud og mentorforløb.

De fuldt indfasede besparelser vil i forhold til udgiftsniveauet i 2024 svare til, at udgifterne til drift udgør 4,5 mia. kr., udgifterne til ØVO-tilbud udgør 2,4 mia. kr., og at udgifterne til mentor udgør 0,4 mia. kr. Det skønnes dermed, at udgifterne til alle tre dele af den aktive beskæftigelsesindsats fortsat er betydelige efter de konkrete initiativer og besparelser. I lyset af det samlede reformudspil og de politiske ambitioner om en enklere og mere strømlinet indsats vurderes det derfor, at der kan realiseres et betydeligt yderligere provenu på disse udgiftsområder. Da intentionerne med reformen ikke er at pålægge kommunerne en række nye eller uhensigtsmæssige proceskrav, lægges der op til, at de yderligere besparelser på ØVO og mentor findes via aftaler med kommunerne og en øvre grænse for den statslige finansiering af udgifterne. På den måde sikres det, at udgifterne reduceres, men at kommunerne får frihed til at udmønte besparelserne lokalt på de målgrupper og indsatser, som giver mening for dem.

Besparelse på drift af jobcentrene via generel rammereduktion
Udgifterne til drift af jobcentrene udgør ca. halvdelen af udgifterne til den aktive beskæftigelsesindsats i 2024. Det vurderes, at der – i tillæg til de afledte besparelser

på drift af jobcentrene, som følger af de konkrete forslag i reformen – kan realiseres et yderligere provenu på driften af jobcentrene. Det skal også ses i lyset af de politiske ambitioner om en enklere og mere strømlinet indsats og de generelle forenklinger, som ligger i reformen herunder fx betydeligt færre målgrupper, enklere ledighedsforløb og færre særregler mv.

Forslag

Det foreslås at gennemføre yderligere generelle besparelser på ca. 800 mio. kr. årligt på ØVO, mentorstøtte og drift af jobcentrene.

Det foreslås *for det første* at reducere udgifterne til ØVO og mentor ved at indføre en finansieringsgrænse for statens kompensation af kommunernes ØVO- og mentor-udgifter under ét og at indgå en aftale med kommunerne (KL) om også at nedbringe udgifterne til ØVO og mentor til det politisk forudsatte niveau.

Derved vil kommunerne selv kunne prioritere udgifterne til ØVO og mentor på tværs af de to ordninger og på tværs af målgrupper. Forslaget indebærer, at regeringen i umiddelbar forlængelse af en politisk aftale om en reform af beskæftigelsesindsatsen indgår en samlet aftale om udmøntning af reformen med kommunerne (KL), herunder om de forudsatte udgiftsniveauer til ØVO og mentor, med henblik på at understøtte og sikre, at besparelserne udmøntes som politisk forudsat.

Det foreslås *for det andet* at gennemføre besparelsen på driften af jobcentrene ved at indgå aftale med KL om en nedbringelse af udgifterne. Det bemærkes, at besparelsen på drift af jobcentrene udmøntes via en generel reduktion af kommunernes serviceramme og således ikke fra centralt hold kan målrettes beskæftigelsesindsatsen.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes samlet set at tilvejebringe et provenu på ca. 800 mio. kr. i 2030 og varigt, *jf. tabel 1*. Forslaget har ingen beskæftigelseseffekter.

Tabel 1

Økonomiske konsekvenser. Provenu i mio. kr. (2025-pl)

	2030	Varigt
Reduceret brug af ØVO og mentorstøtte samt besparelser på drift af jobcentrene	**800**	**800**
- *Heraf besparelse på ØVO via finansieringsgrænse og aftale med kommunerne om udgiftsreduktion*	*410*	*410*
- *Heraf besparelse på mentor via finansieringsgrænse og aftale med kommunerne om udgiftsreduktion*	*70*	*70*
- *Heraf yderligere besparelse på ØVO og drift af jobcentrene (fordeles senere)*	*310*	*310*
I alt	**800**	**800**
Beskæftigelseseffekt (fuldtidspersoner)	**-**	**-**

Anm. Der er foretaget afrundinger.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

6.5. En ny rolle til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering i opfølgningen på beskæftigelsesindsatsen

Februar 2025

De nuværende komplekse og procestunge regler på beskæftigelsesområdet har betydet, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) har en procesfokuseret opfølgning på kommunernes beskæftigelsesindsats. Beskæftigelsesreformens nye fokus og tilgang til styring af indsatsen betyder, at STAR skal have en ny rolle i opfølgningen.

Forslag

Det foreslås, at STAR skal have en ny rolle i opfølgningen på beskæftigelsesindsatsen for i højere grad at hjælpe kommunerne og a-kasserne med henblik på at forbedre deres resultater. STARs opfølgning over for kommunerne og a-kasserne skal i højere grad bygge på dialog, data og læring.

STAR skal fremover understøtte kommuner og a-kasser med udviklingspotentiale, dvs. kommuner og a-kasser som klarer sig dårligt på resultatmålene skitseret i *initiativ 6.1. Ny resultatbaseret opfølgning og afskaffelse af skærpet tilsyn.* STARs rolle er at vise, hvilke indsatser der virker. STAR vil dermed i højere grad facilitere, at ledere og medarbejdere i kommuner og a-kasser kender til "best practice" på beskæftigelsesområdet, så de kan forbedre deres indsatser til gavn for borgerne.

STARs opfølgning vil fortsat bygge på den kommunale revision, fokusrevisioner og løbende monitorering af beskæftigelsesindsatsen til at opnå viden om, hvorvidt den kommende lovgivning administreres i overensstemmelse med de politiske intentioner.

Baggrund

STAR arbejder med politikforberedelse, lovarbejde implementering, viden og digitalisering i forhold til det danske arbejdsmarked og pensionsområdet.

Tilsynet på beskæftigelsesområdet gennemføres både via en række *lovbestemte tilsyn* og gennem en *ulovbestemt tilsynsforpligtigelse* for beskæftigelsesministeren.

STAR skal på den baggrund følge op på forvaltningen af sagsområder, der henhører under Beskæftigelsesministeriets ressort. Det gælder også i forhold til den del af forvaltningen, der udøves af kommunerne. STAR og Beskæftigelsesministeriet har således en generel forpligtelse til at følge med i, hvordan lovgivningen på ministeriets område administreres, herunder om lovgivningen generelt overholdes. De *lovbestemte* særtilsyn på Beskæftigelsesministeriets område vedrører bl.a. reglerne om rådighed, skærpet tilsyn, fokusrevisioner og tilsynet med kommunernes hjemtagelse af refusion og tilskud.

Økonomiske konsekvenser
Forslaget vurderes ikke i sig selv at have økonomiske konsekvenser, men der er foretaget en samlet vurdering af, hvad hele reformen vil betyde for den statslige understøttelse af beskæftigelsesindsatsen.

Samlet skønnes reformen at medføre statslige besparelser ekskl. it-udgifter på ca. 16 mio. kr. varigt, svarende til i alt ca. 19 årsværk samt besparelser på puljer på 28 mio. kr.

Som led i finansloven blev der aftalt politisk prioriterede opgavebortfald på statens område. Dette indebar også opgavebortfald på beskæftigelsesområdet og den aktive indsats, herunder ifm. en nedlæggelse af jobservice Danmark og en justering af rådsstrukturen på beskæftigelsesområdet. Tælles disse med er den samlede reduktion på ca. 27 årsværk svarende til ca. 24 mio. kr. årligt.

7.1. Supplerende finansiering

Februar 2025

Beskæftigelsesreformen skal tilvejebringe et provenu på 3 mia. kr. i 2030. I den forbindelse kan det overvejes at inddrage reserver fra tidligere aftaler, som ikke er udmøntet til konkrete formål.

Forslag

Som led i den samlede reform indgår en række supplerende forslag, som bidrager til det samlede provenu på 3 mia. kr. i 2030. Det gælder tre reserver fra tidligere aftaler som ikke er udmøntet til konkrete formål, der samlet set tilvejebringer et årligt provenu på 210 mio. kr., *jf. tabel 1*. De enkelte dele uddybes nedenfor.

Aftale om forenkling og målretning i sygedagpengesystemet

Aftale om forenkling og målretning i sygedagpengesystemet fra marts 2024 medførte et provenu på 83 mio. kr. årligt fra 2025 og frem. Det fremgik af aftalen, at provenuet fra aftalen indgår i den samlede beskæftigelsesreform og de forudsatte besparelser på 3 mia. kr. Hovedparten af provenuet kommer af at lempe reglerne for sygemeldte, der har et job at vende tilbage til og er dermed hovedsaligt besparelser på drift af jobcentrene.

Puljen til forebyggelse mod nedslidning på arbejdsmarkedet fra aftale om seniorpension

Ifm. *Aftale om ret til seniorpension for nedslidte* (S, V, M, DD, LA, KF, RV, ALT og NB) fra 2019 blev der nedsat en pulje på ca. 116 mio. kr. til forebyggelse mod nedslidning på arbejdsmarkedet. Puljen har løbende været udmøntet til forskellige formål med fokus på forebyggelsesindsatser. Puljen har især været udmøntet til supplerende finansiering af BrancheFællesskaberne for Arbejdsmiljø. I 2023 blev puljen brugt som supplerende finansiering af Arbejdsmiljøaftalen fra 2023.

Der er endnu ikke taget stilling til udmøntningen for 2025 og frem, og midlerne er således udisponerede. Som led i finansieringen af den samlede reformøkonomi foreslås det, at puljen bortfalder fra 2026. Reserven er forligsbelagt med *Aftale om ret til seniorpension for nedslidte* (2019) (S, V, M, LA, K, DF og RV).

Reserve fra nytænkning af beskæftigelsesindsatsen (digitale samtaler til sygedagpengemodtagere)

I forbindelse med *Aftalerne om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen* (juni 2021 og juni 2022) blev der indført mulighed for digitale samtaler for alle målgrupper, herunder sygedagpengemodtagere. En andel af provenuet vedr. sygedagpengemodtagere er endnu ikke disponeret (10,4 mio. kr. årligt). Det foreslås, at reserven indgår i den samlede reformøkonomi. Provenuet knytter sig til et reduceret ressourceforbrug ved digitale samtaler og er dermed en besparelse på drift af jobcentrene. Provenuet er forligsbelagt med *Forlig om en reform af sygedagpengesystemet fra 2013* (S, DF, V, LA, RV, SF og K).

Tabel 1

Økonomiske konsekvenser, mio. kr. 2025-pl

	2030	Varigt
Aftale om forenkling og målretning i sygedagpengesystemet	80	80
Puljen til forebyggelse mod nedslidning på arbejdsmarkedet fra aftale om seniorpension	120	120
Reserve fra nytænkning af beskæftigelsesindsatsen (digitale samtaler til sygedagpengemodtagere)	10	10
I alt	**210**	**210**
Beskæftigelseseffekt (fuldtidspersoner)	**0**	**0**

Anm.: Der er foretaget afrundinger til nærmest 10 mio. kr.
Kilde: Egne beregninger.

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

7.2. Ændring af regler for stop af udbetaling af forsørgelsesydelser for retspsykiatriske patienter

Februar 2025

Med de nuværende ydelsesregler er der væsentlige forskelle i forsørgelsesgrundlaget for ydelsesmodtagere, som opholder sig i fængsler eller arresthuse, og ydelsesmodtagere, som er dømt til anbringelse eller behandling på en psykiatrisk afdeling. Det skyldes, at forsørgelsesydelsen for indsatte i fængsler og arresthuse ophører, mens dette ikke er tilfældet for personer der anbringes eller indlægges i retspsykiatrien.

Forslag

Det foreslås at ensarte reglerne om udbetaling af forsørgelsesydelser i retspsykiatrien mest muligt med reglerne, der gælder for indsatte og varetægtsfængslede i fængsler og arresthuse.

Målgruppe og omfattede ydelser

Det foreslås, at løsningsmodellen omfatter nuværende og kommende anbringelses- og behandlingsdømte, hvilket i 2022 udgjorde omkring 1.600 personer svarende til omtrent 65 pct. af alle igangværende foranstaltningsdomme i retspsykiatrien.

Målgruppen foreslås at omfatte anbringelses- og behandlingsdømte, da en større del af de pågældende personer ofte er anbragt i flere år og ikke har udgifter til kost og logi.

Det foreslås at undlade at medtage personer, der er dømt til ambulant behandling med mulighed for indlæggelse og personer anbragt i varetægtssurrogat. Dette skyldes, at disse personer i udgangspunktet er anbragt i en kortere periode og dermed ikke har fast, længerevarende tilknytning til retspsykiatrien.

Der lægges konkret op til at stoppe udbetaling af social pension (folkepension, førtidspension, seniorpension og tidlig pension) samt kontanthjælp. Efter gældende regler kan øvrige forsørgelsesydelser enten ikke udbetales i retspsykiatrien eller vil hurtigt ophøre pga. rådighedsforpligtigelsen.

Det er alene udbetalingen, der ophører ved tilkendt pension, hvilket vil sige, at de pågældende ikke mister deres status som fx førtidspensionist. Udbetalingen starter igen, når indlæggelsen ophører.

Beløb til personlige fornødenheder og øvrig hjælp

Varetægtsfængslede og afsonere i arresthuse og fængsler har ret og i nogle tilfælde pligt til at arbejde. Det betyder, at de har mulighed for at tjene et vist beløb til personlige fornødenheder i forbindelse med deres ophold. Dette er ikke muligt i psykiatrien. Det foreslås derfor, at anbringelses- og behandlingsdømte – som med forslaget fremover ikke vil få udbetalt deres forsørgelsesydelse – får udbetalt et mindre beløb til personlige fornødenheder.

Beløbet foreslås at svare til det månedlige beløb, som i dag kan udbetales af behandlingsstederne til personer, som ikke modtager en forsørgelsesydelse svarende til 1.662 kr. pr. måned netto.

Det foreslås desuden at målgruppen, såfremt betingelser herfor i øvrigt er opfyldt, skal have samme mulighed for hjælp til andre ydelser, som reglerne tillader de indsatte i fængsler og arresthuse i dag. Det indebærer blandt andet mulighed for hjælp til dækning af boligudgifter i op til seks måneder, boligstøtte, børnetilskud, personligt tillæg, hjælp til helbredsudgifter m.v.

Administration
Det foreslås, at regionerne (behandlingsstederne) bliver ansvarlige for at underrette den retspsykiatriske patients bopælskommune om, at udbetalingen af ydelsen skal ændres som følge af hhv. indlæggelse og udskrivelse. Kommunen skal derefter underrette Udbetaling Danmark i de relevante sager. Kommunen er ansvarlig for udbetaling af kontanthjælp, mens Udbetaling Danmark står for udbetaling af social pension. Det bemærkes, at der er tale om en manuel underretning, som ikke kan systemunderstøttes. Dette medfører øget administration og risiko for fejl.

Udbetaling af et månedligt skattefrit beløb til personlige fornødenheder udbetales af kommunen.

Økonomiske konsekvenser

Den foreslåede løsning skønnes med væsentlig usikkerhed at give et varigt provenu på ca. 145 mio. kr. efter skat og tilbageløb, *jf. tabel 1*. Modellen skønnes at indebære administrative merudgifter på omkring 5 mio. kr. varigt.

Tabel 1
Økonomiske konsekvenser, mio. kr. i 2025-pl

	2030	Varigt
Ydelse	-150	-150
Administration	5	5
I alt	**-145**	**-145**

Anm.: Der tages udgangspunkt i populationen af retspsykiatriske patienter i 2021-2022. Tallene er afrundet til nærmeste 5 mio. kr. Afrunding kan medføre, at tallene ikke summer til totalen.
Kilde: Dansk Retspsykiatrisk Database Årsrapport 2021/2022, satsvejledningen, FFL25, UDK og egne beregninger

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet

Bilag 1. Samlede økonomiske konsekvenser og statslige IT-udgifter

Februar 2025

Samlede økonomiske konsekvenser og statslig IT

Det skønnes, at den samlede reform inklusive finansiering fra yderligere forslag vil medføre et provenu på 3 mia. kr. i 2030. Samlet skønnes reformen at medføre en negativ beskæftigelseseffekt på 570 fuldtidspersoner fra 2030 og frem, *jf. tabel 1*.

Reformen medfører midlertidige statslige merudgifter til IT-implementering og drift på i alt 52 mio. kr. over perioden 2026-2032, som er indregnet i reformøkonomien. IT-udgifter til understøtning af reformen er specificeret i *tabel 2* eksklusive udgifter til forsøg. Varige driftsomkostninger udgør 0,8 mio. kr. årligt fra 2027 og frem. Hertil kommer merudgifter til IT i kommuner og a-kasser, som ikke er indregnet.

Tabel 1
Økonomiske konsekvenser, 2030

	Provenu	Beskæftigelseseffekt
	Mio. kr. 2025-pl	Fultidspersoner
I alt	**3.000**	**-570**
1. Forenkling af målgrupper	1.150	-90
2. Individuelt tilrettelagt indsats for borgeren	410	-480
3. Værdigt sanktionssystem i balance	10	-
4. Nedlæggelse af jobcentre og frihed i organisering	-	-
5. Mere plads til a-kasser og private aktører	-	-
6. Fra proceskrav til resultatstyring	1.070	-
7. Yderligere forslag	350	

Anm.: Der er foretaget afrundinger, hvilket gør at summen af de enkelte elementer ikke sumerer til totalen i tabellen.
Kilde: Egne beregninger.

Tabel 2

Økonomiske konsekvenser. Statslige IT-omkostninger i perioden 2026-2032

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2026-2032	Varigt
Konsekvensændringer Jobnet, JobAG, VITAS, DFDG)	-7	-4	-4	-4	-4	-4	0	-27	
Digitale projekter, 4.4. Bedre hjælp til jobsøgning med kunstig intelligens og 5.2. Fremme innovation og udvikling af private løsninger baseret på data fra indsatsen	-2	-	-1	-1	-1	-1	-1	-8	
Foranalyser til 2.8. Sygemeldte fra beskæftigelse flyttes ud af beskæftigelsesindsatsen	-2							-2	
- heraf målinger og data (DSDW, Jobindsats m.v.)	-2	-2						-4	
Implementering af IT	-3	-3						-5	
IT-drift	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-5	-0,8
I alt, mio. kr.	**-16**	**-10**	**-6**	**-6**	**-6**	**-5**	**-3**	**-52**	**-0,8**
I alt, statslige årsværk [1)]	**-3**	**-3**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-6**	**-**

Anm: Det er forudsat, at IT-udviklingen foretages i 2026 og 2027, og udgifterne afskrives i 2027-2032 (ved 5-årig afskrivningsperiode). Der er indregnet 3 årsværk til it-projektledelse i 2026-2027.

Kilde: Egne beregninger